

daa

daa cpt | daa plc

Tuarascáil Bhliantúil **2016**

daa cpt

Tuarascáil

Bhliantúil agus

Ráitis Airgeadais

Clár

An Bord Stiúrthóirí	4
Foireann Bhainistíochta daa	6
Buaicphointí na Cuideachta	8
Príomhfhíricí agus Príomhfhigiúir	10
Struchtúr Ghrúpa	12
Ráiteas an Chathaoirligh	15
Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	27
Athbhreithniú Airgeadais 2016	45
Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais Comhdhlúite 2016	49
Tuarascáil na Stiúrthóirí	51
Ráiteas maidir le Freagrachtaí na Stiúrthóirí	59
Tuarascáil na nIníochóirí Neamhspleácha	60
Cuntas brabúis agus cailteanais an Ghrúpa	61
Ráiteas ar ioncam cuimsitheach an Ghrúpa	62
Clár Comhardaithe an Ghrúpa	63
Clár Comhardaithe na Cuideachta	64
Ráiteas an Ghrúpa ar Shreafaí Airgid Thirim	65
Ráiteas an Ghrúpa ar athruithe sa chothromas	66
Ráiteas na Cuideachta ar athruithe sa chothromas	67
Nótaí ar na ráitis airgeadais agus atá ina gcuid de na ráitis airgeadais	68
Achoimrí cúig bliana	101
Faisnéis Aerloingseoireachta	106
Faisnéis Ghinearálta Ghnó	107

daa an Bord stiúrthóirí

Ceapadh **Pádraig Ó Ríordáin** mar Chathaoirleach i mí Eanáir 2012 agus athcheapadh é don dara agus don tríú téarma i mí Eanáir 2015 agus i mí Iúil 2016. Tá Pádraig ina Chomhpháirtí Corparáideach in Arthur Cox, gnólacht dlí mór le rá na hÉireann, áit ar fhóin sé mar Comhpháirtí Bainistíochta ó 2003 go 2011. Ainmníodh é mar Chomhpháirtí Bainistíochta Eorpach na Bliana in 2009 agus bhronn Fóram na gComhpháirtithe Bainistíochta Gradam Saoil air in 2012. Rinne sé staidéar ar an dlí i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh agus i Scoil Dlí Harvard agus chleacht sé an dlí i Nua Eabhrac agus i mBaile Átha Cliath. Tá sé ina stiúrthóir neamhfheidhmeannach ar Paddy Power plc agus tá sé ina Chathaoirleach ar Chomhairle Forbartha Aerfort Chorcaí. Ceapadh Pádraig ina Chathaoirleach ar Choiste Ainmniúcháin & Luach Saothair Bhord daa i mí an Mhárta 2012, ina Chathaoirleach ar Choiste Straitéiseach agus Bonneagair an Bhoird i mí na Samhna 2015 agus ina Chathaoirleach ar Choiste Airgeadais an Bhoird i mí an Mhárta 2016.

Ceapadh **Niall Greene** mar bhall den Bhord ag tús i mí Iúil 2012 agus athcheapadh é i mí Iúil 2015. Tá taithí fhorleathan aige ar chúrsaí eitleochta. Thosaigh sé ag

obair in Aer Lingus agus bhí poist shinsearacha aige i nGrúpa GPA agus i GE Capital Aviation Services. Feidhmíonn sé faoi láthair ar bhoird roinnt cuideachtaí a bhfuil baint acu le cúrsaí airgeadais eitleochta agus tá sé ina Chathaoirleach ar Bhord Rialaithe Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh. Tá céimeanna LLB agus LLM aige ó Ollscoil Luimnigh. Tá eolas fairsing ag Niall ar chúrsaí eitleochta agus taithí aige ar chomhairle a chur ar eagraíochtaí sna hearnálacha príobháideacha agus poiblí. Ceapadh é mar Chathaoirleach ar Choiste Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil agus Comhshaoil an Bhoird i mí na Nollag 2012 agus tá sé ina bhall de Choiste Straitéiseach agus Bonneagair an Bhoird ó mhí na Samhna 2015.

Ceapadh **Patricia King** mar bhall den Bhord ar dtús i mí Iúil 2012 agus athcheapadh í i mí Iúil 2015. Is í Patricia Ard-Rúnaí Chomhdháil na gCeardchumann (ICTU) - brateagraíocht na gceardchumann in Éirinn. Bhí sí ina Leasuachtarán ar SIPTU agus bhí sí ina comhalta de bhord Údaráis RTÉ, den Údarás um Bóithre Náisiúnta agus de Phobal. Ceapadh mar chomhalta den Chomhairle Printíseachta í i mí na Samhna 2014. Tá taithí fhairsing aici maidir le cúrsaí caidrimh thionsclaíoch ar an leibhéal eanála agus ar an leibhéal náisiúnta in Éirinn.

Ceapadh **Des Mullally** mar chomhalta den Bhord i mí Eanáir 2014 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001. Chuaigh Des ag obair sa chuideachta in 1983 agus tá sé ina Bhainisteoir Tacaiochta Miondíolachán ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá taithí fhairsing ag Des ar chúrsaí mhiondíola aerfoirt tar éis dó a bheith ag obair in Éirinn agus thar lear. Is Des ina bhall den cheardchumann IMPACT agus de Ghrúpa Stiúrthóirí is Oibríthe Chomhdháil na gCeardchumann.

Ceapadh **Barry Nevin** mar chomhalta den Bhord don chéad uair i mí Márta 2005 agus athcheapadh é i mí Dheireadh Fómhair 2009 agus arís in Eanáir 2014 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001. Chuaigh Barry ag obair sa chuideachta in 1991 agus oibríonn sé sa tSeirbhís Póilíneachta agus Dóiteáin ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Is ball é den cheardchumann SIPTU agus de Ghrúpa Stiúrthóirí is Oibríthe Chomhdháil na gCeardchumann. Tá céim Dhlí ag Barry ó Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath. Tá eolas ag Barry ar oibríochtaí na cuideachta agus taithí aige ag déileáil le ceisteanna a bhaineann le caidreamh tionsclaíoch. Ó mhí Mheán Fómhair 2005 tá Barry ina bhall den Choiste

Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil & Comhshaol an Bhoird agus bhí sé ina chathaoirleach ar an gcoiste sin ó Nollaig 2011 go dtí Samhain 2012.

Ceapadh **Eric Nolan** mar chomhalta den Bhorid i mí Eanáir 2014 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001. Thosaigh Eric ag obair sa chuideachta in 2003 agus oibríonn sé sa tSeirbhís Póilíneachta agus Dóiteáin ag Aerfort Chorcaí. Is ball é de cheardchumann SIPTU agus de Ghrúpa Stiúrthóirí is Oibríthe Chomhdháil na gCeardchumann. D'fhóin Eric ar Bhord Údarás Aerfort Chorcaí ó Aibreán 2010 go dtí Nollaig 2011. Tá Diplóma ACI aige in Oibríochtaí Aerfoirt agus tá eolas maith oibre aige ar oibríochtaí na cuideachta. Bhí Eric ina chomhalta de Choiste Bhord Aerfort Chorcaí ó mhí Aibreán 2014.

Ceapadh **Paul Schütz** mar bhall den Bhorid i mí Iúil 2012 agus athcheapadh é i mí Iúil 2015. Tá Paul ina phríomhfheidhmeannach Aer Árann agus ina bhall d'Institiúid Chairte na gCuntasóirí Bainistíochta. Tá taithí breis agus 20 bliain aige i dtionscal na n-aerlínte áit a raibh róil shinsearacha airgeadais agus bainistíochta ginearálta aige i roinnt cuideachtaí éagsúla. Tá taithí agus eolas airgeadais ag Paul sa tionscal

eitlíochta. Ó mhí na Nollag 2012 i leith bhí Paul ina chomhalta de Choiste Iniúcióireachta agus Riosca an Bhoird.

Ceapadh **Denis Smyth** mar chomhalta den Bhorid i mí Eanáir 2014 faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001. Thosaigh Denis ag obair don chuideachta in 1979 agus feidhmíonn sé mar Bhainisteoir ar Dualgas san Aerfort faoi láthair. Is ball é den cheardchumann SIPTU agus de Ghrúpa Stiúrthóirí is Oibríthe Chomhdháil na gCeardchumann. Tá diplómaí ag Denis i mBainistíocht Oibríochtaí Aerfoirt agus i mBainistíocht Slándála. Ceapadh é mar bhall de Choiste Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil & Comhshaol an Bhoird i mí Márta 2014 agus de Choiste Airgeadais an Bhoird i mí Márta 2016.

Ceapadh **Kevin Toland** ina Phríomhfheidhmeannach ar daa i mí Eanáir 2013. Sular thosaigh Kevin ag obair sa chuideachta, bhí sé ina Phríomhfheidhmeannach agus ina Uachtarán ar Glanbia USA & Global Nutritionals, atá bunaithe i Chicago, Illinois. Ar na postanna a bhí aige i Glanbia, ar thosaigh sé ag obair leo in 1999, bhí sé ina Stiúrthóir Forbartha an Ghrúpa, ina

Phríomhfheidhmeannach Bianna Tomhaltóirí agus ina Stiúrthóir Straitéise agus Margaíochta. Sular thosaigh Kevin ag obair le Glanbia, bhí roinnt postanna sinsearacha bainistíochta aige le Coca-Cola Bottlers sa Rúis agus le Grand Metropolitan in Éirinn agus i Lár na hEorpa. Is comhalta é d'Institiúid na gCuntasóirí Cairte Bainistíochta agus tá Diplóma san Airgeadas Feidhmeach aige ó Fhoras Bainistíochta na hÉireann. Tá Kevin ina chomhalta de bhord Chónaidhm Ghnólachtaí agus Fhostóirí na hÉireann (IBEC), de bhord Réigiúin na hEorpa d'Airports Council International (ACI Europe), de bhord Total Produce plc, de bhord Identigen agus is Comhalta é de Chomhairle Fhoras Bainistíochta na hÉireann (IMI). Tá taithí aige de bheith ag obair le cuideachta mhór idirnáisiúnta thar lear agus á stiúradh. Ceapadh Kevin mar bhall de Choiste Bhord Aerfort Chorcaí i mí Aibreán 2014 agus de Choiste Airgeadais an Bhoird i Márta 2016.

Ceapadh **Gerry Walsh** mar bhall den Bhorid i mí na Samhna 2009, athcheapadh é i mí Feabhra 2012, i mí Feabhra 2013 agus arís i mí Iúil 2015. Ós rud é go bhfuil sé ina chomhairleoir gnó neamhspleách cuireann sé tacaíocht straitéiseach ar fáil do bhoird agus d'fhoirne sinsearacha bainistíochta i roinnt cuideachtaí Éireannacha agus Idirnáisiúnta agus tá sé ina stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin ar roinnt cuideachtaí Éireannacha. Tá eolas agus taithí ag Gerry ar bheith ag obair in earnáil leathstáit tráchtála na hÉireann ón tréimhse a chaith sé mar Phríomhfheidhmeannach

ar Bhord Gáis Energy ó 2000 go 2007. Stiúir sé an chuideachta le linn an trasdula go dtí go ndearnadh cuideachta fuinnimh uile-Éireann di a sholáthraíonn gás agus leictreachas araon do chustaiméirí ar fud oileán na hÉireann. Is céimí innealtóireachta é ó choláiste na hOllscoile a í. Bhí Gerry ina Chathaoirleach ar Údarás Aerfort Chorcaí ó 2009 go dtí deireadh 2011. Tá Gerry ina Chathaoirleach ar Choiste Iniúcióireachta agus Riosca an Bhoird. D'fhóin sé mar chomhalta den choiste ó mhí Feabhra 2010 agus ceapadh é mar Chathaoirleach i mí Feabhra 2012. Tá Gerry ina chomhalta de Choiste Ainmiúcháin & Luach Saothair an Bhoird ó mhí na Samhna 2010, de Choiste Aerfort Chorcaí an Bhoird ó mhí Aibreán 2014, agus de Choiste Straitéiseach agus Bonneagair an Bhoird ó mhí na Samhna 2015.

Foireann Bhainistíochta **daa**

Kevin Toland
Príomhfheidhmeannach

Ray Gray
ard-oifigeaCh airgeadais

Vincent Harrison
Stiúrthóir Bainistíochta,
aerfort Bhaile átha Cliath

John Heffernan
ard-oifigeaCh

Maurice Hennessy
ard-oifigeaCh faisnéise

Niall MacCarthy
Stiúrthóir Bainistíochta,
aerfort Chorcaí

Jack MacGowan
PríomhfheidhmeannaCh, ari

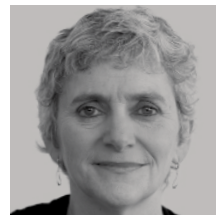
Colm Moran
PríomhfheidhmeannaCh,
daa idirnáisiúnta

Marion O'Brien
rúnaí ComhlaChta

Paul O'Kane
ard-oifigeaCh CumarSáide

Anna Pringle
ard-oifigeaCh daoine

daa

Buaicphointí na Cuideachta

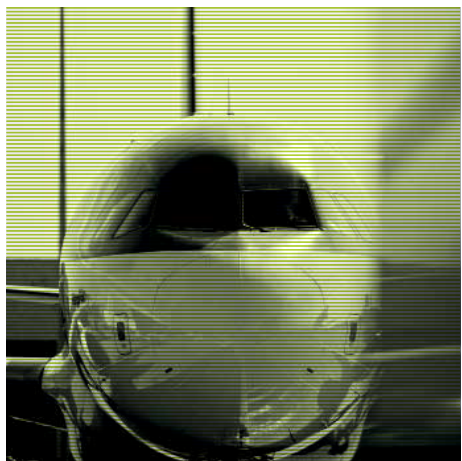
Tháinig méadú 11% ar líonta na bpaisinéirí a thaisteal idir Baile Átha Cliath agus 24 ceann scríbe sa Ríocht Aontaithe go dtí buaiclón 9.9 milliún.

I measc bealaí úra ó Chorcaigh in 2016 bhí Düsseldorf, Cardiff, Maidrid, La Rochelle agus Nantes.

Shínigh ÚBÁC Idirnáisiúnta conradh cúig bliana in 2016 chun bainistiú a dhéanamh ar an gCríochfort 5 úr de 106,500 méadar cearnach ag Aerfort Idirnáisiúnta King Khaled i Riyadh, an Araib Shádach.

Ar an 24 Meitheamh, 2016, éascaíodh os cionn 100,000 paisinéir i lá amháin den chéad uair ag Aerfort Bhaile Átha Cliath.

In 2016, lainseáladh 19 mbealach úra ó Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus cuireadh tuilleadh acmhainne leis an 31 seirbhís reatha eile.

In 2016, choimeád ARI an príomhlamháltas ag Muscat International Airport in Óman le haghaidh na 10 mbliana atá amach romhainn.

Bhuaigh Aerfort Bhaile Átha Cliath Gradam na mBealaí 2016 d'aerfoirt sa chatagóir 20-50 milliún paisinéir in aghaidh na bliana den dara huair i dtír mbliana. Aithnítear leis an ngradam seo sármhaitheas i margaíocht agus vótáilann aerfoirt ó gach cearn den domhan ina leith.

D'oibrigh 47 aerlíne 185 bealach ar an iomlán chuig cinn scríbe i 41 tír ó Aerfort Bhaile Átha Cliath in 2016.

Tháinig méadú 8% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Chorcaí go dtí 2.2 milliún.

Bhuaigh ARI Ireland gradam Moodie Davitt Dreamstore 2016 don siopa miondíola taistil Cumhrán agus Cosmaidí is Fearr dá ionad díolacháin miondíola ag CI ag Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Chuaigh buaiclón de 2.7 milliún paisinéir ar eitiltí idir Baile Átha Cliath agus Meiriceá Thuaidh in 2016, méadú 14% i gcomparáid le 2015.

Bhuaigh ARI an tairiscint in 2016 chun an lamháltas dleachtócha a oibriú i gCríochfort 5 ag Aerfort Idirnáisiúnta King Khaled i Riyadh, an Araib Shádach.

In 2016, d'oibrigh 10 aerlíne seirbhísí go 43 ceann scríbe ó Aerfort Chorcaí.

In 2016, bhuaigh Delhi Duty Free Coincheap Margaíochta na Bliana is Fearr ó Drinks International don choincheap 'Saol an Uisce Beatha'.

Bhí an t-ioncam ag comhfhiontar ARI ag Delhi International níos mó ná SAM\$146 milliún in 2016.

Tháinig méadú 11% ar líonta na bpaisinéirí ó mhór-roinn na hEorpa agus chuig mór-roinn na hEorpa ó Aerfort Bhaile Átha Cliath go dtí buaiclón 14.2 milliún.

Tháinig méadú 11% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Bhaile Átha Cliath go dtí buaiclón 27.9 milliún in 2016.

Bhuaigh comhpháirtíocht ARI le Teeling Whiskey Gradam Drinks International i gcomhair Tionscnamh Comhpháirtíochta na Bliana.

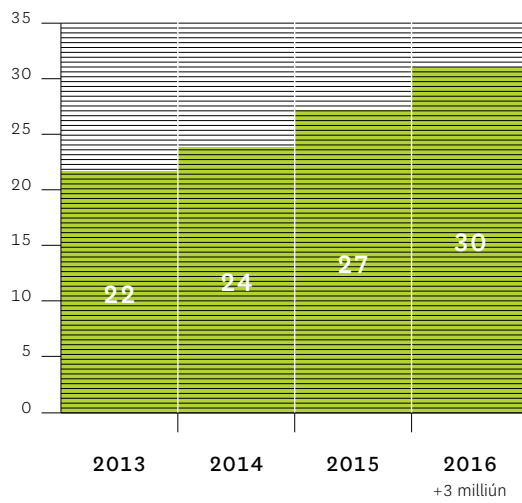
Den dara bliain as a chéile, tugadh Ardmholadh d'Aerfort Chorcaí dá iarrachtaí margaíochta i gcatagóir na n-aerfort a fhreastalaíonn ar níos lú ná ceithre mhíilliún paisinéir ag gradaim Bealaí an Domhain 2016.

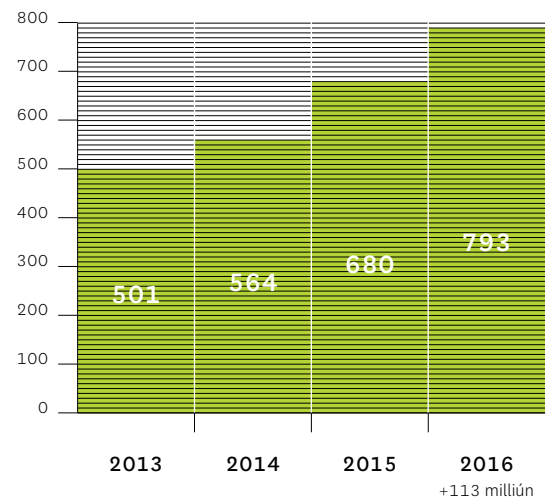
daa

Príomhfhíricí agus Príomhfhigiúir

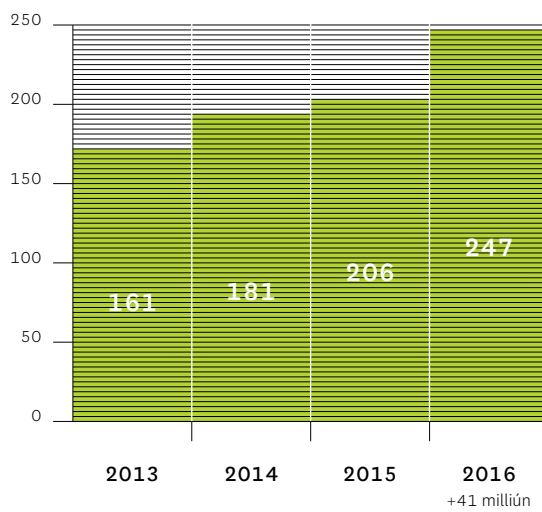
Paisinéirí 'milliún

Láimhdeachas €'milliún

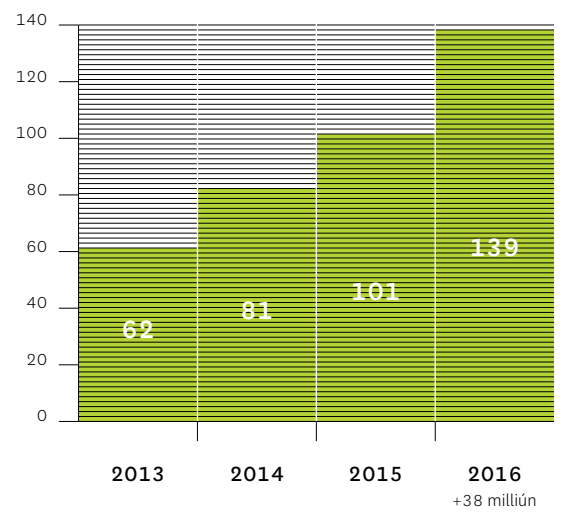

EBITDA* €'milliún

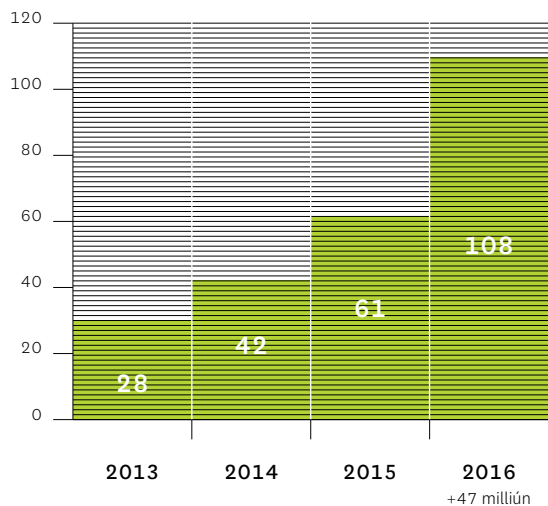
*Roimh mhíreanna eisceachtúla.

Brabús oibriúcháin * €'milliún

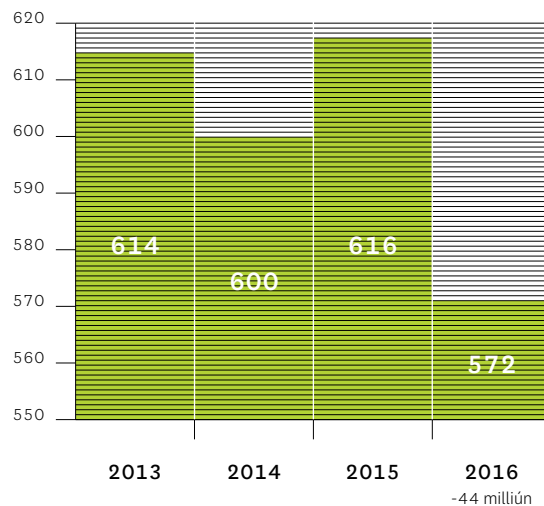

*Roimh mhíreanna eisceachtúla.

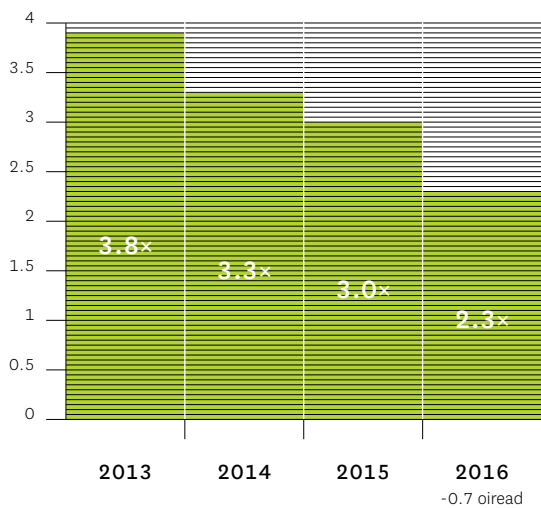
**Brabús i ndiaidh cánach
€'milliún (roimh mhíreanna
eisceachtúla)**

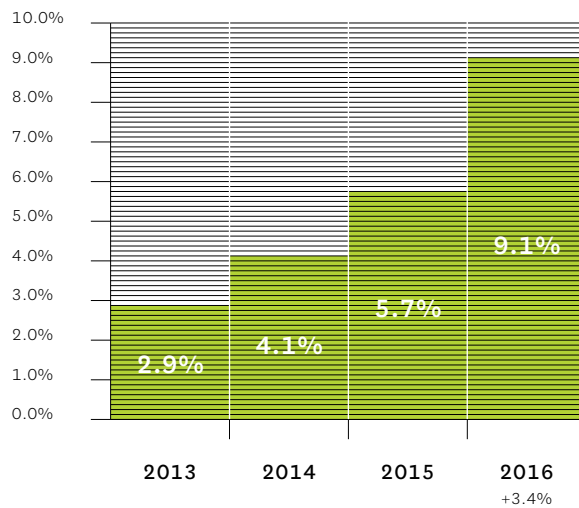
**Glanfhiachas
€'milliún**

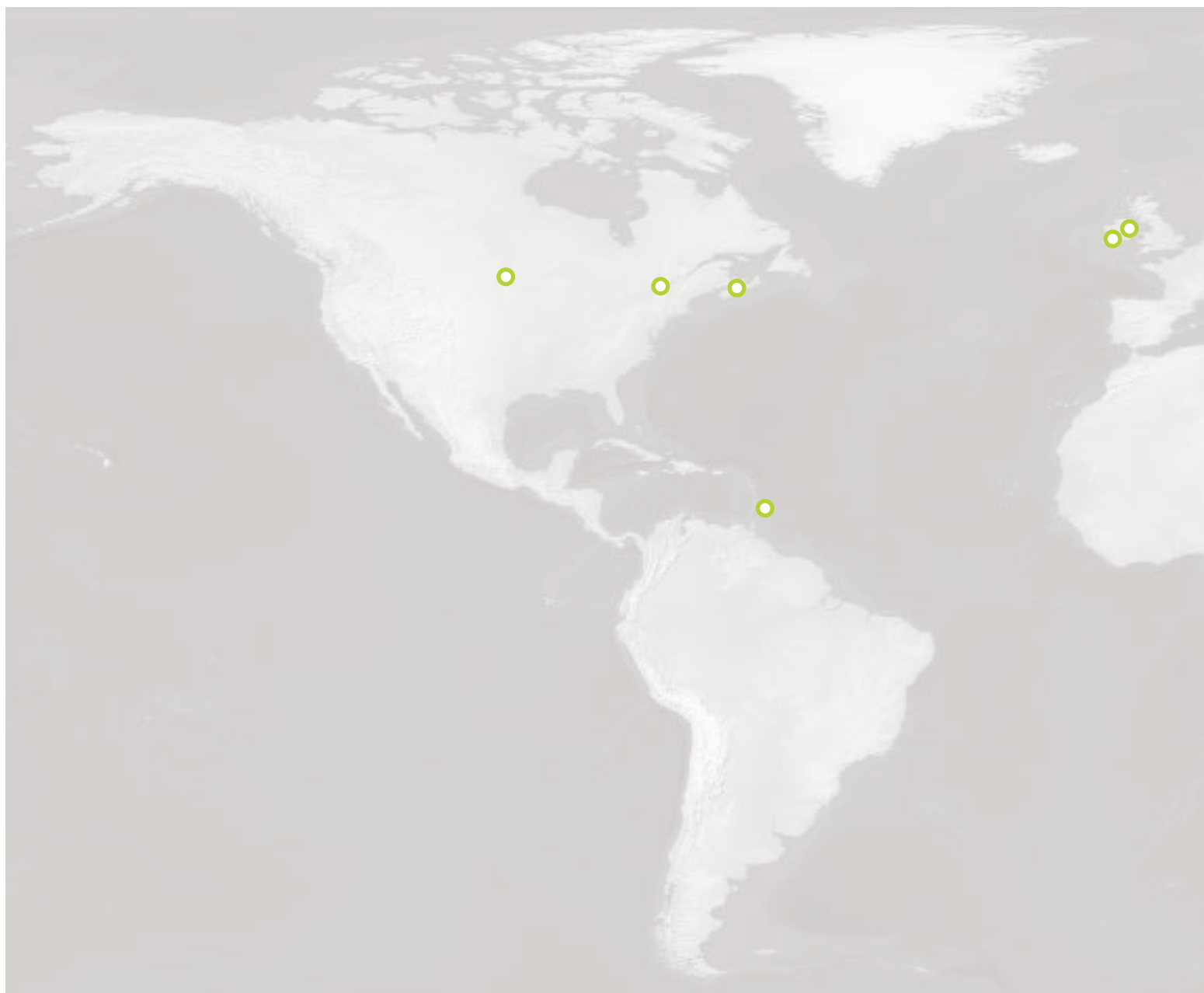

Glanfhiachas:EBITDA (X) (%)

Toradh ar chothromas

Struchtúr Ghrúpa **daa**

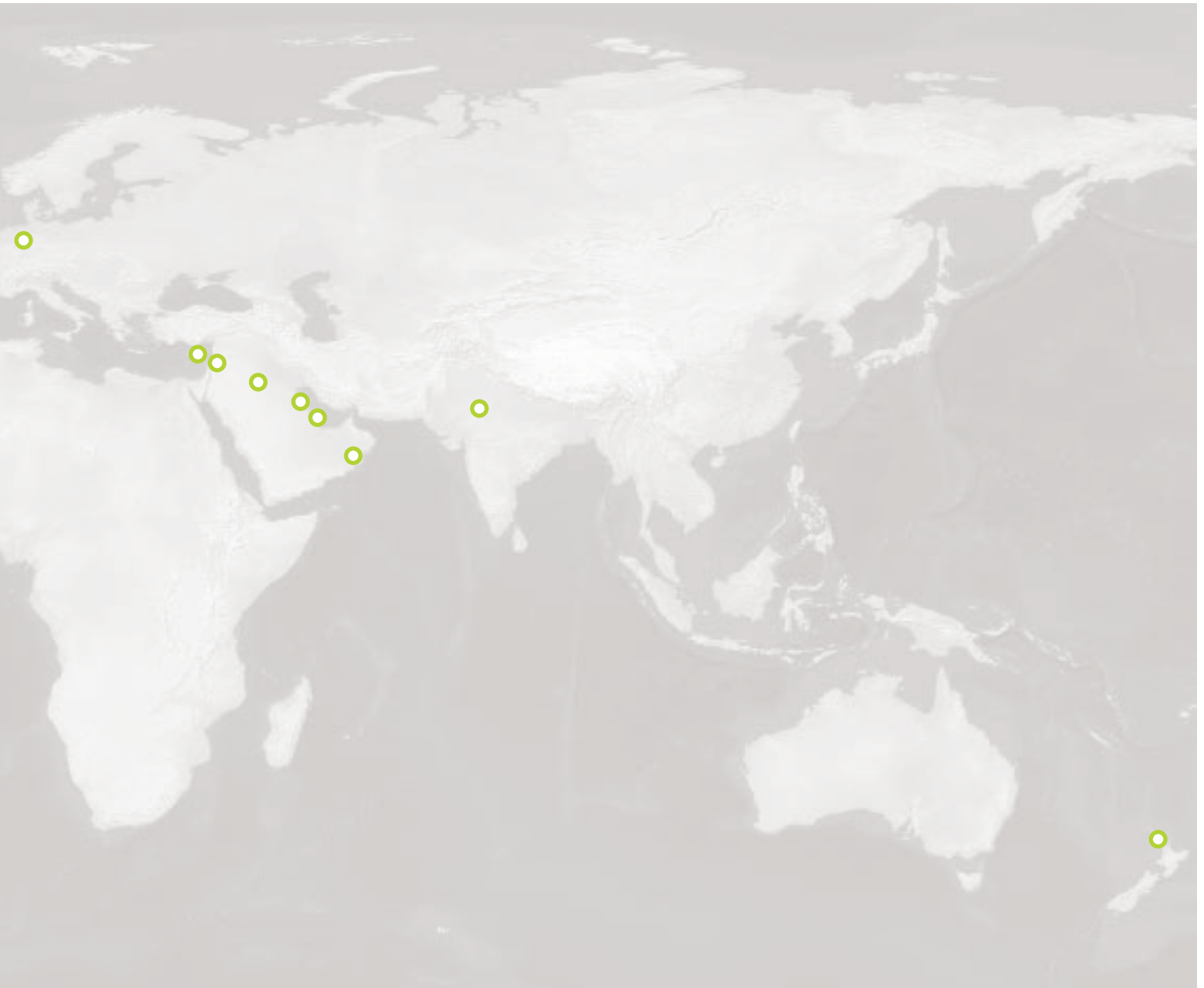
daa cpt

Aerfort Bhaile Átha Cliath

Aerfort Chorcaí

daa Idirnáisiúnta (daaI)

ARI (Aer Rianta Idirnáisiúnta)

Oibríochtaí Aerfoirt

Éire

Baile Átha Cliath agus Corcaigh

An Araib Shádach,

Críochfort 5, King Khaled International Airport, Riyadh

Inheistíochtaí Aerfort

An Eoraip

Düsseldorf, Larnaca, Paphos

Miondíol Aerfoirt

An Eoraip

Baile Átha Cliath agus Corcaigh

an Chipir

Larnaca and Paphos

Middle East

Manama, Bairéin

Beirut, an Liobáin

Muscat, Óman

Doha, Catar

Meiriceá Thuaidh/ na Cairbe

Halifax, Canada

Montréal, Canada

Winnipeg, Canada

Bridgetown, Barbadós

An India

Delhi

An Nua Shéalainn

Auckland, an Nua-Shéalainn

Bharr: in 2016, choinnigh ARI an príomhlamháltas ag Aerfort Idirnáisiúnta Muscat in Óman le haghaidh na 10 mbliana atá amach romhainn.
Bun: Tháinig méadú 8% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Chorcaí go dtí 2.2 milliún in 2016.

Ráiteas an Chathaoirligh

Pádraig Ó Ríordáin

Tá áthas orm tuarascáil bhliantúil daa don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig, 2016 a chur i láthair.

Lean an Grúpa ar aghaidh ag leathnú amach a ghnó sa bhaile agus thar lear i rith na bliana. Chuireamar fáilte roimh trí mhilliún paisinéir breise ag ár n-aerfoirt in Éirinn agus tháinig méadú 29% ar ár láimhdeachas idirnáisiúnta ó na gníomhaíochtaí miondíola a bhainistíonn ár ngnólacht rathúil miondíola taistil ARI, agus bhí dea-thionchar ag an gconradh bainistíochta nua aerfoirt atá ag daa Idirnáisiúnta (daal) san Araib Shádach.

Leag an grúpa síos cuid de na bunsraitheanna atá riachtanach le haghaidh fás sa todhchaí nuair a d'éirigh le ARI conarthaí suntasacha a fháil thar lear agus chuireamar tús anseo in Éirinn le tionscadal claochlaitheach an Rúidbhealaigh Thuaidh, leanamar ar aghaidh le forbairt Dublin Airport Central, agus rinneamar infheistiú in uasghrádú gnéithe aosta de bhonneagar an aerfoirt.

Cé go bhfuil aithne níos fearr orainn mar an chuideachta a oibríonn aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaigh cuideachta gnó ilnáisiúnta mór is ea an Grúpa. Trí bhithin ár n-aerfoirt, ár gconarthaí bainistíochta aerfoirt, ár n-asraonta miondíola agus ár n-infheistíochtaí aerfoirt cuireann an Grúpa seirbhísí ar fáil do níos mó

ná 135 milliún paisinéir in aghaidh na bliana in 11 tír ar fud na hEorpa, Meiriceá Thuaidh, an Meánoirthear, an India agus an Astraláise.

De bharr fás ar líon na bpaisinéirí, ioncam tráchtála níos fearr agus tionchar na ngnóthaí nua thar lear tháinig méadú 17% go dtí an figiúr is airde riamh, €793 milliún, ar láimhdeachas an ghrúpa in 2016.

Tháinig méadú 75% go €108 milliún ar bhrabúis iarchánach roimh mhíreanna eisceachtúla. Is é sin an figiúr is airde riamh. De bharr tionchar dhá mhír eisceachtúla, a bhfuil cur síos mion orthu in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh, tháinig laghdú 5% go €79 milliún ar bhrabús iarchánach agus míreanna eisceachtúla san áireamh.

Tháinig méadú 11% go 30.1 milliún ar líon na bpaisinéirí ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí, an figiúr is airde riamh. Ba é Aerfort Bhaile Átha Cliath an t-aerfort mór ba mhó fáis san Eoraip in 2016 toisc gur tháinig méadú níos mó ná 11% ar líon na bpaisinéirí. Tháinig fás 49% ar líon na bpaisinéirí in Aerfort Bhaile Átha Cliath le cúig bliana anuas ó 18.7 milliún 27.9 milliún.

Le linn na tréimhse sin, rinne Aerfort Bhaile Átha Cliath leathnú suntasach ar a líonra bealaí cianaistear agus gearraistear agus tá gnó nua tógtha aige mar aerfort geata suntasach idir an

Eoraip agus Meiriceá Thuaidh. Mhéadaigh líon na bpaisinéirí trasatlantacha ó 1.6 milliún in 2011 go 2.7 milliún in 2016 - an figiúr ab airde riamh.

Bhí sé thar a bheith sásúil a fheiceáil gur léirigh Aerfort Chorcaí bliain iomlán maidir le fás paisinéirí in 2016 tar éis seacht mbliana de mheath tráchta. Tháinig méadú 8% go dtí 2.2 milliún anuraidh ar líon na bpaisinéirí i gCorcaigh agus táthar ag súil go méadófar na figiúirí sin i mbliana.

Bhí cúpla toisc ann a raibh drochthioncar acu ar ghnó Chorcaí roimhe seo. Ina measc siúd bhí an lag trá eacnamaíochta, cailliúint na seirbhísí idir Corcaigh agus Baile Átha Cliath - a chinntigh go raibh beagnach 500,000 paisinéir ag úsáid aerfoirt Chorcaí in aghaidh na bliana ag pointe áirithe - agus na téarmaí a thairg Aerfort na Sionna nuair a rinneadh aerfort neamhspleách de. De thoradh na dtéarmaí sin gur bhog roinnt tráchta ó Chorcaigh go Sionnainn.

Rinne an Bord a ndícheall le blianta beaga anuas chun líon na bpaisinéirí ag Aerfort Chorcaí a mhéadú. Chuir na hiarrachtaí gan staonadh a rinne an lucht bainistíochta i gCorcaigh chun gnó nua a fháil, agus an tacaíocht a thug an Grúpa agus páirtithe leasmhara áitiúla an aerfoirt dóibh, bunsraith ar fáil d'fhás na bliana seo caite agus is é an obair atá le déanamh anois ná an gnó a leathnú tuilleadh.

Tá forbairtí móra ar na bacáin don bhliain seo i gCorcaigh ó tá Norwegian, SWISS, WOW air agus Volotea chun bealaí nua a oscailt in 2017. Bealach fíorshuntasach do Chorcaigh is ea bealach nua Norwegian go Providence, Rhode Island, mar is é sin an chéad seirbhís dhíreach thrasatlantach ó aerfort Chorcaí.

Bhí bliain rathúil eile ag ár ngnólacht miondíola taistil ARI, agus tháinig fás ar ár n-oibríochtaí in Éirinn agus thar lear.

Choinnigh ARI a chonradh saor ó dhleacht in 2016 in Aerfort Idirnáisiúnta Muscat in Óman, agus beidh siopaí á bhfeidhmiú acu i gcríochfort nua an aerfoirt, atá le hoscailt faoi dheireadh na bliana seo. Bhuaigh ARI conradh nua miondíola dleachtíochta in Riyadh, san Araib Shádach i gcomhpháirtíocht le cuideachta áitiúil agus ainmníodh an comhpháirtí áitiúil atá acu san Indinéis mar an tairgeoir tosaíochta le haghaidh gnó nua saor ó dhleacht ag Aerfort Iacárta.

Bliain an-suntasach ab ea an bhliain atá faoi athbhreithniú freisin maidir le gnóthaí ár seirbhísí nua bainistíochta aerfoirt agus seirbhísí comhairleacha, daa International. Osclaíodh Críochfort 5 ag Aerfort Idirnáisiúnta an Rí Khaled san Araib Shádach, atá á bhainistiú ag daal, go rathúil in 2016.

Tá dul chun cinn suntasach airgeadais déanta ag an nGrúpa sna cúig bliana ó 2011 i leith. Tháinig méadú 42% ó €557 milliún go €793 mhilliún ar láimhdeachas agus tháinig méadú 54% ó €160 milliún go €247 milliún ar thuilleamh roimh ús, cáin, dhímheas agus amúchadh. Le linn na tréimhse céanna, d'éirigh linn laghdú 22% a dhéanamh ar ár nglanfhíacha ó €735 mhilliún go €572 mhilliún agus ár rátáil chreidmheasa a fheabhsú ó BBB/diúltach go A-/ cobhsaí.

Chuir an Grúpa athmhaoiniú rathúil €400 milliún i gcrích i mí an Mheithimh ar théarmaí an-tarraingteacha a dhéanfaidh tuilleadh feabhsaithe ar ár staid airgeadais sa mheántearma agus cuirfidh sé sin leis an tsaoráid chreidmheasa roithleánach €300 milliún a chuireadh i bhfeidhm sa dara leath den bhliain 2015.

Is cuideachta leathstáit tráchtála é daa nach bhfaigheann aon chistí ón Státchiste. Cuireann sé maoiniú ar fáil dá infheistíochtaí sa bhaile agus thar lear as an airgead tirim a ghineann sé agus ó iasachtaí.

Faoi mar a tharlaíonn i gcás gnóthas bonneagair tráchtála eile, bíonn ár scairshealbhóirí ag súil go gcuirfidh daa díbhinn ar fáil dóibh, agus tá tagarmharc earnála 30% leagtha síos mar sprioc i bPolasaí Eitlíochta Náisiúnta 2015 an Rialtais. Ag teacht leis sin, agus tar éis tréimhse

athchóirithe an chláir chomhardaithe, chuir an daa tús athuair le híocaíocht díbhinne in 2016 nuair a d'íocadar €18.3 milliún leis an Stát i leith 2015. Moladh díbhinn eile de €29.1 milliún i dtaca le 2016.

Chruthaigh an fás a tháinig ar ár ngnó baile 254 post nua in Éirinn anuraidh óir d'earcaíomar fostaithe breise go príomha mar gheall ar líon méadaithe na bpaisinéirí ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí. Níl sna poist atá cruthaithe go díreach ag daa, áfach, ach cuid bheag den tionchar eacnamaíoch atá ag ár n-aerfoirt ar an ngeilleagar áitiúil agus ar an ngeilleagar náisiúnta.

I mórstaidéar a rinne Airports Council International na hEorpa le déanaí (The Economic Impact of European Airports) fuarthas amach gur thacaigh gach 1,000 paisinéir breise atá ag aerfort a bhfuil níos mó ná 10 milliún paisinéir in aghaidh na bliana acu chun 0.85 post breise a chruthú ar champas an aerfoirt. Ciallaíonn sé sin gur thacaigh an 2.8 milliún paisinéir breise a bhí ag Aerfort Bhaile Átha Cliath anuraidh le thart ar 2,380 post nua.

Príomhghnéithe den gheilleagar náisiúnta iad aerfoirt na hÉireann faoi mar a léiríodh i staidéar mór a rinne InterVistas ar an tionchar eacnamaíoch. Bhí an staidéar bunaithe ar shonraí na bliana 2014 agus léirigh sé gur

chruthaigh aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí 108,100 post i ngeilleagar na hÉireann nó go ndearna siad éascú ar a gcruthú. Cuireann siad €7.6 billiún le hOlltáirgeacht Intíre na hÉireann (OTI), rud is ionann agus 4.4% den gheilleagar náisiúnta.

Rialáil

Tá muirir aerfoirt ag Aerfort Bhaile Átha Cliath á rialú ag an gCoimisiún um Rialáil Eitlíochta; córas atá i bhfeidhm ó 2001. Tá an córas rialála atá ann faoi láthair níos dochraidí ná mar a éilítear le dlí na hEorpa agus ní aithníonn sé cúrsaí an mhargaidh atá i bhfeidhm ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá sé níos dochraidí freisin ná na córais rialála atá i bhfeidhm ag an chuid is mó de phríomhaerfoirt na hEorpa.

De réir na sonraí is déanaí tá na muirir aerfoirt níos saoire i mBaile Átha Cliath ná in aerfoirt cosúil leis san Eoraip agus tá na muirir beagnach 40% níos saoire ná an meán.

Sna 16 bliain ó bunaíodh an córas, tá an-athrú tagtha ar an rath atá ar an dá chustaiméir is mó atá ag Aerfort Bhaile Átha Cliath - Ryanair agus Aer Lingus. Tá Ryanair anois ar cheann de na haerlínte is mó ar domhan, agus tá Aer Lingus ina chuid de IAG, atá ar cheann de na grúpaí aerlínte is mó ar domhan.

Toisc go bhfuil an dá aerlíne chomh mór sin is léir go luíonn cothromaíocht na cumhachta sa mhargadh leis na haerlínte sin, seachas leis an aerfort.

Is sócmhainní soghluaiste iad na haerárthaí atá acu a d'fhéadfadh siad a aistriú go tapa go háiteanna eile ina gcuid líonraí idirnáisiúnta dá dtarlódh sé go mbeadh ceachtar den dá aerlíne míshásta leis an tseirbhís nó leis na muirir atá ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Déanann an córas rialála neamhaird go hiomlán den réaltacht sin agus leagann béim i bhfad rómhór chumas an aerfoirt.

Tugann an tsamhail rialála sin cumhacht crosta i ndáiríre d'aerlínte maidir le nádúr agus uainiú forbairtí bonneagair agus is samhail fhabhtach í sin. Maidir le haerlínte a luaitear luach a gcuid scaireanna go poiblí ar an stocmhargadh is furasta a thuiscint go bhfuil dearcadh níos gearrthearmaí acu de thoradh a leasanna iomaíocha. Ní mór d'oibreoir aerfoirt náisiúnta, áfach, díriú ar rudaí straitéiseacha fadtéarmacha. Tá sé seo fíor go háirithe i gcás Aerfort Bhaile Átha Cliath, arb é sin príomhghheata idirnáisiúnta na hÉireann.

Ní argóint theoiriciúil amháin é seo. Tá géarchora ó thaobh acmhainne de ag Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi láthair i réimsí áirithe go díreach toisc gur áitigh na custaiméirí aerlíne ba mhó

a bhí aige go ndéanfaí infheistíocht chaipitiúil ar leibhéal níos ísle tamall gearr ó shin. Cuid de na haerlínte sin is ardghlóraí atá ag fógairt anois faoin ngá atá le háiseanna breise a chur ar fáil chomh tapa agus is féidir is iad sin na cuideachtaí céanna a bhí ag argóint i gcoinne infheistíochta san am atá thart.

D'fhéadfaí a mhaíomh, go mbaineann an laige sin leis an gcóras atá ann faoi láthair, mar nach dtacaíonn custaiméirí aerlíne le hinfeistíochtaí go mbíonn easpa fhollasach le feiceáil bíodh is go bhféadfaí a leithéid d'infheistíochtaí a dhéanamh ar bhealach níos tráthúla dá mbeadh an córas níos solúbtha. Is beag spéis a chuirtear sa chóras atá ann faoi láthair sna hinfeistíochtaí atá riachtanach chun aerlínte nua a mhealladh chuig an aerfort.

Is é an toradh atá ag an gcóras reatha ná go mbíonn sé i bhfabhar brabach airgeadais bhreise a thabhairt do na haerlínte seachas díbhinní a íoc leis an Stát, arb é sin úinéir an Ghrúpa. Is féidir é sin a fheiceáil i bPáipéar CPI/2017 a d'eisigh an Coimisiún um Rialáil Eitlíochta le déanaí inar tugadh réamh-mheas faoi chóimheasa airgeadais daa go 2019 agus inar glacadh leis nach n-íocfaí aon díbhinn don scairshealbhóir don tréimhse 2016-2019.

Tá athbhreithniú á dhéanamh ag an Roinn Iompair, Turasoireachta agus Spóirt ar an gcóras

rialála atá ann faoi láthair agus chuir daa a chuid tuairimí in iúl nuair a bhí céim chomhairliúcháin phoiblí an athbhreithnithe ar siúl.

Creidimid gur cheart Aerfort Bhaile Átha Cliath a rialú ar bhealach a chuirfidh muirir iomaíochas ar fáil do chustaiméirí, a chuirfidh an bonneagar ar fáil go tráthúil atá riachtanach chun cuspóirí an bheartais náisiúnta eitlíochta a chomhlíonadh, agus a chuirfidh toradh leordhóthanach ar fáil dá scairshealbhóir. Chuirfeadh córas éifeachtach rialála ar chumas an aerfoirt cinntí stuama a dhéanamh faoin mbonneagar ceart atá riachtanach ar mhaithe le leas fadtéarmach Aerfort Bhaile Átha Cliath agus geilleagar na hÉireann trí chéile.

An Rúidbhealach Thuaidh

Beidh an Rúidbhealach Thuaidh an-tábhachtach ó thaobh cur le fás eacnamaíoch na hÉireann le blianta fada agus beidh sé ina chuid riachtanach den bhonneagar náisiúnta. D'fhógraíomar i mí Aibreáin seo chaite go rabhamar ag dul ar aghaidh leis an tionscadal, rinneamar dul chun cinn maith i rith na bliana agus cuireadh tús leis na céad chéimeanna tógála ar an suíomh i mí na Nollag.

Cuid bhunúsach de Pholasaí Eitlíochta Náisiúnta an Stáit is ea an rúidbhealach nua a chur ar fáil

toisc go gcruthóidh sé naisc idir Aerfort Bhaile Átha Cliath agus príomh-mhargáí an domhain atá ag teacht chun cinn agus cuirfidh sé ar chumas an aerfoirt leanúint ar aghaidh ag fás mar gheata do thrácht chuig Meiriceá Thuaidh agus uaidh.

Tugadh cead pleanála don rúdbhealach nua in 2007. Beidh sé 3,110 méadar ar fad agus suite 1.6 ciliméadar ó thuaidh den rúdbhealach is mó atá ann faoi láthair ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Cuireadh an tionscadal ar an mhéar fhada mar gheall ar an gcúlú eacnamaíochta nuair a tháinig laghdú ar líon na bpaisinéirí in aghaidh na bliana ó bheagnach 23.5 milliún go 18.4 milliún in 2010.

Bhí fás láidir ann le dhá bhliain anuas sa chaoi go gcuireann Aerfort Bhaile Átha Cliath fáilte roimh beagnach 28 milliún paisinéir in aghaidh na bliana anois agus tá an rúdbhealach ag teastáil le go bhféadfar an t-aerfort a leathnú agus gníomhú mar bhonn taca le fás geilleagrach na hÉireann. Go luath i mí an Mhárta, chuir Comhairle Contae Fhine Gall síneadh cúig bliana leis an méid ama a bhí i gceist sa chead pleanála a bhí ann. Bhí sé sin riachtanach chun éascú a dhéanamh ar thógáil an rúdbhealaigh nua.

Ba cheart go mbeidh an Rúdbhealach Thuaidh in úsáid in 2020 agus cuirfidh an tionscadal suas le 1,200 post ar fáil le linn na céime tógála.

Faoi mar a tugadh le fios in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh, Tá sé ar intinn ag an nGrúpa iarracht a dhéanamh go leasófar dhá cheann de na coinníollacha pleanála a leagadh síos maidir leis an Rúdbhealach Thuaidh chun an tsolúbthacht oibríochtúil a choinneáil atá ann faoi láthair ag Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Tuigeann an Bord agus lucht bainistíochta na cuideachta an stádas atá ag Aerfort Bhaile Átha Cliath sa phobal áitiúil agus tuigeann siad freisin an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag tionscal an rúdbhealaigh ar ár gcomharsana.

Táimid tiomanta do leanúint ar aghaidh ag éisteacht le hábhair imní na bpobal in aice láimhe agus freagraí a thabhairt orthu a mhéid ar féidir linn ar bhealach oscailte, cuiditheach, oibiachtúil agus cothrom.

Slándáil

Tugann daa tús áite i gcónaí do shábháilteacht agus slándáil ár bpaisinéirí, ár gcustaiméirí agus ár bhfoireann. Cúis imní dúinn na hionsaithe sceimhlitheoireachta a rinneadh in Iarthar na hEorpa, go háirithe na hionsaithe a rinneadh ar áiseanna aerfort sa Bheilg agus sa Tuirc. Leanaimid orainn ag obair i ndlúthchaidreamh leis na Gardaí agus le gníomhaireachtaí eile an Stáit maidir le saincheisteanna slándála ag ár n-aerfort.

Brexit

Cuid mhór de ghnó an Ghrúpa is ea an t-aerthrácht idir Éire agus an Ríocht Aontaithe óir ghin sé 11.2 milliún turas dár n-aerfoirt in Éirinn anuraidh. Ní raibh aon tionchar ar an trácht go dtí seo ag an vóta Brexit ná ag an éiginnteacht a chruthaigh sé. Mhéadaigh líon na bpaisinéirí ar na bealaí idir an Ríocht Aontaithe agus aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí anuraidh.

Cruthaíonn gluaiseachtaí airgeadra ó thaobh luach an Euro agus Steirling roinnt dúshlán, áfach, cé go bhféadfadh roinnt deiseanna nua a bheith ann don Ghrúpa, ach braithfidh sé sin ar an gcineál comhaontaithe a dhéanfar faoi Brexit.

Leanfaimid ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar fhorbairtí maidir leis an gcaidreamh idir Éire agus an Ríocht Aontaithe i ndiaidh Brexit, toisc go bhféadfadh drochthionchar a bheith aige ar an nGrúpa dá ndéanfaí aon athrú suntasach ar an gComhlimistéar Taistil.

Níos Fearr le Chéile

I rith na tréimhse atá faoi athbhreithniú bhí an Grúpa i mbun cainteanna le hionadaithe foirne maidir lenár gclár athraithe Níos Fearr le Chéile.

Is é cuspóir an chláir athrú claochlaitheach a dhéanamh ar an mbealach oibríonn ár gcuid aerfort, feabhas a chur ar an teagmháil atá againn lenár bhfostaithe, agus creat níos soiléire a thabhairt isteach maidir le pá agus luach saothair do gach fostaí. Tá sé deartha freisin chun breis solúbthachta a chur ar fáil ag ár n-aerfoirt ar mhaithe le leas ár gcustaiméirí agus an phobail taistil.

Bhí an idirbheartaíocht leis na ceardchumann a dhéanann ionadaíocht ar an chuid is mó de na fostaithe deacair uaireanta, ach rinneadh dul chun cinn maith i rith na bliana. Thángthas ar chomhaontú i ndiaidh deireadh na bliana maidir le sraith chuimsitheach moltaí. Déanfaidh bail na gceardchumann vótáil faoin gcomhaontú sna seachtainí atá romhainn.

Straitéis

Is príomhchuspóir an Ghrúpa Éire a nascadh leis an domhan agus is í an fhís atá acu a bheith mar cheannaire i dtionscal na n-aerfort - ag méadú ár ngnó trí sheirbhís iontach agus luach a sholáthar dár n-aerlínte, dár bpaisinéirí agus dár gcomhpháirtithe gnó.

Is iad seo a leanas luachanna daa:

- Bheith ar fheabhas i mBun na mBunriachtanas
- Meas ar Luachanna a Chéile
- Obair a Roinnt seachas Obair a Sheachaint
- Bheith Níos Fearn i gCónaí

Chuir an fás suntasach le trí bliana anuas ar chumas an Ghrúpa go leor de na spriocanna lárnacha ina bPlean Straitéiseach 2014-2017 a bhaint amach agus a shárú roimh am. Ar na príomhthosaíochtaí atá againn don bhliain seo tá leanúint ar aghaidh ag coinneáil an gnó ag fás agus ag an am céanna leibhéil ard sásaimh na gcustaiméirí atá againn anois a choinneáil, an acmhainn bhreise atá riachtanach a chur ar fáil i mBaile Átha Cliath, ár n-oibríochtaí thar lear a leathnú agus tuilleadh feabhas a chur ar an tslí go n-oibrímid tríd an gclár Níos Fearn le Chéile.

Inbhuanaitheacht

Príomhchuspóir de chuid an Ghrúpa is ea inbhuanaitheacht, agus tuigimid go gcaithfimid cothromaíocht a bhaint amach idir na riachtanais náisiúnta maidir le bonneagar aerfort agus tionchar na n-aerfort sin a íoslaghdú ar na comharsana is gaire dúinn, ar an bpopal níos leithne agus ar an gcomhshaol ina iomláine.

Tá sé d'aidhm againn a bheith inár n-oibreoir freagrach aerfort trínár dtionchar ar an gcomhshaol agus ar na pobail áitiúla a laghdú an oiread is féidir, agus ag an am céanna fás geilleagrach a spreagadh agus cur go dearfach leis na sochaithe ina n-oibrímid.

Tá aerfort Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí ina mbaill de Chlár Creidiúnaithe Carbóin de chuid Chomhairle Idirnáisiúnta dhomhanda na nAerfort (ACI). D'éirigh leis an dá aerfort a stádas Leibhéal 2 a choinneáil in 2016, rud a chiallaíonn gur laghdaigh gach aerfort a lorg carbóin le linn na bliana agus gur léirigh siad go bhfuil bearta éifeachtacha um bainistiú carbóin i bhfeidhm chomh maith.

Bímid ag obair freisin chun cur le caomhnú uisce agus chun dramhaíl a laghdú ar ár gcuid aerfort agus inár ngnóthais eile. Féachann an Grúpa chuige go bhfuil inbhuanaitheacht le sonrú sna beartais agus sna nósanna imeachta ábhartha go léir agus go bhfuil pleanáil, dearadh, soláthar agus tógáil inbhuanaithe ina ndlúthchuid de thionscadail chaipitiúla.

Tá ár gclár um Charthanacht na Bliana ar cheann de na scéimeanna is mó dá leithéid sa tír agus bhí dea-thionchar ag na síntiúis a thugann siad ar shaol na mílte agus na mílte daoine le deich mbliana anuas. D'éirigh le fostaithe daa, le cúnaimh ón nGrúpa agus ó

bhail den phobal, thart ar €2 milliún a thiomsú le haghaidh 18 gcarthanas Éireannacha le 10 mbliana anuas.

Roghnaigh ár bhfostaithe na carthanas a bhí i gceist agus tiomsaíonn siad airgead dóibh trí shraith imeachtaí gach bliain. Tugann an Grúpa síntiús suntasach don chiste agus tá pointí chun airgead a bhailiú ar fud Aerfort Bhaile Átha Cliath le go bhféadfaidh paisinéirí rud éigin a thabhairt.

Tiomsaíodh €300,000 san iomlán le haghaidh trí chomhpháirtí carthanas na cuideachta - Aoibheann's Pink Tie, ARC Cancer Support agus Líne Chabhrach na Leanaí/Cumann na hÉireann um Chosaint Leanaí. Tugadh seic €100,000 do gach carthanacht díobh go luath in 2017.

Déanann an Grúpa urraíocht shuntasach ar réimse leathan imeachtaí, grúpaí spóirt, agus tionscnaimh oideachasúla inár bpobail áitiúla agus tugann tacaíocht shuntasach dóibh.

Buíochas

Ar an gcéad dul síos, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe ar an mBord as a bhfuil déanta acu mar ghrúpa agus mar dhaoine aonair ar mhaithe leis an nGrúpa le 12 mhí anuas. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil lenár bPríomhfheidhmeannach Kevin Toland agus lena fhoireann bhainistíochta as a gcuid iarrachtaí i rith na bliana chomh maith.

Ní fhéadfaimis ár bhfís a fhíorú ach amháin le tiomantas daingean fostaithe an Ghrúpa agus thar cheann an Bhoird agus na foirne bainistíochta ba mhaith liom ár mbuíochas ó chroí a ghabháil leo.

Mar fhocal scoir ba mhaith liom buíochas a ghabháil lenár gcustaiméirí aerlíne agus lenár gcustaiméirí tráchtála agus leis na deiceanna milliún paisinéirí a d'úsáid ár n-aerfoirt agus asraonta miondíola taitil ar fud an domhain an bhliain seo caite. Is mór againn go ndéanann tú gnó linn agus táimid ag súil le leanúint ar aghaidh ag freastal ort sa toadhcháil.

Pádraig Ó Ríordáin

Cathaoirleach

An 21 Márta, 2017

Bharr: Tháinig méadú 11% ar na brabúis i ndiaidh cánach ag gnólaachtaí idirnáisiúnta Ghrúpa ARI go €24 milliún in 2016.
Bun: Bhuaigh ARI Mheiriceá Thuaidh (ARINA) an Chuideachta Saor ó Dhleacht is Fearr de chuid Aerfoirt Cheanada ag Gradáim
Caighdeán Óir 2016 Chumann na Siopaí Teorann Saor ó Dhleacht

Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh

Kevin Toland

Shroich an trácht paisinéirí ag ár dá n-aerfort Éireannacha le chéile na leibhéal ba mhó riamh anuraidh. Cuireadh fáilte roimh os cionn 30.1 milliún paisinéir ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí le linn 2016, arbh é sin méadú 11% thar an 12 mhí roimhe sin.

Shonraigh Aerfort Bhaile Átha Cliath a shéú bliain as a chéile d'fhás, agus thosaigh líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Chorcaí ag fás arís den chéad uair le cúpla bliain anuas. Chuir ÚABÁC fáilte anuraidh roimh níos mó paisinéirí ag a dhá aerfort Éireannacha ná a chuir sé i mbliain ar bith nuair a bhí trí aerfort á n-oibriú aige in Éirinn.

Tháinig méadú 17% ar láimhdeachas an Ghrúpa anuraidh go €793 milliún, an méid is mó riamh. Tháinig fás 13% ar an ioncam ó ghníomhaíocht aerloingseoireachta go €289 milliún i ngeall ar an trácht paisinéirí ardaithe, agus tháinig méadú 12% go €273 milliún ar an láimhdeachas ó ghníomhaíochtaí tráchtála ag an dá aerfort Éireannacha. Tháinig méadú 29% ar ghníomhaíochtaí idirnáisiúnta an Ghrúpa go €231 milliún le linn na bliana.

Tháinig méadú 20% ar thuilleamh roimh dhímheas agus amúchadh cánachais úis go €247 milliún. Tháinig méadú 14% ar chostais oibriúcháin agus ba é ba chúis leis an ráta réachtála níos airde tionchar gnólachtaí úra i

Nua-Shéalainn agus in Araib Shádach agus líonta níos airde paisinéirí ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí.

Tháinig méadú 75% ar bhrabús an Ghrúpa i ndiaidh cánach diomaite de mhíreanna eisceachtúla go €108 milliún. Bhí an fás sna brabúis spreagtha ag buaiclíonta paisinéirí ar an iomlán agus bhí sé treisithe chomh maith ag feabhas ar an ioncam tráchtála sa bhaile agus thar lear.

Tháinig laghdú 5% ar bhrabús an Ghrúpa i ndiaidh cánach lena n-áirítear míreanna eisceachtúla go €79 milliún. Cuimsíodh sna míreanna eisceachtúla costais aisceannaigh bannaí de €32.6 milliún glan ó cháin inchurtha a bhain le hathmhaoiniú rathúil agus gnóthachan de luach cóir réadmhaoine infheistíochta neamhréadaithe de €4.5 milliún.

Leis an athmhaoiniú d'eisigh an Grúpa Eorabhanna €400 milliún le haghaidh tréimhse 12 bliana agus úsáideann siad cion de na fáiltas chun €259 milliún den luach €550 milliún de bhannaí 2018 atá fós le hóc a athcheannach. Bhí íocaíocht úis bhliantúil 6.587% le bannaí 2018, agus tá ráta úis 1.554% le bannaí úra 2028.

Leis an idirbheart sin síneadh agus feabhsaíodh próifíl aibíochta bannaí an Ghrúpa agus baineadh an leas is fearr leis as na rátaí úis

a bhí níos ísle ná mar a bhí riamh. Léirigh an muirear eisceachtúil a bhain leis an idirbheart go príomha an oibleagáid úis amuigh ar bhannaí 2018, mar aon le costais an idirbhirt.

Bhí glanfhíochas an Ghrúpa laghdaithe ó €616 milliún go €572 milliún ag deireadh na bliana. Le sé bliana anuas, tháinig laghdú 25% ar na leibhéil ghlanfhaichais ó €765 milliún go €572 milliún. Ba ionann an ollfhíochas agus beagnach €1.2 billiún ag deireadh na bliana, agus bhí iarmhéideanna airgid thirim ag an nGrúpa de €606 milliún.

I mí na Samhna 2015, d'ardaigh Standard & Poor rátáil chreidmheasa an Ghrúpa go A- ó BBB+. I mí na Bealtaine 2016, dhearbhaigh S&P an rátáil sin agus ardaíodh próifíl chreidmheasa neamhspleách ÚABÁC suas ó A- ó BBB+.

Aerfort Bhaile Átha Cliath

Is é Aerfort Bhaile Átha Cliath aerfort na hÉireann go bunúsach. Is é an príomhthairseach d'oiléan na hÉireann, agus ba ann a bhí níos mó ná dhá thrian den aerthaisteal ar fad chuig an oiléan anuraidh.

Tháinig méadú 11% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Bhaile Átha Cliath go dtí buaiclón 27.9 milliún in 2016, mar gur tháinig méadú dhá

fhigiúr ar líonta na bpaisinéirí gearraistir agus cianaistir araon.

Tháinig méadú 11% ar an trácht gearraistir go 24.3 milliún, agus tháinig méadú 12% ar líonta na bpaisinéirí cianaistir go dtí os cionn 3.6 milliún le linn na bliana. Leis an bhfás ar an trácht seachadadh 2.9 milliún paisinéirí anuraidh.

Chiallaigh an méadú ar líonta na bpaisinéirí gurb é Aerfort Bhaile Átha Cliath an mór-aerfort ba mhó fás san Eoraip in 2016, de réir sonraí ó Chomhairle Idirnáisiúnta na nAerfort (ACI). Ba ionann an fás ag Baile Átha Cliath agus dhá oiread mheán na hEorpa.

Ar an 24 Meitheamh, éascaíodh os cionn 100,000 paisinéir i lá amháin den chéad uair. Ba í mí Iúil an mhí ba ghnóthaí riamh ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus fáilte curtha roimh 2.9 milliún paisinéir le linn na míosa.

Tharla an fás foriomlán i líonta na bpaisinéirí i ngeall ar an méadú ó chóir a bheith custaiméirí na bpríomh-aerlínite ar fad. D'fheidhmigh níos mó díobh siúd níos fearr ná a d'fheidhmigh siad riamh ag a n-oibríocht i mBaile Átha Cliath in 2016. Tháinig méadú 11% ar thrácht na bpaisinéirí ó mhór-roinn na hEorpa, arb é an deighleog margaidh is mó den aerfort, go dtí buaiclón 14.2 milliún anuraidh.

Tháinig méadú 11% ar líonta na bpaisinéirí a thaisteal idir Baile Átha Cliath agus 24 ceann scríbe sa Ríocht Aontaithe go dtí buaiclón 9.9 milliún. Áirítear air sin beagnach 4.8 milliún duine a chuaigh ar eitiltí idir Baile Átha Cliath agus Londain le linn na bliana, arbh é sin méadú 7% i gcomparáid le 2015.

Ba é an trácht trasatlantach an deighleog ba mhó fás den mhargadh agus buaiclón de 2.7 milliún paisinéir ag dul ar eitiltí idir Baile Átha Cliath agus Meiriceá Thuaidh anuraidh, méadú 14% i gcomparáid le 2015.

Tháinig laghdú 4% ar an trácht paisinéirí go cinn scríbe eile, an Meánoirthear agus an Afraic go príomha, go dtí díreach os cionn 767,000 le linn na bliana, i ngeall ar laghdú sealadach ar an acmhainn den chuid ba mhó. Tháinig méadú 17% ar an trácht baile go dtí beagnach 94,000.

Tháinig méadú 23% ar líon na bpaisinéirí a bhí ag aistriú ag Baile Átha Cliath anuraidh go buaiclón 1.2 milliún, de réir mar a lean an t-aerfort ag neartú a staide mar an bpríomhthairseach idir an Eoraip agus Meiriceá Thuaidh.

Ba é Aerfort Bhaile Átha Cliath an cúigiú haerfort ba mhó san Eoraip maidir le nascacht do Mheiriceá Thuaidh anuraidh i ndiaidh oll-mhoil Heathrow, Pháras, Frankfurt agus Amstardam. Le linn bhuaicshéasúr an tsamhraidh, bhí 48 eitilt

in aghaidh an lae ag an aerfort ag dul chuig agus ó 12 chathair sna Stáit Aontaithe agus cúig cinn scríbe i gCeanada.

Lainseáladh naoi mbealach úr déag le linn na bliana, agus cuireadh tuilleadh acmhainne le 31 seirbhís reatha. Bhí 47 aerlíne ag Aerfort Bhaile Átha Cliath ag oibriú 185 bealach ar an iomlán chuig cinn scríbe i 41 tír anuraidh. D'oibrigh tríocha a seacht aerlíne sceidealaithe 170 bealach ar an iomlán.

Chuir na trí aerlíne sceidealaithe úra tús le hoibríochtaí ag Baile Átha Cliath anuraidh – iompróir Gréigeach, Aegean Airlines, Cobalt ón gCípir, agus an aerlíne Mholdóvac, Flyone. Tháinig KLM, arbh é an chéad aerlíne mhóirinne le hoibríú ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, ar ais i ndiaidh bearna 50 bliain.

Mhéadaigh Ryanair, an custaiméir is mó in Aerfort Bhaile Átha Cliath, a sciar margaidh ó 42% go 45% in 2016, ach tháinig laghdú ar sciar margaidh Aer Lingus ó 36% go 34%.

Táthar ag súil go leanfar den mhéadú ar phaisinéirí i mbliana ag Baile Átha Cliath, cé go mbeidh sé níos moille.

Lainseálfar cúig sheirbhís chianaistir úra le linn 2017:

- Boston le Delta Air Lines
- Doha le Qatar Airlines
- Miami le Aer Lingus
- Providence, Rhode Island le Norwegian Air.
- Stewart, Nua-Eabhrac le Norwegian Air

Laistigh den mhargadh gearraistir, cuirfidh Aer Lingus an chathair Crótach Split lena líonra, oibreoidh British Airways seirbhís úr go Ibiza, oibreoidh Norwegian Air seirbhís úr go Stócólm, tosóidh Ryanair eitiltí go Naples agus lainseálfadh Transavia seirbhís úr go München.

Tá acmhainn á cur ag Aer Lingus, Lufthansa, Norwegian agus Flybe lena seirbhísí reatha i mBaile Átha Cliath i mbliana chomh maith.

Tá fás láidir tagtha ar Aerfort Bhaile Átha Cliath le trí bliana anuas, le thart ar ocht milliún paisinéir breise aige agus ag cur fáilte roimh chustaiméirí 12 aerlíne úra le linn na tréimhse sin. In ainneoin an mhéadaithe shuntasaigh ar ghnó, chuir an t-aerfort feabhas ar a rátáil seirbhíse custaiméirí agus lean sé ag buachan gradam as na seirbhísí a sholáthraíonn sé do phaisinéirí agus d'aerlínte le trí bliana anuas.

In 2016, bhuaigh Aerfort Bhaile Átha Cliath Gradam Bealaí an Domhain d'aerfoirt sa chatagóir 20-50 milliún paisinéir in aghaidh

na bliana den dara huair i dtrí mbliana.

Tugann ionadaithe sinsearacha aerlíne vóta sna gradaim, atá ceaptha chun aitheantas a thabhairt d'aerfoirt a sholáthraíonn na seirbhísí margaíochta is fearr dá gcustaiméirí aerlíne.

Táimid ag leanúint le hinfheistíocht a dhéanamh chun freastal ar éilimh acmhainne ag Baile Átha Cliath. Rinneadh thart ar €111 milliún a infheistiú i níos mó ná 70 tionscadal um chaiteachas caipitil ag Aerfort Bhaile Átha Cliath le linn na bliana. Le chéile sholáthair an t-uasghrádú agus na síntí sábháilteacht agus acmhainn fheabhsaithe agus eispéreas custaiméara níos fearr dár bpaisinéirí agus do chustaiméirí aerlíne.

Cuireadh dó dhéag stad úra páirceála d'aerárthaí i gcrích le linn 2016 agus cuireadh tús le hobair ar leith ar fhorleagan príomh-rúidbhealach an aerfoirt. Beidh an tionscadal forleagain, a dhéanfar san oíche ar feadh thart ar 18 mí, ar an gcéad uasghrádú iomlán ar an rúidbhealach ó cuireadh i mbun seirbhíse é 28 bliain ó shin. Seachadadh dhá tholgan busála úra agus osclaíodh tolgann fheidhmeannach úr, 51st & Green, i ndiaidh Réamh-Imréiteach SA i bPíara 4.

Leanadh le hobair chun feabhas a chur ar eispéreas na bpaisinéirí i gCríochfort 1, agus mór-uasghrádú sa halla Teachta beagnach curtha i gcrích agus tá feabhsuithe suntasacha déanta ar láthair na nEitiltí Amach faoin lánseol

chomh maith. Tugadh Uathchóras Aschurtha Tráidirí úr isteach ag scagadh slándála C1 agus cuireadh dhá lána úra leis chun an acmhainn sa phríomhláthair seo a mhéadú.

Bhain feidhmíocht láidir leis an bpáirceáil le linn na bliana, i ngeall ar líonra níos airde paisinéirí, tionchar na bliana iomláine de roinnt spásanna páirceála gearrthéarmaí, agus leibhéal áitíochta níos airde inár gcarrchlóis fhadtéarmacha.

Leanadh le dul chun cinn suntasach anuraidh i ngnó Sheirbhísí Taistil Aerfort Bhaile Átha Cliath, ina gcuimsítear a Sheirbhísí Platanaim agus a tháirgí Meara. Tá méadú faoi dhó tagtha air le trí bliana anuas trí fheabhas a chur ar an réimse táirgí atá ar fáil agus trína dhéanamh níos fusa ceannach uathu trí phointe díola aonair ar líne.

Lorgaíodh léirithe spéise san fhómhar seo caite chun óstán úr ceithre réalta le 402 seomra leapa ag an aerfort a mhaoiniú, a thógáil, a oibriú agus a aistriú. Fuarthas cead pleanála cheana don óstán 11 stór gar do Chríochfort 2 agus táthar ag súil go n-osclofar é in 2019.

Le linn na bliana cuireadh tús le hathfhorbairt a dhéanamh ar fheirm bhreosta Aerfort Bhaile Átha Cliath, ar cumasóir riachtanach é don ghnó. Bhuaigh CLH Aviación tairiscint don tionscadal, faoina ndéanfaidh sé an tsaoráid a dhearadh, a mhaoiniú, a thógáil agus a oibriú roimh a aistriú

go hAerfort Bhaile Átha Cliath i ndiaidh 20 bliain.

Leanfaimid le hath-infheistiú dhéanamh ar ár bpunann réadmhaoine campais chun é a uasghrádú go dtí na caighdeáin is comhaimseartha agus chun méadú a dhéanamh ar ár n-ioncam tráchtála. Cuireadh mór-athchóiriú ar Fhoirgneamh seacht n-urrlár TASC, ar a dtugtar Skybridge House anois, i gcrích le linn na bliana agus lonnófar réimse tionóntaí gormshlise anseo don chéad ráithe in 2017.

Rúidbhealach Thuaidh

D’fhógraíomar ár rún dul ar aghaidh le tionscadal an Rúidbhealaigh Thuaidh i mí Aibreáin 2016 agus bhíomar ag obair le linn na bliana chun an píosa ríthábhachtach de bhonneagar náisiúnta a chur chun cinn.

Chun an tsolúbthacht oibriúcháin atá ag Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi láthair a choimeád chun freastal ar na héilimh amach anseo ar eitlíocht, agus chun ár ngnó a fhás i gcomhréir leis an mbeartas náisiúnta, táimid ag féachaint le dhá choinníoll pleanála throma a bhaineann leis an Rúidbhealach Thuaidh a leasú.

D’fhógair an Rialtas i mí Mheán Fómhair go bhfuil scéim úr um bainistíocht torainn aerfoirt á tabhairt isteach chun rialacháin úra de chuid

an Aontais Eorpaigh a chur san áireamh agus gur measadh Údarás Eitlíochta na hÉireann mar an Údarás Inniúla agus beidh an ról rialála aige laistigh den phróiseas úr seo.

Léirigh an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt nach mór éifeacht reachtúil a thabhairt don chóras um bainistíocht torainn aerfoirt trí Ionstraim Reachtúil agus d’fhéadfadh gá a bheith le reachtaíocht phríomhúil úr. Táimid ag fanacht le toradh an phróisis seo sula dtéimid ar aghaidh le hiarratas foirmiúil chun oibríocht cheadaithe an rúidbhealaigh úir a athrú.

Faoi mhí na Nollag, chomhlíonamar na coinníollacha uile réamhthosaithe maidir leis an gcead pleanála 2007 don rúidbhealach. Áiríodh orthu sin réimse beart maolaithe a chomhaontú amhail scéimeanna ceannaigh tí dheonaigh, chomh maith le scéimeanna um insliú le haghaidh roinnt tithe agus scoileanna. Cuireadh tús le tógáil go gairid roimh an Nollaig agus áirítear ar an gcéad phacáiste oibreacha glanadh an láithreáin, oibreacha talún agus roinnt malartuithe slí bóthair a theastaíonn leis an rúidbhealach a thógáil.

Rinneamar réimse leathan de ghníomhaíochtaí comhairliúcháin fhoirmiúil agus neamhfoirmiúil le grúpaí áitiúla pobail le linn na bliana agus tá siad sin ar siúl fós. Tionóladh dhá phróiseas comhairliúcháin phoiblí fhoirmiúla i mí Iúil agus

i mí Mheán Fómhair ag suíomhanna i gcontae Bhaile Átha Cliath thuaidh agus foilsíodh an toradh ó na himeachtaí sin ina dhiaidh sin.

Bunaíodh grúpa úr idirchaidrimh pobail agus táimid fós tiomanta do rannpháirtíocht leanúnach oscailte agus thrédhearcach lenár bpobail áitiúla.

Aerfort Chorcaí

Tháinig méadú 8% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Chorcaí in 2016, arbh é sin an chéad mhéadú bliantúil i dtrácht paisinéirí ó bhí 2008 ann.

Bhain níos mó ná 2.2 milliún paisinéir úsáid as an aerfort le linn na bliana, méadú ó faoi 2.1 milliún go díreach in 2015, agus fáilte á cur ag an aerfort roimh beagnach 160,000 paisinéir breise. Leis an bhfás ar líonta na bpaisinéirí rinneadh staid Chorcaí a láidriú tuilleadh mar an aerfort is fearr de chuid Mumhan, agus an dara ceann is mó sa Stáit.

Bhí 10 aerlíne ag Aerfort Chorcaí anuraidh, ag oibriú seirbhísí go dtí 43 ceann scríbe. D’oibrigh sé aerlíne sceidealaithe 39 seirbhís sceidealaithe ar an iomlán.

Seachadadh sé bhealach úra sa bhliain ó Aerfort Chorcaí agus cuireadh custaiméirí aerlíne úr

amháin leis, Iberia Express. I measc bealaí úra ó Chorcaigh in 2016 bhí Düsseldorf le Aer Lingus, Southampton agus Leeds/Bradford le Stobart Air, Maidrid le Iberia Express, La Rochelle agus Nantes le CityJet.

Méadaíodh an acmhainn i roinnt ceann scríbe gréine reatha chomh maith amhail Lanzarote, Malaga, Gran Canaria, agus Tenerife, chomh maith le cathracha sa Bhreatain lena n-áirítear Glaschú, Manchain agus Southampton.

In 2017, oibreoidh 9 n-aerlíne sceidealaithe seirbhísí chuig agus ó Aerfort Chorcaí. Is iad na hoibreoirí sin Aer Lingus, Ryanair, Stobart Air, CityJet, WOW air, Norwegian Air International, Flybe, SWISS, Iberia Express agus Volotea.

Le deonú an cheada iompróra coigríche a bhfuiltear ag súil leis le fada do Norwegian Air i dtreo dheireadh na bliana beidh na chéad seirbhísí trasatlantacha díreacha sceidealaithe riamh ar fáil in Aerfort Chorcaí faoi lár 2017.

Tá an tseirbhís úr go Providence/Boston le tosú i mí Iúil 2017 le trí sheirbhís in aghaidh na seachtaine i gcéad séasúr an tsamhraidh agus dhá sheirbhís in aghaidh na seachtaine sa gheimhreadh. Tá Norwegian Air ag leanúint le breathnú ar roghanna le haghaidh seirbhís ó Chorcaigh go dtí mórcheantar Nua-Eabhrac.

Aithníodh iarrachtaí Aerfort Chorcaí, i gcomhpháirtíocht le Norwegian Air, maidir lena chéad bhealach trasatlantach a fháil in aghaidh easaontú mór intíre i SAM, nuair a bhuaigh sé Duais Fheachtas Corparáideach na Bliana ag Gradaim Ghnóthaí Poiblí AE 2016 sa Bhruiséil i mí na Samhna.

Beidh trí aerlíne úra eile ag oibriú ó Aerfort Chorcaí in 2017; WOW air, SWISS agus Volotea, a thairgfídh seirbhís díreacha chuig Reykjavik, Zurich, agus Verona faoi seach.

Le WOW curtha leis soláthrófar naisc thrasatlantacha ar ísealchostas ó Chorcaigh go naoi bpríomhcheann scríbe cathrach ar fud SA agus Cheanada. Trí Reykjavik, nascfaidh WOW Corcaigh le Boston, Los Angeles, Miami, Montreal, Cathair Nua-Eabhrac, Pittsburgh, San Francisco, Toronto agus Washington DC. Oibreoidh WOW ceithre eitleil sa tseachtain ó Chorcaigh go Reykjavik agus níos faide i gcéin sa samhradh agus trí eitleil sa tseachtain le linn shéasúr an gheimhridh.

Sa bhliain faoi athbheithniú cuireadh tús le clár infheistíochta i mbonneagar Aerfort Chorcaí le suiteáil an dara droichid bordála paisinéirí, uasghrádú ar chóras páirceála an aerfoirt, agus cuireadh feithicil úr úrscotchach le flít chomhraithe dóiteáin reatha an aerfoirt.

Rinne Aerfort Chorcaí tairiscint reatha dá oibríochtaí bia agus deochanna chomh maith sa dara leath de 2016. Tá sé beartaithe againn feabhas suntasach a chur ar an táirge do chustaiméirí, agus é seo á scríobh, tá athchóiriú iomlán ar siúl ar na lamhátais bhia agus deochanna ag an aerfort.

Bogfar an príomhchúirt bhia ó thaobh na talún go dtí taobh an aeir chun réimse níos fearr de tháirgí a foinsíodh go háitiúil a chur ar fáil do chustaiméirí i dtimpeallacht níos nua-aimseartha. Déanfar uasghrádú chomh maith ar na hionaid díolacháin ar taobh an aeir atá ann cheana agus osclófar caifé agus beár nuafheabhsaithe sa láthair teachta. Le chéile, treiseoidh na feabhsuithe sin eispéireas foriomlán an chustaiméara ag Corcaigh agus is dóigh go méadófar an t-ioncam a ghinfear as ár lamhátais bhia agus deochanna leo.

Lean an at-aerfort dá ioncam ó pháirceáil a mhéadú le linn na bliana, agus tharla tuilleadh athruithe ar phatrúin na n-áirithintí. Anuraidh, rinneadh go díreach os cionn 50% de na háirithintí do spásanna páirceála ag an aerfort ar líne, arbh é sin an líon is airde ó tugadh áirithintí pháirceála ar líne isteach ag Aerfort Chorcaí in 2013.

Tugadh ardmholadh d'iarrachtaí margaíochta Aerfort Chorcaí i gcatagóir na n-aerfort a

fhreastalaíonn ar níos lú ná ceithre mhilliún paisinéir ag gradaim Bealaí an Domhain 2016. Ba é sin an dara bliain as a chéile ina bhfuair Corcaigh an onóir seo sna gradaim idirnáisiúnta mheasúla.

Le linn na bliana, lean Aerfort Chorcaí ag oibriú go dlúth le geallsealbhóirí náisiúnta agus réigiúnacha lena n-áirítear Fáilte Éireann, Turasóireacht Éireann agus Comhairle Forbartha Aerfort Chorcaí chun méadú ar an turasóireacht isteach go Corcaigh agus go réigiún Dheisceart Éireann i gcoitinne ó phríomh-mhargáí Mheiriceá Thuaidh, na Breataine Móire, na Fraince agus na Gearmáine a chur chun cinn.

Fuarthas tuilleadh aitheantais oifigiúil d'iarrachtaí an aerfort laghdú a dhéanamh ar a lorg carbóin in 2016 faoin gClár um Chreidiúnú Carbón Aerfort de chuid Chomhairle Idirnáisiúnta na nAerfort (ACI). Athnuaigh leis sin stádas Laghdaithe chreidiúnú Leibhéal 2 Aerfort Chorcaí, lena dtaispeántar gur mhapáil an t-aerfort a lorg carbóin, go bhfuil nósanna imeachta éifeachtúla um bainistíocht carbóin aige, agus go bhfuil a spriocanna um laghdú á mbaint amach aige.

Le linn na bliana, shonraigh Aerfort Chorcaí a chomóradh 55 bliain oscailt an aerfort sa bhliain 1961 agus comóradh 10 mbliana oscailt an chríochfoirt úir.

An ARI

Déanann an ARI, ar fochuideachta ar lánúinéireacht de chuid ÚABÁC é, bainistiú ar a aonaid díolacháin féin agus ar ionaid díolacháin lamháltas tríú páirtithe ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí in Éirinn. Tá leasanna ag an ARI fosta i ngnólachtaí miondíola taistil san Eoraip, i Meiriceá Thuaidh, sa Mheánoirthear, san India agus sa Nua-Shéalainn.

Ar an iomlán, d'fheidhmigh an ARI go maith in 2016, le méadú 11% ar na brabúis i ndiaidh cánach ag gnólachtaí idirnáisiúnta Ghrúpa an ARI go €24 milliún don bhliain.

Bhí na brabúis spreagtha le fás díolachán 'macasamhail le macasamhail' agus feabhas ar ollchorraigh.

Bhreas oibríochtaí miondíola idirnáisiúnta an ARI méadú 17% ar bhrabúis in 2016 thar na cinn a taifeadh don bhliain roimhe sin. Bhí an t-ardú sin tacaithe ag fás ar dhíolacháin ar fud phunann an ARI, feidhmíocht láidir trádála sa Chipir, agus an chéad bhliain iomlán trádála ag oibríochtaí an ARI ag Aerfort Idirnáisiúnta Auckland sa Nua-Shéalainn.

Tá meascán leasanna miondíola díreacha agus indíreacha ag Grúpa an ARI ina ghnólachtaí aerfoirt thar lear. Sa bhliain atá faoi athbhreithniú d'fheidhmigh oibríochtaí ar lánúinéireacht an ARI

sa Chipir – ag aerfoirt Larnaca agus Paphos – go maith, le feidhmíocht fheabhsaithe díolachán a bhí spreagtha ag méadú suntasach ar líonta na bpaisinéirí. Tháinig méadú 18% ar líonta na bpaisinéirí ag an dá aerfort anuraidh go dtí díreach faoi bhun 9 milliún.

Bhí an méadú sin ina chúiteamh don laghdú ar an meánchaiteachas in aghaidh an phaisinéara sa ghnólacht Cipireach, i ngeall go príomha ar athrú i bpróifíl dhéimeagrafach phaisinéirí na Rúise a d'úsáid an t-aerfort an bhliain seo caite.

Chuir líonta níos airde paisinéirí ag aerfoirt Larnaca agus Paphos borradh faoin ioncam ag Aerfoirt na Cipire chomh maith (F&B), an t-oibreoir bia agus deochanna don dá áit ina bhfuil leas 36% ag an ARI (glan ó leas mionlaigh)

Bhí bliain eile d'fhás ar dhíolacháin ag comhfhiontar an ARI ag Aerfort Idirnáisiúnta Delhi le hioncam níos mó ná SAM\$146 milliún in 2016. Tháinig fás ar dhíolacháin oibríochtaí na cuideachta i gCeanada agus i mBarbadós in 2016 chomh maith, agus fás 5% ar leibhéal na ndíolachán á chlárú ag na siopaí miondíola i gCeanada thar 2015.

Ba í an bhliain seo caite an chéad bhliain iomlán oibrithe ag oibríochtaí saor ó dhleacht an ARI sa Nua-Shéalainn, ar cuireadh tús lena dtrádáil ag Aerfort Idirnáisiúnta Auckland i mí an Mheithimh

2015. D'fheidhmigh gnó Auckland ar aon dul leis na hionchais don bhliain.

D'fheidhmigh oibríochtaí na cuideachta i mBairéin agus i gCatar go maith in 2016, ach bhí bliain níos dúshlánaí ag gnólachtaí an ARI i mBéiriút agus in Óman. Cé gur tháinig méadú ar líonta na bpaisinéirí i mBéiriút in 2016, tháinig laghdú ar mheánchaiteachas na bpaisinéirí, i ngeall, go pointe áirithe, ar an neamhchobhsaithe leanúnach sa réigiún.

In Óman, tháinig méadú ar líonta na bpaisinéirí agus ar na brabúis os cionn leibhéil 2015 ag oibríochtaí na cuideachta ag Aerfort Idirnáisiúnta Muscat. Chuaigh an méadú ar líon na bpaisinéirí idir dhá thuras nach raibh acu ach tréimhsí trasdula gairide i gcion ar na díolacháin, áfach, toisc nach ceannaíonn na paisinéirí sin miondíola aerfoirt chomh minic de ghnáth. Bhí tionchar diúltach ag na srianta leanúnacha aerlíne ar leibhéil bhagáiste do thaistealaithe chuig an India ar fhás díolachán le linn na bliana.

I dtús 2016, d'éirigh leis an ARI an príomhlaháltas ag Aerfort Idirnáisiúnta Muscat a choinneáil le haghaidh na 10 mbliana atá amach romhainn agus cuirfear tús leis an gconradh úr ag deireadh 2017 i gcríochfort úr an aerfoirt. Lena chois sin, bhuaigh an ARI an conradh chun líon siopaí speisialtóireachta a oibriú ag an aerfort.

Táthar ag súil go n-osclofar an críochfort úr ag Aerfort Idirnáisiúnta Muscat ag deireadh na bliana seo agus soláthrófar méadú faoi thrí ann ar mhéid an spáis do shiopaí miondíola i gcomparáid leis an méid atá á a bhainistiú ag Muscat Duty Free faoi láthair.

Tá a phleananna á gcur chun cinn ag an ARI chomh maith maidir lena aonaid díolacháin cumhrán agus cosmaidí, gloiní gréine agus seodra faisin ag Críochfort úr Midfield Aerfort Idirnáisiúnta Abú Daibí. Bhuaigh an ARI an conradh chun siopaí a oibriú i mí na Nollag 2015.

I gcomhpháirtíocht le cuideachta áitiúil, bhuaigh an ARI an tairiscint chun an lamháltas dleachtíochta a oibriú i gCríochfort 5 ag Aerfort Idirnáisiúnta King Khaled i Riyadh, an Araib Shádach. Mairfidh an conradh seacht mbliana agus táthar ag súil le tús a chur le hoibríochtaí níos déanaí i mbliana.

San Indinéis, roghnaíodh comhpháirtí áitiúil an ARI le linn na bliana as an tairgeoir roghnaithe chun siopaí saor ó dhleacht a oibriú ag saoráid Terminal 3 Ultimate ag Aerfort Idirnáisiúnta Soekarno-Hatta in Iacárta. Faoi réir idirbheartaíochta chonarthach deiridh shásúil agus dúthracht chuí, d'fhéadfadh an ARI leas a ghlacadh sa ghnó seo a bhfuil sé beartaithe é a oscailt níos déanaí i mbliana.

In Éirinn, déanann an ARI bainistiú ar oibríochtaí miondíola díreacha agus lamhátais an Ghrúpa ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí. Agus é ag oibriú faoi choincheap miondíola brandáilte an Ghrúpa, The Loop, bhí bliain láidir eile de thorthaí trádála ag an ARI. Neartaíodh an fheidhmíocht tuilleadh le tuilleadh fáis ar líonta na bpaisinéirí.

Ba ionann suim iomlán na ndíolachán ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí in 2016, lena n-áirítear díolacháin mhiondíola agus bia agus deochanna ag lamhátoirí agus €302 milliún, arbh é sin méadú 11% i gcomparáid le 2015. Tháinig méadú 10% ar dhíolacháin an ARI ag na siopaí a oibrítear go díreach in Éirinn sa tréimhse chéanna.

Leantar leis an ARI a aithint ar bhonn idirnáisiúnta dá shármhaitheas miondíola agus bhuaigh sé líon mórghradam le linn na bliana. Bhuaigh ARI Mheiriceá Thuaidh (ARINA) an Chuideachta Saor ó Dhleacht is Fearr de chuid Aerfoirt Cheanada ag Gradaim Caighdeán Óir 2016 Chumann na Siopaí Teorann Saor ó Dhleacht agus bhuaigh Delhi Duty Free Coincheap Margaíochta na Bliana is Fearr ó Drinks International don choincheap ‘Saol an Uisce Beatha’.

Níos gaire don bhaile, bhuaigh ARI Ireland gradam Moodie Davitt Dreamstore 2016 don

siopa miondíola taistil Cumhrán agus Cosmaidí is Fearr ar fud an domhain dá ionad díolacháin miondíola ag C1 ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Bhuaigh comhpháirtíocht nuálach an ARI le Teeling Whiskey Gradam Drinks International, gnó Éireannach faoi úinéireacht teaghlach, i gcomhair Thionscnamh Comhpháirtíochta na Bliana.

Tháinig méadú beagnach 5% ar líonta na bpaisinéirí ag Aerfort Düsseldorf, ina sealbhaíonn an ARI leas 20% thar ceann go dtí 23.5 milliún anuraidh. Lean scairsheilbh an ARI in Aerfort Düsseldorf le ranníocaíocht dhearfach brabúis agus airgid thirim a dhéanamh leis an ARI.

ÚABÁC Idirnáisiúnta

Shínigh ÚABÁC Idirnáisiúnta (ÚABÁCI), gnólacht idirnáisiúnta seirbhísí bainistíochta agus comhairleacha aerfoirt an Ghrúpa, conradh cúig bliana in 2016 chun bainistiú a dhéanamh ar an gCríochfort 5 (T5) úr de 106,500 méadar cearnach ag Aerfort Idirnáisiúnta King Khaled (KKIA) i Riyadh, an Araib Shádach.

Tá ÚABÁCI freagrach as bainistiú a dhéanamh ar oibriú iomlán an chríochfoirt úir, atá deartha chun suas le 12 mhilliún paisinéir baile a láimhseáil gach bliain. Lena chois sin, tá ÚABÁC Idirnáisiúnta freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar

bhainistíocht saoráidí an chríochfoirt lena n-áirítear cothabháil, innealtóireacht agus glanadh agus bainistíocht na lamháltas tráchtála i gCríochfort 5.

Earcaíodh an phríomhfhoireann bainistíochta sinsearaí don chríochfort úr go príomha ó ÚABÁC chun poist shinsearach a ghlacadh in oibríocht Riyadh. I ndiaidh oscailt éadrom rathúil i mí an Mheithimh 2016, osclaíodh an críochfort go hiomlán le haghaidh gnó san fhómhar.

Chun eispéreas agus rath chonradh Chríochfort 5 in Riyadh a mhéadú tuilleadh, tá sé beartaithe ag ÚABÁCI láithreach a bhunú sa Mheánoirthear le linn 2017. Tacóidh sé le hoibríochtaí ag C5 agus aithneoidh agus forbróidh sé deiseanna gnó úra sa réigiún. Tá pleananna léirithe ag an Araib Shádach, Bairéin, Cuáit agus Óman maidir le freastal ar an éileamh méadaithe ar eitlíocht tráchtála agus le taithí ÚABÁC Idirnáisiúnta i Riyadh tá sé breá ábalta leas a bhaint as an méadú sin.

Lárcheantar Aerfort Bhaile Átha Cliath

Rinneadh dul chun cinn suntasach le linn na bliana ar an gcéad ghné de Lárcheantar Aerfort Bhaile Átha Cliath (LCABÁC), arb é athfhorbairt chéimnithe láithreán 70 acra i gcroílár an aerfoirt. Lorgaíodh cead pleanála i mí

Aibreáin le haghaidh 41,000 méadar cearnach d’fhorbairt oifige i gceithre bhloc chomh maith le spás ríochta/gairdín phoiblí úr agus carrchlós ilstórach.

Thug Comhairle Contae Fhine Gall cead i mí Mheán Fómhair agus rinne tríú páirtí achomharc ina choinne ina dhiaidh sin. I ndiaidh dheireadh na bliana, thug an Bord Pleanála cead i gcomhair na forbartha.

Tá tairiscint á déanamh faoi láthair maidir le céim thosaigh LABÁC, ina gcuimsítear dhá bhloc oifige d’achar 19,560 méadar cearnach san iomlán. Tá tógáil le tosú níos déanaí i mbliana agus táthar ag siúl go mbeidh an chéad fhoirgneamh curtha i gcrích faoin dara leath in 2018.

Cuirfear tús gan mhoill le feachtas iomlán margaíochta do na hoifigí úra agus táthar ag súil le héileamh láidir ó ghnólachtaí Éireannacha agus ó ghnólachtaí thar lear araon.

Rinneadh an chéad tionónta oifigiúil de chuid LCABÁC de BSL Idirnáisiúnta nuair a bhog sé isteach i bhfoirgneamh suaithanta a hAon i Lárcheantar Aerfort Bhaile Átha Cliath. Roimh a nuachóiriú agus a athchóiriú fairsing, ba shean-cheannoifig Aer Lingus ag Aerfort Bhaile Átha Cliath a bhí san fhoirgneamh.

Daoine

Tá ár ndaoine ag gcoilár an ghnó, ag freastal ar riachtanais na gcustaiméirí, agus ag seachadadh eispéireas cáilíochta gach lá.

Déanaimid suirbhé rialta ar ár bhfoireann maidir lena ndearcadh ar an dóigh a bhfuil an chuideachta ag dul chun cinn, leibhéil rannpháirtíochta na foirne agus príomhcheisteanna eile. Taispeánadh i dtorthaí an tsuirbhé anuraidh go raibh feabhas suntasach déanta ar fud na gcatagóirí uile. Mar sin féin teastaíonn uainn fós feabhas a dhéanamh i mórán réimsí agus táimid dírithe ar aghaidh a thabhairt ar cheisteanna a tugadh chun suntais le freagairtí an tsuirbhé chun athrú dearfach a dhéanamh laistigh den chuideachta.

Leanaimid le hinfheistíocht a dhéanamh inár ndaoine le linn na bliana, le 315 ball foirne ag tabhairt faoi dhianchlár dhá lá chun a scileanna ceannaireachta daoine a fheabhsú.

Tháinig méadú suntasach ar rannpháirtíocht i scéim úr pinsin le Ranníocaíocht Shainithe na cuideachta, a lainseáladh in 2015, le linn na bliana i ndiaidh sraith seónna bóthair chun na tairbhí a bhaineann le hairgead a choigilt le haghaidh scoir a mhíniú. Faoi dheireadh na bliana, bhí 71% de na fostaithe ina mbaill den scéim, méadú 58% ag deireadh 2015. Leanfaimid

le fostaithe a spreagadh le leas a bhaint as an scéim.

Bhronn Cumann Cistí Pinsin na hÉireann Caighdeán Cáilíochta na bPinsean ar an scéim le Ranníocaíocht Shainithe i mí Dheireadh Fómhair, ar gaisce iontach é sin do scéim ina chéad bhliain i bhfeidhm.

Kevin Toland

Príomhfheidhmeannach

Márta 21, 2017

Athbheithniú Airgeadais 2016

Achoimre ar Bhuaióphointí Airgeadais an Ghrúpa	2016	2015
Paisinéirí		
Iomlán ('000)	30,138	27,121
An % Fáis	11%	14%
Brabúsacht (€'m)		
Láimhdeachas	793	680
An % Fáis	17%	21%
TRÚCDA ¹	247	206
An % Fáis (%)	20%	14%
Brabús tar éis cánach roimh mhíreanna eisceachtúla	108	61
Brabús tar éis cánach	79	83
Clár Comhardaithe (€'m)		
Ollsócmhainní ²	2,650	2,480
Cistí scairshealbhóirí	1,184	1,121
Ollfhiachas	(1,178)	(1,081)
Airgead tirim	606	465
Glanfhiachas	(572)	(616)
Shreabhadh Airgid (€'m)		
Sreabhadh Airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	238	128
Sreabhadh glan airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	(91)	(86)
Glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe	(6)	(99)
Caiteachas Caipitiúil (€'m)		
Breiseanna caiteachais chaipitiúil	126	120
Príomh-chóimheasa		
TRÚCDA: Glanmhuirear úis ³	5.7x	3.9x
Glanfhiachas: TRÚCDA	2.3x	3.0x
TRÚCDA: Láimhdeachas	31%	30%
Toradh ar mheánchothromas ⁴	9.1%	5.7%

¹ Cuimsíonn TRÚCDA tuilleamh an ghrúpa roimh ús, cháin, dhímheas, amúchadh agus roimh mhíreanna eisceachtúla ó ghníomhaíochtaí an ghrúpa, cé is moite d'ioncam ó ghnóthais chomhlacha agus comhfhiontair.

² Cuimsíonn ollsócmhainní sócmhainní seasta agus reatha.

³ Cuimsíonn muirear glan-ús glan-ús an Ghrúpa roimh mhíreanna eisceachtúla, ach gan iad siúd a bhaineann le gnóthais chomhlachaithe agus comhfhiontair a chur san áireamh.

⁴ Bíonn an toradh ar mheánchothromas bunaithe ar bhrabús an Ghrúpa arna shloinneadh mar chéatadán de mheánchistí scairshealbhóirí ach gan míreanna eisceachtúla a chur san áireamh.

Torthaí

Bhain an Grúpa amach brabús €79 milliún i ndiaidh cánach don bhliain airgeadais i gcomparáid le brabús €83 milliún i ndiaidh cánach in 2015. Nuair a chuirtear an muirear eisceachtúil de €28 milliún (gan cáin san áireamh) as an áireamh (2015: creidmheas eisceachtúil de €22 milliún (gan cáin san áireamh)) ba é €108 milliún brabús an Ghrúpa don bhliain (2015: €61 milliún).

Tháinig méadú €41 milliún (20%) go dtí €247 milliún ar TRÚCDA an Ghrúpa don bhliain. Léirigh sé seo méadú €89 milliún i mbrabús comhlán a bhaineann le méaduithe i láimhdeachas aerloingseoireachta agus láimhdeachas eile, a bhí fritháirithe ag méaduithe €48 milliún i gcostais oibriúcháin (párolla agus neamh-phárolla).

Líon agus fás na bpaisinéirí

Bhí 30.1 milliún paisinéir in Aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí rud ab ionann agus méadú 11% ar líon na bliana 2015. Bhí 27.9 milliún paisinéirí in Aerfort Bhaile Átha Cliath rud ab ionann agus méadú 11%. Bhí 2.2 milliún paisinéir in Aerfort Chorcaí agus ba mhéadú 8% é sin.

Láimhdeachas

B'fhiú €793 milliún láimhdeachas an Ghrúpa, figiúr ab ionann agus méadú €113 milliún (17%) ar fhiú na bliana 2015 (€680 milliún). Tháinig méadú €33 milliún (13%) go dtí €289 milliún ar láimhdeachas ó ghníomhaíochtaí aerloingseoireachta agus tháinig méadú €28 milliún (12%) go dtí €273 milliún ar ioncam miondíola agus tráchtála.

Tháinig méadú €52 milliún (29%) go dtí €231 milliún ar ioncam idirnáisiúnta. Tharla an méadú sin den chuid is mó de thoradh oibríochtaí miondíola aerfoirt don chéad bhliain iomlán in ARI Auckland.

Costais oibríúcháin

Tharla méadú €48 milliún (14%) go €381 milliún ar chostais oibríúcháin fhoriomlána. Tharla méadú €20 milliún (11%) go €202 milliún ar chostais oibríúcháin fhoriomlána den chuid is mó de bharr méadú ar líon daoine sa ghrúpa (9%). Tháinig méadú €28 milliún (18%) go dtí €179 milliún ar chostais neamh-phárolla an Ghrúpa.

Tháinig méadú €13 milliún (9%) go dtí €165 milliún agus costais an Aerfoirt a bhaineann le párolla agus tháinig méadú €12 milliún (13%) go dtí €104 milliún ar chostais neamh-phárolla, agus tháinig laghdú 1% ó 2015 ar chostais in aghaidh an phaisinéara.

Ba é 5% an bunmhéadú sna costais idirnáisiúnta. Ba é tionchar an ghnó nua bliain i ndiaidh bliana, go príomha in ARI Auckland agus an conradh daal i gCríochfort 5 ag KKIA, san Araib Shádach, a ba chúis le thart ar 22% den mhéadú iomlán 26% a tháinig ar chostais idirnáisiúnta.

Dímheas agus amúchadh

Tháinig méadú €3 milliún go €108 milliún in 2016 ar chostais maidir le dímheas agus amúchadh.

Míreanna eisceachtúla

Tá sonraí i ndáil le míreanna eisceachtúla in 2016 leagtha amach i Nóta 6 agus áirítear leo costas glanréitigh athcheannach nótaí iasachta €32.6 milliún agus gnóthachan infheistíochta réadmhaoinne neamhréadaithe de luach cóir €4.5 milliún. B'fhiú €28 milliún an glanmhuirear eisceachtúil iomlán iarchánach in 2016 (B'fhiú €22 milliún an glanchreidmheas eisceachtúil in 2015).

Comhlaigh agus comhfhiontair

Tháinig méadú €0.6 milliún go €29.5 milliún ar sciar an Ghrúpa de bhrabús oibríúcháin (roimh ús agus chánachas) ó chomhlaigh agus ó chomhfhiontair.

Ús

Tháinig laghdú €11 milliún (-22%) go dtí €41 milliún ar ghlanchostas úis roimh mhíreanna eisceachtúla. Bhí tionchar ar an laghdú seo ag athcheannach an nóta iasachta a cuireadh i gcrích i mí an Mheithimh 2016 (rinneadh an costas a bhain leis a aicmiú mar chostas eisceachtúil) agus ag cúrsaí rátaí úis a d'fhan íseal i gcónaí agus ag gnóthachain luacha chóir ar dhíorthaigh áirithe gáis agus fuinnimh. Rinneadh €0.3 milliún úis a chaipitiú in 2016 (2015: €0.1 milliún).

Cánachas

Tháinig méadú €4 milliún ar mhuirear cánachais, míreanna réamh-eisceachtúla agus córa an Ghrúpa go €15 milliún (2015: €11 milliún). Ba ionann ráta cánach éifeachtach réamh-eisceachtúil an Ghrúpa agus 12% (2015: 14%). Chuimsigh muirear cánachais réamh-eisceachtúla 2016 cánachas corparáide ar bhrabúis eachtracha idirnáisiúnta agus ar ghluaiseachtaí cánachais iarchurtha a bhain le gníomhaíochtaí intíre. Cuimsíonn cáin iarchurtha den chuid is mó díorthaí uainithe idir líuntais chaipitil agus dímheas, cánachas iarchurtha a aithníodh ar ghluaiseachtaí réadmhaoinne infheistíochta agus cailteanais cánachais trádála a úsáideadh.

Glanfhiacha agus sreabhadh airgid

Tháinig laghdú €44 milliún go €572 milliún ar an nglanfhiachas agus go leor acmhainne ann ar shaoráidí neamhtharraingthe reatha de €300 milliún. Bhí cóimheas an ghlanfhiachais le TRÚCDA 2.3 oiread agus bhí an clúdach úis 5.7 oiread. Tháinig méadú €110 milliún ar an nglan-insreabhadh airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibríúcháin go €238 milliún (2015: €128 milliún). Tháinig méadú €141 ar an airgead tirim arna sealbhú go €606 milliún ag deireadh na bliana (2015: €465 milliún).

Caiteachas caipitiúil

B'fhiú €126 milliún an caiteachas caipitiúil in 2016, méadú €6 milliún ar leibhéal na bliana 2015. Bhain thart faoi €111 milliún den mhéid sin le hinfeistíochtaí caipitiúla ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus cuimsíonn siad sin den chuid is mó caiteachas a bhfuiltear ag súil a léireofar sa bhonn sócmhainní rialaithe. Chuimsigh siad réimse infheistíochtaí aerpháirce, críochfoirt agus infheistíochtaí caipitiúla ar thaobh na talún ach níor chuimsigh aon tionscadal acu níos mó ná 10% den infheistíocht iomlán sa bhliain.

B'fhiú €2.7 billiún na hollsócmhainní (2015: €2.5 billiún). B'fhiú €1.9 billiún na sócmhainní seasta agus airgeadais (2015: €1.9 billiún).

Bainistíocht an Chisteáin

Rialachas agus rialú an chisteáin

Oibríonn an Grúpa feidhm chisteáin láraithe i gcomhréir le beartais atá faofa ag an mBord agus a ndéantar athbheithníú tréimhsiúil bainistíochta agus Iníuchadh Inmheánach orthu le féachaint an bhfuil an córas ualú inmheánach oiriúnach agus éifeachtach.

Maidir le príomhrioscaí airgeadais an Ghrúpa a ndéantar a bhainistiú ó thaobh an chisteáin de, baineann siad le;

- Maoiniú agus leachtacht - lena chinntiú go bhfuil rochtain ar fáil ar na margáí fiachais agus foinsí eile leachtachta
- Athruithe ar rátaí úis maidir le riachtanais fiachais reatha agus riachtanais réamh-mheasta an Ghrúpa
- Luaineacht ó thaobh airgeadra eachtrach mar gheall ar oibríochtaí thar lear den chuid is mó
- Riosca creidmheasa contrapháirtí

Is féidir roinnt de na rioscaí seo a mhaolú trí leas a bhaint as ionstraimí airgeadais díorthaigh agus nuair is iomchuí déantar a leithéid d'ionstraimí a fhorghníomhú de réir Sonraíocht an Aire Airgeadais a eisíodh faoi faoin Acht um Idirbhearta Airgeadais Cuideachtaí Áirithe agus Comhlachtaí Eile 1992. Cuireann an tAcht ar chumas daa conarthaí díorthacha a dhéanamh chun laghdú a dhéanamh ar rioscaí cailteanais de dheasca athruithe ar rátaí úis, airgeadra nó tosca eile dá samhail nó deireadh a chur leo.

Maoiniú agus leachtacht

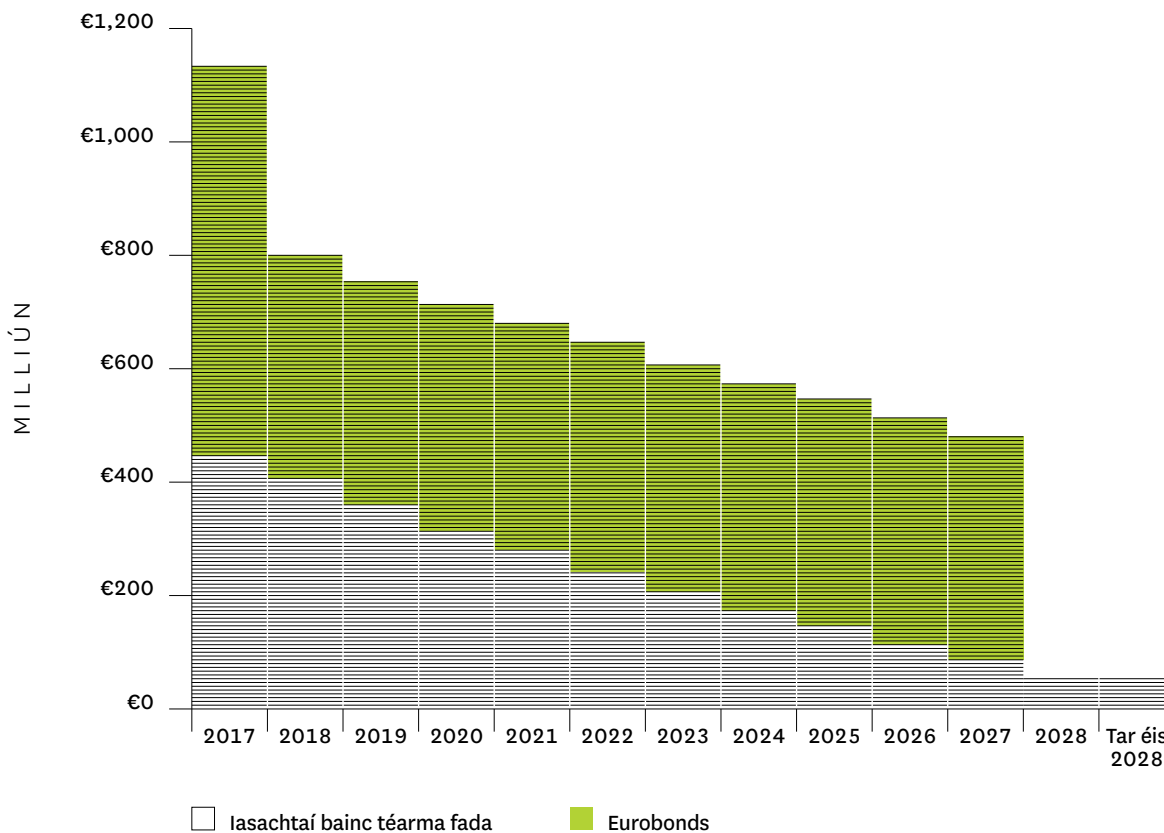
Tá oibríochtaí maoinithe an Ghrúpa tábhachtach ó thaobh straitéise de agus tacaíonn siad le caiteachas caipitiúil, le hathmhaoiniú fíach atá ag aibíú agus chun leachtacht leordhóthanach a sholáthar. Is é polasaí an Ghrúpa a chinntiú go mbeidh maoiniú ann i gcónaí trí (a) saoráidí tiomanta a chlúdaíonn caiteachas caipitiúil 12 mhí nó ghlannriachtanais mhaoinithe 18 mí ar a laghad agus (b) trína chinntiú go n-aibíodh cion substainteach d'iasachtaí tar éis níos mó ná cúig bliana. Ar an 31 Nollaig 2016, chomhlíon an Grúpa an polasaí sin trí leachtacht €906m a bheith acu agus trí 57% d'iasachtaí a bheith le teacht in aibíocht i gceann níos mó ná cúig bliana.

I mí an Mheithimh 2016, d'eisigh an Grúpa banna ráta seasta €400 milliún ar ráta cúpóin 1.554%, a aibíodh i mí an Meithimh 2028. Baineadh leas as an chuid is mó de na fáiltais (€259.4 milliún) chun cuid den bhanna reatha €550 milliún ar ráta 6.5872% a eisíodh i mí Iúil 2008 a cheannach ar ais. Ó ba rud é go raibh rath ar eisíúint na mbannaí agus ar an gceannach ar ais chabhraigh siad leis an nGrúpa síneadh a chur le meánaibíocht a gcuid fiachais fhadtéarmaigh ar rátaí úis nach raibh chomh híseal riamh. Ba é 10.1 bliain meánfhad ualaithe ama iasachtaí an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig, 2016 (2015: 7.5 blianta).

I mí Mheán Fómhair 2016, cuireadh síneadh bliana breise le saoráid creidmheasa imrothlaigh €300 milliún tiomanta an Ghrúpa. Comhaontaíodh an tsaoaráid sin i mí na Samhna 2015 le haghaidh tréimhse cúig bliana. Cuireann an socrú sin leibhéal suntasach leachtachta cúlta ar fáil don Ghrúpa go mí na Samhna 2021, agus é de rogha acu síneadh bliana eile a chur leis go dtí 2022 faoi réir faomhadh ó na bainc.

Léiríonn cáipéisí airgeadais an Ghrúpa agus a próifíl aibíochta a neart bunúsach airgeadais agus an rátáil chreidmheasa de A-/Cobhsaí/A-2 atá tugtha ag gníomhaireacht rátála creidmheasa, Standard & Poor (S&P). Dhearbhaigh S&P an rátáil chreidmheasa seo i mí na Bealtaine 2016, agus rinne athbhreithniú ar phróifíl chreidmheasa neamhspleách an Ghrúpa ó bbb+ go a- rud a léiríonn feabhas leanúnach i bhfeidhmíocht oibriúcháin agus airgeadais an Ghrúpa in 2015. Léiríonn próifíl aibíochta fiachais an Ghrúpa mar atá leagtha amach thíos seasamh an-soláimhsithe go háirithe i gcomhthéacs an glan-sreabhadh airgid leanúnach láidir ó fheidhmíocht oibríochtaí (€238 milliún in 2016) agus leachtacht €906 mhilliún (€606m in airgead tirim agus €300 milliún mar leachtacht chúltaca neamhtharraingthe). Comhoibríonn an Grúpa lena chuid banc, leis an mBanc Eorpach Infheistíochta, le hinfheisteoirí bannaí agus le S&P lena chinntiú go mbeidh sé ar a chumas maoiniú a fháil amach anseo.

Próifíl Aibíochta Fiachais an Ghrúpa amhail an 31 Eanáir 2016

Bainistiú ráta úis agus rioscaí ó thaobh airgeadra eachtrach

Is é beartas an Ghrúpa íoschóimheas seasta de 70% a choinneáil ar fhiachas reatha sa chaoi go gcosnófar an cuntas brabúis agus cailteanais agus sreabhadh airgid ó ghluaiseachtaí ábhartha diúltacha i rátaí úis. Faoi láthair tá 81% d'fhiachas an Ghrúpa socraithe go haibíocht rud a lagdaíonn nochtadh do luaineacht sna rátaí úis. I ndiaidh eisiúint na mbannaí agus an ceannach ar ais a rinneadh in 2016, is é 3.2% an ráta ualaithe úis ar iasachtaí an Ghrúpa anois agus is laghdú é sin ar an ráta 4.7% a bhí ann in 2015.

Gintear an chuid is mó de shreabhadh airgid an Ghrúpa ó oibríochtaí a ainmnítear in euro sa haerfort atá acu in Éirinn. Tá roinnt fochuideachtaí, chomhfhiontair agus chomhlachaithe thar lear ag an nGrúpa a ghineann díbhinní agus muirir bhainistíochta a ainmnítear in airgeadraí coigríche. Is é beartas an Ghrúpa pricail idirbheartaithe airgeadraí a foslághdú, trí iarracht a dhéanamh, nuair is iomchuí, chun neamhchosaintí ar idirbhearta airgeadra eachtraigh a fháil, ag baint úsáide as díorthaigh airgeadra ar nós réamhchonarthaí ceannaigh. Ní dhéanann an Grúpa fháil ar riosca aistrithe a eascraíonn ó bhrabúis agus ó ghlansócmhainní na bhfochuideachtaí, na gcomhfhiontar agus na gcomhghnóthas sin thar lear. Tá cur síos ar neamhchosaint airgeadra i Nóta 27 de na ráitis airgeadais.

Riosca creidmheasa contrapháirtí

Cuimsíonn féichiúnaithe trádála agus taiscí bainc príomhriosca creidmheasa contrapháirtí an Ghrúpa. Is é beartas an Ghrúpa neamhchosaint a theorannú do chontrapháirtithe agus go mbeadh sí bunaithe ar mheasúnú ar riosca creidmheasa agus nochtadh réamh-mheasta creidmheasa. Tá an Grúpa tar éis nósanna imeachta foirmiúla a ghlacadh maidir le riosca creidmheasa a bhainistiú lena n-áirítear teorainneacha creidmheasa a cheapadh, monatóireacht a dhéanamh ar fhéichiúnaithe trádála agus ar leibhéal taiscí bainc. Ní dhéantar barrachas airgid thirim a chur i dtaisce ach le bainc a bhfuil rátáil chreidmheasa chúí tugtha dóibh ag na gníomhaireachtaí rátála creidmheasa tosaigh.

2016

Tuarascáil na Stiúrthóirí	51
Ráiteas maidir le Freagrachtaí na Stiúrthóirí	59
Tuarascáil na nIniúcháirí Neamhspleácha	60
Cuntas brabúis agus cailteanais an Ghrúpa	61
Ráiteas ar ioncam cuimsitheach an Ghrúpa	62
Clár Comhardaithe an Ghrúpa	63
Clár Comhardaithe na Cuideachta	64
Ráiteas an Ghrúpa ar Shreafaí Airgid Thirim	65
Ráiteas an Ghrúpa ar athruithe sa chothromas	66
Ráiteas na Cuideachta ar athruithe sa chothromas	67
Nótaí ar na ráitis airgeadais agus atá ina gcuid de na ráitis airgeadais	68
Achoimrí cúig bliana	101

Tuarascáil na stiúrthóirí

Tugann sé pléisiúir do na Stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil a chur isteach mar aon leis na ráitis airgeadais iniúchta don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016 de réir cheanglais Alt 325 d’Acht na gCuideachtaí 2014.

Príomhghníomhaíochtaí

Is iad príomhghníomhaíochtaí an Ghrúpa forbairt aerfoirt, oibriú agus bainistíocht, miondíoltóireacht idirnáisiúnta aerfoirt agus infheistíocht idirnáisiúnta aerfoirt. Tá an dá aerfort is mó i bPoblacht na hÉireann faoi úinéireacht agus oibriú an Ghrúpa. Tá gníomhaíochtaí miondíola aerfoirt aige in Éirinn agus tá réimse suíomhanna idirnáisiúnta aige. Lasmuigh d’Éirinn, tá infheistíochtaí faoi láthair ag an nGrúpa i dtrí aerfort Eorpacha, agus chomh maith leis sin oibríonn sé Críochfort 5 ag aerfort Idirnáisiúnta King Khalid i Riyadh ar bhonn conartha.

Athbhreithniú ar an nGnó agus ar Fhorbairtí Amach anseo

Cuimsítear tráchtanna mionsonraithe ar fheidhmíocht don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016 lena n-áirítear faisnéis ar imeachtaí le déanaí, forbairt dóchúlacha amach anseo, na príomhrioscaí agus príomh-éiginnteachtaí atá le sárú ag an ngnó, arna gceangal de réir Ionstraim Reachtúil 116 de 2005: Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairiscíú Airgeadais agus Leasuithe Ilghnéitheacha) 2005, i Ráiteas an Chathaoirligh, Athbhreithniú POF agus Athbhreithniú Airgeadais 2016.

Torthaí agus Díbhinní

Faoi mar atá leagtha amach thíos, i dtorthaí airgeadais an Ghrúpa don bhliain taispeántar brabús le haghaidh na bliana airgeadais dar luach €107.5 milliún i gcomparáid le brabús €61.5 milliún le haghaidh 2015 sa dá chás i ndiaidh cánachais agus roimh mhíreanna eisceachtúla, achoimrithe mar seo a leanas:

	2016 € milliún	2015 € milliún
Brabús oibriúcháin an Ghrúpa – roimh mhíreanna eisceachtúla	139.2	100.9
Sciar bhrabús oibriúcháin na gcuideachtaí comhlachaithe agus na gcomhfhiontar	29.5	28.9
Creidmheas eisceachtúil	4.1	27.9
Brabús an Ghrúpa roimh cháin agus roimh chánachas	172.8	157.7
Ús (glan) ²	(41.2)	(52.5)
Muirear eisceachtúil ¹	(37.1)	-
Brabús an Ghrúpa roimh chánachas	94.5	105.2
Cánachas	(9.9)	(16.8)
Brabús an Ghrúpa i ndiaidh cánachais	84.6	88.4
Leas mionlaigh	(5.2)	(5.0)
Brabús an Ghrúpa le haghaidh na bliana airgeadais i ndiaidh míreanna eisceachtúla (i ndiaidh cánachais)	79.4	83.4
Brabús an Ghrúpa roimh mhíreanna eisceachtúla	107.5	61.5

1. Féach Nóta 6 leis na ráitis airgeadais
2. Áirítear leis ioncam ó shócmhainní airgeadais eile

Tá sonraí maidir le torthaí na bliana leagtha amach i gcuntas brabúis agus cailteanas an Ghrúpa agus na nótaí gaolmhara. Mhol an Bord díbhinn deiridh de €29.1 milliún do 2016. (2015 díbhinn €18.3 milliún arna hioc in 2016).

Rialachas Corparáideach

Sa Chód Cleachtas maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit arna eisiúint ag Príomh-scairshealbhóir na Chuideachta, an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, leagtar amach na príonsabail um rialachas corparáideach nach mór do bhoird na gcomhlachtaí Stáit cloí leo. Foilsíodh Cód Cleachtas úr maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit i mí Lúnasa 2016 ina bhfuil cur i bhfeidhm sainordaitheach maidir le tréimhsí tuairiscithe airgeadais ar an 1 Meán Fómhair 2016 nó ina dhiaidh sin. Don bhliain atá faoi athbhreithniú, chloigh ÚBÁC leis an gCód Cleachtas maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (“Cód Cleachtas”) 2009. Lena chois sin, i gcúrsaí rialachais chorparáidigh, tugann an Chuideachta aird

ar na creataí aitheanta amháil Cód Rialachais Chorparáidigh na Ríochta Aontaithe (“an Cód Rialachais Chorparáidigh”) agus Iarscríbhinn Rialachas Corparáideach na hÉireann. Admhaíonn na Stiúrthóirí go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh na Cuideachta maidir lena hoibleagáidí ábhartha faoin gCód Cleachtas a chinntiú.

Ráiteas maidir le Comhlíonadh na Stiúrthóirí

Faoi mar a cheanglaítear le halt 225(2) d’Acht na gCuideachtaí 2014 maidir leis na Stiúrthóirí: admhaíonn siad go bhfuil siad freagrach as comhlíonadh na Cuideachta maidir lena hoibleagáidí a chinntiú (arna sainiú sa reachtaíocht); (b) dearbhaíonn siad gur dréachtaíodh ráiteas beartais um chomhlíonadh agus go bhfuil na socrúithe nó na struchtúir atá i bhfeidhm, dar leis na Stiúrthóirí, deartha chun comhlíonadh ábhartha a chinntiú maidir leis na hoibleagáidí ábhartha; agus (c) dearbhaíonn siad go ndearnadh athbhreithniú i rith bhliain airgeadais 2016 maidir leis na socrúithe agus/nó na struchtúir atá curtha i bhfeidhm faoi mar a luadh i (b) thuas.

Le linn 2016 cláraíodh na fochuideachtaí príobháideacha teoranta Éireannacha sa Ghrúpa mar Cuideachtaí Príobháideacha faoi Theorainn Scaireanna nó Cuideachtaí Gníomhaíochta Ainmnithe (CGAanna) de réir mar is cuí.

Ról an Bhoird

Tá an Bord freagrach ag gníomhaíochtaí an Ghrúpa a stiúradh agus a threorú. Is é ról an Bhoird ceannaireacht agus treoir a sholáthar don Chuideachta laistigh de chreat rialuithe stuama agus éifeachtúla, faoinar féidir rioscaí a mheasúnú agus a bhainistiú, agus a shásaíonn é féin, le dearbhú réasúnta, gur leor na rialuithe chun comhlíonadh na n-oibleagáidí reachtúla agus rialachais a chinntiú. Chuir an Bord struchtúr rialachais chorparáidigh i bhfeidhm ina bhforáiltear i leith tarmilgean do bhainistíocht. Tá sceideal foirmiúil cúrsaí coimeádta ag an mBord dá chinnteoireacht lena n-áirítear: treoir straitéiseach a athbhreithniú agus a threorú agus mórfhleananna gníomhaíochta, beartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca, buiséid bhliantúla agus pleananna gnó, monatóireacht a dhéanamh ar chur chun feidhme feidhmíochta, agus maoriseacht a dhéanamh ar mhórchaitheas caipitil agus cinntí infheistíochta.

Stiúran an Cathaoirleach an bord agus tá sé freagrach as gnó an bhoird a eagrú, a éifeachtúlacht a chinntiú i ngach gné dá ról. Tá an Cathaoirleach freagrach as ardchaighdeán ionracais agus macántachta a thaispeáint agus ionchais a leagan amach maidir le cultúr, luachanna, agus iompraíochtaí na Cuideachta agus as a dóigh a mbeidh cúrsaí sa phlé ar leibhéal an Bhoird. Éascaíonn sé rannchuidiú éifeachtúil na Stiúrthóirí agus cinntíonn sé go bhfaigheann na Stiúrthóirí faisnéis chruinn, thráthúil agus shoiléir agus déanann sé cumarsáid éifeachtúil leis an Scairshealbhóir a bhainistiú.

Gníomhaíonn an Bord ar bhonn lán-eolasach agus lán-eiticiúil, i ndea-thoil agus ar mhaithe le leas na Cuideachta ag tabhairt aird chuá ar a fhreagrachtaí dlíthiúla agus ar na cuspoirí arna leagan ag an Scairshealbhóir. Tugtar an deis go gach comhalta Boird a bheith páirteach go hiomlán le breithnithe an Bhoird, agus más gá, dúshlán inchiallaithe a chur ar fáil, cé go dtugtar cosaint in aghaidh barraíocht tionchair ar chinnteoireacht an Bhoird ag comhalta aonair amháin nó níos mó.

Cuirtear faisnéis rialta don Bhoird, lena n-áirítear príomhfaisnéis feidhmíochta ar gach gné de chuid ghnó an Ghrúpa. Scaiptear tuarascálacha agus páipéir rialta ar na Stiúrthóirí in am agus i dtráth chun ullmhú do chruinnithe boird agus coistí. Bíonn na páipéir sin forlíonta ag faisnéis a iarrann na Stiúrthóirí go sonrach ó am go chéile. Cuirtear faisnéis bhainistíochta agus airgeadais ar fáil do gach Stiúrthóir lena féidir leo mionscrúdú a dhéanamh ar fheidhmíocht bhainistíochta an Ghrúpa i gcoinne cuspoirí comhaontaithe.

Struchtúr an Bhoird agus Ceapacháin sa Bhoird

Tá struchtúr an Bhoird leagtha amach le reacht ina bhfuil líon na Stiúrthóirí ar an mBord leagtha amach san Acht Aerloingseoireachta agus Aeriompair (Leasú) 1998 (“Acht 1998”), arna leasú ag Acht um Aerfort Stáit 2004 agus 2014. Foráiltear san reachtaíocht seo:

- Nach mbeidh níos mó na trí Stiúrthóirí déag ann;
- Déanfaidh an tAire Iompair, Turasoireachta agus Spóirt gach stiúrthóir a cheapadh (nó a chur as oifig) (lena n-áirítear an Cathaoirleach) (an “Scairshealbhóir”) le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (an “Príomh-scairshealbhóir”) ar feadh tréimhse

nach faide ná cúig bliana agus beidh siad i dteideal athcheapacháin.

- Ceapfaidh an Scairsealbhóir ceithre Stiúrthóirí de chuid na Cuideachta (na “Stiúrthóirí Tofa”) i ndiaidh próiseas roghnúcháin foirne dá bhforáiltear faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go 2001 (an “tAcht um Páirteachas Lucht Oibre”); ceaptar na Stiúrthóirí sin ar feadh tréimhe ceithre bliana agus tá siad i dteideal bheith tofa arís.
- Beidh an Príomhfheidhmeannach (an “POF”) ina stiúrthóir de bhrí oifige den Chuideachta;
- Tá ról ar leith ag an gCathaoirleacht agus ag an POF.

Is é an Scairsealbhóir a dhéanann cinntí maidir le ceapadh agus athcheapadh Stiúrthóirí agus líonadh folúntas boird (seachas, i ngach cás na Stiúrthóirí Tofa agus POF) de réir na socrúithe bunaithe i leith ceapacháin i mBoird Stáit. Tá sonraí maidir leis na socrúithe atá i bhfeidhm faoi láthair le haghaidh ceapacháin boird Stáit faoi choimirce na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt ar fáil ar www.dttas.ie.

Tá an Bord sásta go bhfuil a mhéid agus a struchtúr faoi mar atá leagtha síos sa reachtaíocht, oiriúnach do riachtanais an Ghrúpa agus go bhfuil ionadaíocht chothrom ar an nBord.

Ba iad seo a leanas na daoine a d’fhóin ar an mbord le linn na bliana airgeadais Pádraig Ó’Riordáin (Cathaoirleach), Niall Greene, Patricia King, John Lynch, Colm McCarthy, Des Mullally, Barry Nevin, Eric Nolan, Ann-Marie O’Sullivan, Paul Schütz, Denis Smyth, Kevin Toland agus Gerry Walsh. Tá sonraí beathaisnéiseacha faoi na Stiúrthóirí reatha amhail dáta na tuarascála seo leagtha amach i roinnt Bhord na Stiúrthóirí sa tuarascáil bhliantúil seo. Ón tuarascáil bhliantúil dheireanach, tháinig deireadh le téarma oifige Ann-Marie O’Sullivan Uasal agus an Cathaoirleach, an tUasal Pádraig Ó’Riordáin. Athcheapadh tUasal Ó’Riordáin ar feadh téarma 18 mí téarma eile le héifeacht ón 19 Iúil 2016. Tá [trí déag] Stiúrthóirí ag fónamh ar an mBord amhail an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais. Is é an tUasal Gerry Walsh an Stiúrthóir Sínearach Neamhspleách. D’éag téarmaí oifige Colm McCarthy agus John Lynch an 2 Feabhra 2017.

Tá meascán scileanna agus scileanna ag na Stiúrthóirí sna réimsí maidir le heitíocht, airgeadais, eacnamaíochta, dlí, gnó, miondíola agus caidreamh tionsclaíoch. Leis na scileanna sin tugtha an inniúlacht is gá chuig an mBord le haghaidh a thabhairt ar na mórdhúshláin don Ghrúpa. Baineann na Stiúrthóirí leas as a saineolas agus a n-eolas maidir le forbairt straitéise agus baineann siad úsáid as a raon éagsúil scileanna chun dul i ngleic ar bhealach cuiditheach le cúrsaí lena bhfuil tábhacht straitéiseach don Ghrúpa. Cuirtear taithí agus eolas na Stiúrthóirí san áireamh chomh maith agus riachtanais agus ballraíocht choistí an Bhoird á gcinneadh.

Tá téarmaí agus coinníollacha maidir le ceapadh na Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin ar fáil lena n-iniúchadh ar iarraidh.

Neamhspleáchas na Stiúrthóirí

Ní raibh leas tairbhíúil ar bith ag na Stiúrthóirí agus an rúnaí a scaireanna agus stoc iasachta na Cuideachta nó a scaireanna agus stoc iasachta a fochuideachtaí ag trácht ar bith le linn na bliana nó na bliana airgeadais roimhe sin.

Measann an Bord go bhfuil na Stiúrthóirí ar fad neamhspleách de réir a bpearsantachta agus a mbreithiúnais.

Conarthaí fostaíochta: Ag cur san áireamh na critéir maidir le neamhspleáchas arna leagan sa Cód Rialachais Chorpáidigh, maidir leis an POF agus na ceithre Stiúrthóirí Tofa a bhfuil conarthaí fostaíochta acu laistigh den Chuideachtaí, measann an Bord nach féidir, ar an gcúis sin, iad a measadh mar a bheith neamhspleách.

Leasanna Eile: Corruair, d’fhéadfadh stiúrthóireachtaí nó poist feidhmiúcháin nó leasanna i gcuideachtaí tríú páirtithe a bheith ag na comhaltaí Boird chomh maith lena n-áirítear eagraíochtaí cearrchumainn, agus d’fhéadfadh cuid díobh siúd (nó a gcleamhnaithe) i ngnáthchúrsa a ghnó, idirbhearta a dhéanamh ar neamhthuilleamaí leis an nGrúpa. De réir mar a cheanglaítear, tá nochtadh ar fáil i Nóta 30 (Nochtadh Páirtithe Gaolmhara) de na ráitis airgeadais, d’idirbhearta páirtí gaolmhar ábhartha, sa chás go bhfuil leas ábhartha ag an stiúrthóir san einteachas ábhartha. De réir dhlí na cuideachtaí, tá sonraí faoi na stiúrthóireachtaí atá i seilbh na gcomhaltaí Boird comhdaithe san Oifig um Chláir Cuideachtaí.

Tá an Cathaoirleach, an tUasal Pádraig Ó’Riordáin, ina chomhpháirtí in Arthur Cox, comhlacht dlí a sholáthraíonn seirbhísí dlíthiúla don Ghrúpa. Nochtadh comhpháirtíocht an Uasail Uí Riordáin in Arthur Cox don Scairsealbhóir agus breathnaigh an Scairsealbhóir í roimh a cheapachán agus a athcheapachán mar Chathaoirleach.

Nósanna imeachta an Bhoird: Tá nósanna imeachta faoi leith ag an mBord chun déileáil le coinbhleachtaí leasa ar bith a d’fhéadfadh teacht chun cinn. Ceanglaítear ar Stiúrthóirí, de réir fhorálacha alt 34 agus Acht 1998 agus an Chóid Chleachtas, leas ábhartha ar bith a nochtadh agus gan dul chuig plé boird ar bith sa chás go bhfuil leas díreach nó indéireach acu.

Rúnaí na Cuideachta agus Rochtain ar Chomhairle Ghairmiúil

Tá rochtain ag gach Stiúrthóir ar chomhairle agus ar sheirbhísí an Rúnaí Cuideachta, atá freagrach don Bhoird as a chinntiú go gcloítear le nósanna imeachta an bhoird. Tá comhairleoirí gairmiúla na Cuideachta ar fáil le haghaidh comhairliúcháin ag an mBord de réir mar is gá. D’fhéadfadh Stiúrthóirí aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a ghlacadh, i gcomhréir le nósanna imeachta na Cuideachta, ar chostas na Cuideachta.

Meastóireacht Feidhmíochta

Déanann an Bord meastóireacht ar a feidhmíocht ar bhonn rialta. Rinneadh meastóireacht a éascaíodh go seachtrach in 2015 agus cuireadh féinmeastóireacht i gcrích in 2016. Áirítear ar na réimsí ar a ndéanfar measúnú ar feidhmíocht - straitéis, bainistíocht riosca agus rialú inmheánach, bainistíocht geallsealbhóirí, comhdhéanamh boird agus planáil comharbais, cleachtas an tseomra boird agus feidhmíocht na gcoistí. Tugadh ard-rátaíl d’feidhmíocht an Bhoird agus ní raibh ceisteanna ábhartha ar bith ann a raibh aghaidh le tabhairt orthu.

Ionduchtú, Oiliúint agus Forbairt na Stiúrthóirí

Ar a gceapachán, cuirtear doiciméid mhionsonraithe faisnéise, faisnéis rialachais, airgeadais agus oibríocháin ar fáil do na Stiúrthóirí chomh maith le deis le mionteagasc a fháil ó na feidhmeannaigh maidir le gnéithe éagsúla gnó an Ghrúpa. Tá rochtain ag na Stiúrthóirí ar chláir oiliúna agus coinnítear riachtanais forbartha leanúnaí na Stiúrthóirí faoi athbhreithniú.

Coistí an Bhoird

Tá struchtúr éifeachtach coistí ag an mBord chun cuidiú leis a fhreagrachtaí a chomhlíonadh.

Tá sonraí maidir le hobair an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca, Choiste Aerfort Chorcaí, an Choiste Airgeadais, an Choiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála agus Comhshaoil, an Choiste Ainmiúcháin agus Luach Saothair, an Choiste Straitéisigh agus Bonneagair, lena n-áirítear a mballraíocht reatha Boird, leagtha amach thíos. Tá freastal na gcomhaltaí ag cruinnithe coiste leagtha amach sa tábla “Freastal ar Chruinnithe Boird agus Coistí le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2016” faoin gceanniteideal “Cruinnithe” thíos. Tá téarmaí tagartha do na coistí ar fáil ón Rúnaí Cuideachta ar iarraidh.

An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúchóireachta & Riosca faoi chathaoirleacht an Uasail Gerry Walsh a bhí ina chomhalta den choiste ó 2010 i leith agus a ainmníodh mar Chathaoirleach an choiste i mí Feabhra 2012. Is iad comhaltaí eile den choiste an tUasal Colm McCarthy (arna cheapadh i mí Feabhra 2012) agus an tUasal Paul Schütz (arna cheapadh i mí na Nollag 2012). Tá an Bord sásta go bhfuil comhaltaí sa Choiste Iniúchóireachta agus Riosca a chuireann taithí airgeadais úrnua agus airgeadais ábhartha leis.

Síneann sainchúram an Choiste Iniúchóireachta & Riosca ar fud an Ghrúpa lena n-áirítear Finance plc ÚBÁC, Aer Rianta International cpt agus ÚBÁC Idirnáisiúnta Teoranta.

Príomhfhreagrachtaí an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca

Is iad príomhfhreagrachtaí an choiste cuidiú leis an mBord, ina fhreagrachtaí maoirseachta, i dtaca le rialú inmheánach agus bainistíocht riosca; tuairisciú airgeadais; iniúchóireacht sheachtrach; agus iniúchóireacht inmheánach

Tugann an coiste comhairle don Bhord maidir le:

- na próisis straitéiseacha maidir le riosca, rialú inmheánach agus rialachas agus bainistíocht riosca agus ceanglais rialachais chorpáráidigh;
- beartais chuntasáochta, ráitis airgeadais, agus tuarascáil bhliantúil na heagraíochta, lena n-áirítear an próiseas um athbhreithniú ar na ráitis airgeadais, leibhéal na hearráidí a saináithníodh, agus an litir uirill ón lucht bainistíochta do na hiniúchóirí seachtracha;
- gníomhaíocht phleanáilte agus torthaí na hiniúchóireachta inmheánaí agus seachtraí araon lena n-áirítear leordhóthanacht fhreagairt an lucht bainistíochta ar cheisteanna a saináithníodh sa gníomhaíocht iniúchóireachta; iniúchóirí seachtracha, a mholann ceapacháin, a dhéanann monatóireacht ar éifeachtúlacht, neamhspleáchas agus oibiachtúlacht, a fhaomhann luach saothair agus téarmaí rannpháirtíochta agus a chinneann beartas maidir le soláthar seirbhísí neamh-iniúchóireachta;
- beartais fhrithchaloise, próisis nochtá cosanta agus socruithe le haghaidh imscrúduithe speisialta.

Tháinig an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca le chéile ceithre huairé le linn 2016. Le linn na bliana, thionóil an coiste cruinnithe gan lucht bainistíochta ar bith i láthair agus tháinig siad le chéile ar bhonn príobháideach leis na hiniúchóirí seachtracha agus inmheánacha araon. Tá líne dhíreach ag Ceann na hIniúchóireachta Inmheánaí le Cathaoirleach an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca. Is leis an POF atá líne tuairiscithe feidhmiúcháin Cheann na hIniúchóireachta agus tá sé ceaptha ag an gcoiste, agus ní féidir le duine ar bith ach an coiste é a chur as oifig.

Áirítear ar na daoine a fhreastalaíonn go rialta ar chruinnithe an choiste, ar cuireadh ón gcoiste, an POF, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Ghrúpa, an Rúnaí Cuideachta, Ceann na hIniúchóireachta Inmheánaí agus ionadaithe ó ghnóilacht na n-iniúchóirí seachtracha.

Gníomhaíochta an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca

Riosca, Rialuithe Inmheánacha & Rialachas

Déanann an Coiste Iniúchóireachta & Riosca athbhreithniú, thar ceann an Bhoird, ar éifeachtúlacht chóras an Ghrúpa um bainistíocht riosca agus rialú inmheánach. Cumhdaíodh faoin monatóireacht na rialuithe uile, lena n-áirítear rialú airgeadais, oibriúcháin agus comhlíontachta agus próisis bainistíochta riosca. Le linn na bliana, bhreathnaigh an coiste ar thuarascálacha ó Cheann na hIniúchóireachta Inmheánaí ina ndearnadh achoimre ar an obair atá beartaithe agus an obair atá déanta, feabhsuithe a moladh agus cur síos ar gníomhaíochtaí a rinne an lucht bainistíochta.

Rinne an Coiste monatóireacht, thar ceann an Bhoird, ar phróiseas leanúnach an Ghrúpa maidir leis na rioscaí suntasacha a théann i gcion ar an nGrúpa a shaináithint agus a mheasúnú agus ar na beartais agus na nósanna imeachta lena ndéantar na rioscaí sin a bhainistiú. Rinne an Coiste athbhreithniú ar obair fhoriomlán na feidhme bainistíochta riosca agus bhreathnaigh sé ar na próisis chun na rioscaí reatha agus na rioscaí atá ag teacht chun cinn a shaináithint, a thuairisciú agus a bhainistiú. Fuair an Coiste léirithe tréimhsíúla ar an gcreat bainistíochta riosca a cuireadh i bhfeidhm, lena n-áirítear gníomhaíochtaí bainistíochta chun dul i ngleic le rioscaí, iad a mhaolú agus iad a bhainistiú ar bhonn leanúnach. Chomhlánaigh sé siad fáil rialta an Bhoird de thuarascálacha bainistíochta maidir le rioscaí atá ag teacht chun cinn, príomhrioscaí agus athruithe suntasacha sa timpeallacht ghnó agus sheachtrach a théann i gcion ar phróifíl riosca reatha an Ghrúpa.

Tuairisciú Airgeadais

Rinne an Coiste athbhreithniú ar na dréacht-ráitis airgeadais bhliantúla sular moladh siad a bhfaomhadh don Bhord. Bhreithnigh an coiste oiriúnacht na mbeartas cuntasáochta, na meastachán agus mbreithiúnas a cuireadh i bhfeidhm agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú mar aon le ceisteanna cur i láthair agus nochtá agus phléigh sé iad leis an POF, Príomhoifigeach Airgeadais an Ghrúpa agus na hiniúchóirí seachtracha.

Iniúchóireacht Inmheánach

Rinne an Coiste athbhreithniú ar na pleannanna agus an obair a rinne rannóg Iniúchóireachta Inmheánaí an Ghrúpa le linn na bliana, lena n-áirítear tuarascálacha i ndáil le gnóthais fochuideachta agus gnóthais chomhlachaithe thar lear, agus na gníomhaíochtaí iarmhartacha a comhaontaíodh leis an lucht bainistíochta. Rinne Ceann na hIniúchóireachta Inmheánaí breithmheas ar thorthaí athbhreithnithe na hiniúchóireachta inmheánaí. Bhreathnaigh an Coiste ar dhul chun cinn na bainistíochta maidir le dul i ngleic leis na ceisteanna ábhartha, lena n-áirítear cineál, méid agus luas na freagartha. Rinne an Coiste athbhreithniú agus comhaontú maidir le plean bliantúil iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ar riosca, lena n-áirítear na hacmhainní is gá, agus bhreathnaigh sé ar fhócas na hiniúchóireachta inmheánaí a ailíniú leis an riosca is mó atá le sárú ag an nGrúpa. Rinne an Coiste measúnú chomh maith ar fheidhmíocht na hiniúchóireachta inmheánaí ó cháilíocht na dtuarascálacha agus moltaí ó Cheann na hIniúchóireachta Inmheánaí.

Iniúchóireacht Seachtrach

D'fhaomh an Coiste luach saothair agus téarmaí rannpháirtíochta an iniúchóra sheachtraigh. Rinne an Coiste Iniúchóireachta & Riosca athbhreithniú ar an bplean iniúchóireachta seachtraí agus ar thorthaí an iniúchóra sheachtraigh ón iniúchadh ar na ráitis airgeadais bhliantúla. Rinne an Coiste bearta cuí lena chinntiú gur coimeádadh caidreamh oibiachtúil agus gairmiúil leis an iniúchóir seachtrach.

Rinne an Coiste measúnú ar neamhspleáchas agus oibiachtúlacht an iniúchóra. Áiríodh air sin athbhreithniú ar a) cineál agus méid na seirbhísí arna soláthar, na táillí a tuilleadh, le haghaidh iniúchóireacht sheachtrach agus obair neamh-iniúchóireachta a rinne an t-iniúchóir sheachtrach agus b) comhlíontacht maidir le beartas an Ghrúpa lena rialaítear soláthar seirbhísí neamh-iniúchóireachta don Ghrúpa a bhfuil rialacha agus teorainneacha soiléire i bhfeidhm ina leith, lena gceadaítear seirbhísí neamh-iniúchóireachta nach hionann iad agus coinbhleacht leasa.

Tá táillí a íocadh le hiniúchóir an Ghrúpa as seirbhísí iniúchóireachta, seirbhísí a bhaineann le hiniúchóireacht agus seirbhísí neamh-iniúchóireachta leagtha amach i Nóta 8 de na ráitis airgeadais. Ní raibh cásanna ar bith ann sa chás gur fostaíodh an t-iniúchóir seachtrach chun seirbhísí ar measadh go dtiocfadh coinbhleacht leasa astu a sholáthar.

Rinne an coiste monatóireacht chomh maith ar chomhlíonadh an iniúchóra sheachtraigh maidir leis an treoir rialála, eiticíúil agus ghairmiúil ar shealaíocht a chomhpháirtithe, chomh maith le measúnú a dhéanamh gach bliain ar a cháilíochtaí, a shaineolas, acmhainní agus éifeachtúlacht an phróisis iniúchóireachta. Lorg an Grúpa tairiscintí go déanaí le haghaidh seirbhísí iniúchóireachta seachtraí in 2012, agus ceapadh Deloitte ina dhiaidh sin. Tá sé beartaithe tairiscintí a lorg le haghaidh na seirbhísí arís in 2017.

Beartais Fhrithbhulaíochta

Rinne an coiste athbhreithniú ar an mBeartas um Nochtadh Cosanta agus fuair siad tuarascálacha ó Cheann na hIniúchóireachta Inmheánaí ar an gcóras tuairiscithe rúnda atá cuimsithe sa bheartas faoinar féidir le fostaithe, faoi rún, cúrsaí a ardú i ndáil le míchuibheas féideartha, agus tá an coiste sásta go bhfuil nósanna imeachta cuí i bhfeidhm chun cúrsaí dá leithéid a fhiosrú. Fuair an coiste dearbhuithe chomh maith go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh a chinntiú maidir le beartas na Cuideachta in aghaidh na Breabaireachta, Éillitheachta agus Calaoise.

Cuirtear tuarascáil Chathaoirleach an choiste i láthair an Bhoird i ndiaidh gach cruinníocht coiste, ina ndéantar ceisteanna suntasacha arna mbeathnú ag an gcoiste a thuairisciú don Bhord agus breathnaíonn an Bord orthu.

Coiste Aerfort Chorcaí

Bunaíodh Coiste Aerfort Chorcaí i mí Aibreáin 2014 chun moltaí a dhéanamh maidir le borradh a chur faoi fhás paisinéirí ag Corcaigh. Tháinig an coiste le chéile uair amháin le linn 2016 faoi Chathaoirleacht an iar-stiúrthóra, Ann-Marie O'Sullivan, Uasal. Ba iad comhaltaí an choiste an tUasal Eric Nolan, an tUasal Kevin Toland agus an tUasal Gerry Walsh. Tá obair an choiste déanta anois.

Tá comhalta an choiste fós ina gcomhaltaí de Chomhairle Forbartha Aerfort Chorcaí faoi Chathaoirleacht Chathaoirleach ÚBÁC, ina gcumsítear ionadaithe fosta ón earnáil turasóireachta agus ón earnáil ghnó a bhfuil suim acu leanúint le forbairt Aerfort Chorcaí.

Coiste Airgeadais

Bunaídh Coiste Airgeadais in 2016 chun maoirseacht a dhéanamh ar shocruithe airgeadais agus chun comhairle a thabhairt don Bhord ar chúrsaí airgeadais straitéiseacha. Is é an tUasal Pádraig Ó Ríordáin Cathaoirleach an choiste agus is iad na comhaltaí eile an tUasal Denis Smyth agus an tUasal Kevin Toland, ar ceapadh iad ar fad an dáta a bunaíodh an coiste. Bhí an tUasal Colm McCarthy agus an tUasal John Lynch ina gcomhaltaí den choiste ó bunaíodh é chomh maith go dtí gur éag a dtéarmaí oifige i mí Feabhra 2017. Le linn na bliana, bhí an coiste páirteach i maoirseacht a dhéanamh ar athmhaoiniú fhiachas an Ghrúpa, lena n-áirítear eisiúint Eorabhanna 2028 de €400 milliún, agus athcheannach nótaí 2018 agus cúrsaí a bhaineann le beartas díbhinní.

An Coiste Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil & Comhshaoil

Cuimsítear sa Choiste Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil & Comhshaoil an tUasal Niall Greene, an Cathaoirleach ó ceapadh é i mí na Nollag 2012, an tUasal Barry Nevin atá ina chomhalta ó bhí 2005 ann agus an tUasal Denis Smyth a ceapadh sa choiste i Márta 2014. Bhí Ann-Marie O’Sullivan, Uasal ina comhalta fosta ó Mhárta 2014 go dtí gur éag a téarma i mí na Bealtaine 2016.

Is é príomhfhreagracht an choiste na creataí atá i bhfeidhm in ÚABÁC a fhaomhadh maidir le bainistíocht a dhéanamh ar chúrsaí sláinte agus sábháilteachta, sábháilteachta aeradróm, slándála agus comhshaoil. Agus a ról á chomhlíonadh aige, déanann an coiste maoirseacht ar na córais bainistíochta riosca agus ar na struchtúir eagraíochtúla atá i bhfeidhm chun éifeacht a thabhairt do na cláir chuí um chomhlíonadh. Déanann sé athbhreithniú agus monatóireacht ar mheadracht fheidhmíochta, faigheann sé tuarascálacha ar theagmhais agus déanann sé monatóireacht ar na próisis atá i bhfeidhm maidir le hoiliúint agus cur in iúl beartas agus nósanna imeachta. Cuirtear tuarascáil Chathaoirleach an choiste i láthair an Bhoird i ndiaidh gach cruinniú coiste, ina ndéantar ceisteanna suntasacha arna mbreathnú ag an gcoiste a thuiriscíú don Bhord agus breathnaíonn an Bord orthu.

An Coiste Ainmniúcháin & Luach Saothair

Tá dhá bhall sa Choiste Ainmniúcháin & Luach Saothair. Tá an tUasal Pádraig Ó Ríordáin ina Chathaoirleach ó bhí 2012 ann agus tá an tUasal Gerry Walsh ina chomhalta ó bhí 2010 ann.

Is iad príomhfhreagrachtaí an choiste, thar ceann an Bhoird, luach saothair agus téarma agus coinníollacha fostaíochtaí POF a chinneadh, struchtúir phá agus téarmaí agus coinníollacha feidhmeannach sinsearach a chinneadh agus athbhreithniú a dhéanamh ar oiriúnacht agus ábharthacht leanúnach bheartais luach saothair na Cuideachta agus ar mhór-athruithe struchtúracha ar bith ar na beartais sin. Faigheann an Bord na tuairiscí is déanaí ón gcoiste i ndiaidh a chruinnithe.

An Coiste Straitéiseach & Bonneagair

Bunaíodh an Coiste Straitéiseach & Bonneagair i mí na Samhna 2015 agus cuimsítear ann [ceithre] comhaltaí, an tUasal Pádraig Ó Ríordáin, Cathaoirleach, an tUasal Niall Greene, [an tUasal John Lynch] agus an tUasal Gerry Walsh. Ceapadh iad sin ar fad ar an lá a bunaíodh an coiste. Is é freagracht an choiste comhairle a thabhairt don Bhord maidir le riachtanais mheántéarmacha agus fhadtéarmacha bonneagair aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí. Faigheann an Bord na tuairiscí is déanaí i ndiaidh gach cruinniú coiste, ina ndéantar ceisteanna suntasacha arna mbreathnú ag an gcoiste a thuiriscíú don Bhord agus breathnaíonn an Bord orthu.

Le linn na bliana bhí an coiste bainteach le maoirseacht a dhéanamh ar na pleananna don Rúidbhealach Comhthreomhar Thuaidh.

Cruinnithe

Tionóladh cruinnithe rialta de chuid an Bhoird le linn na bliana. Tháinig an Bord le chéile ar bhonn foirmiúil aon uair déag le linn 2016. Ina theannta sin, tionóladh roinnt cruinnithe coiste. Tá freastal ar na cruinnithe Boird agus Coistí leagtha amach thíos.

Freastal ar Chruinnithe Boird agus Coistí le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2016.

Stiúrthóir	Táille	Iníúchóireacht agus Riosca	Aerfort Chorcaí	Airgeadas	Sláinte, Sábháilteacht, Slándáil & Comhshaoil	Ainmniúchán & Luach Saothair	Straitéiseach & Bonneagair
Pádraig Ó							
Ríordáin	11/11	—	—	4/4	—	1/1	8/8
Niall Greene	10/11	—	—	—	4/4	—	7/8
Patricia King	10/11	—	—	—	—	—	—
John Lynch	9/11	—	—	4/4	—	—	5/8
Des Mullally	11/11	—	—	—	—	—	—
Colm							
McCarthy	11/11	4/4	—	4/4	—	—	—
Barry Nevin	10/11	—	—	—	3/4	—	—
Eric Nolan	11/11	—	1/1	—	—	—	—
Ann-Marie							
O’Sullivan	4/4	—	1/1	—	2/2	—	—
Paul Schütz	10/11	1/4	—	—	—	—	—
Denis Smyth	10/11	—	—	4/4	4/4	—	—
Kevin Toland	11/11	—	1/1	4/4	—	—	—
Gerry Walsh	9/11	4/4	1/1	—	—	1/1	7/8

Léiríonn an chéad uimhir i ngach colún líon na gcrúinnithe ar ar ffreastail an stiúrthóir agus léiríonn an dara huimhir líon na gcrúinnithe a tionóladh le linn na tréimhse ina raibh an stiúrthóir ina chomhalta den bhord nó den choiste ábhartha.

Le linn 2016, tháinig an Stiúrthóir Neamhspleách Sinsearach le chéile leis na Stiúrthóirí gan an Cathaoirleach a bheith i láthair.

Luach Saothair na Stiúrthóirí

Cinneann an Scairshealbhóir na táillí do na Stiúrthóirí, le toiliú an Phríomh-Scairshealbhóra. Déantar luach saothair an POF a chinneadh de réir na socruithe arna n-eisiúint ag an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt maidir le luach saothair POFanna comhlachtaí tráchtála Stáit atá faoina choimirce a chinneadh agus tá sé faoi réir cead a fháil ón gCoiste Ainmniúcháin & Luach Saothair agus ón bPríomh-Scairshealbhóir.

I gcomhréir leis an gCód Cleachtais níl ach táille amháin iníochta le stiúrthóir i ndáil le seirbhís ar an bpríomhbhord agus ar bhoird fochuideachtaí nó comhlachtaí comhlachaithe nuair is infheidhme. Níl táille stiúrthóirí ar bith iníochta leis an POF le haghaidh seirbhís ar an mBord. Ní fhaigheann Stiúrthóirí den Chuideachta a d’fhéadfadh a bheith ag fónamh ar bhoird fochuideachta nó cuideachtaí comhlachaithe luach saothair breise ar bith i ndáil lena stiúrthóireachtaí. Níl cead ag an POF, faoi réir fhaomhadh an Bhoird, nach mó ná dhá tháille a choimeád i ndáil le stiúrthóireachtaí seachtracha. Maidir le Stiúrthóirí Tofa, a fhaigheann táille dá seirbhísí mar stiúrthóir, tugtar luach saothair ar leith dóibh i leith seirbhísí a sholáthraíonn siad don Chuideachta faoina ngnáthchonarthaí fostaíochta.

Tá sonraí maidir le táillí agus díolaíochtaí na stiúrthóirí lena n-áirítear cinn na POFanna leagtha amach i Nóta 8 a ghabhann leis na ráitis airgeadais de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014, agus an Chóid Chleachtais.

Córais um Rialú Inmheánach agus Bainistíocht Riosca

Admhaíonn na Stiúrthóirí a bhfreagracht fhoriomlán as córas rialaithe inmheánaigh a bhunú agus a choimeád ar fud an Ghrúpa. Áirítear ar an gcóras rialú inmheánaigh na próisis leanúnacha sin chun sainnithint, measúnú agus bainistíocht a dhéanamh ar na rioscaí suntasacha atá le sárú ag an nGrúpa agus na príomhstruchtúir agus nósanna imeachta atá ceaptha chun córas éifeachtúil um rialú inmheánach a chinntiú. Tá córas dá leithéid ceaptha chun bainistiú a dhéanamh ar an riosca um chliseadh seachas é a dhíothú agus dá bhris sin ní féidir leis ach deimhniú réasúnta seachas deimhniú iomlán a thabhairt go mbainfidh an Grúpa na cuspóirí sin amach agus nach tharlódh míráiteas nó cailteanas ábhartha.

Tá struchtúir eagraíochta an Ghrúpa faoi threoir laethúil an POF soiléir. Bunaíodh línte sainithe freagrachta agus tarmligean údarais.

Rialuithe Inmheánaíthe

Tá roinnt príomhstruchtúir agus príomh-nósanna imeachta bunaithe ag na Stiúrthóirí atá ceaptha chun córas éifeachtúil um rialú inmheánach a chinntiú, lena n-áirítear athbhreithniú bliantúil ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Tá éifeachtúlacht chóras rialaithe inmheánaigh an Ghrúpa faoi réir athbhreithniú ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus tá éifeachtúlacht Shláinte agus Shábháilteacht an Ghrúpa faoi réir athbhreithniú ag an gCoiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála & Comhshaoil. Is iad seo a leanas na príomhstruchtúir agus na príomh-nósanna a úsáidtear chun córas éifeachtúil rialaithe inmheánaigh a choimeád, agus atá tacaithe ag rialuithe agus próisis mhionsonraithe:

Pleanáil	Ullmhú agus glacadh tréimhsiúil plean straitéisigh chun treo amach anseo a leagan amach mar aon le pleananna gnó agus airgeadais leanúnacha cúig bliana.
Straitéiseach	
Maoirseacht an Bhoid	Sceideal míreanna arna gcoimeád don Bhord lena bhfaomhadh; Struchtúr um fhochoiste gníomhach boird; Coiste Ainmiúcháin & Luach Saothair a dhéanann, inter alia, luach saothair agus socruithe a bhaineann le pá a chinneadh agus a fhaomhadh don POF. Coiste Iniúcháireachta & Riosca, a dhéanann athbhreithniú ar phleananna iniúcháireachta agus a dhéileáil leis na ceisteanna suntasacha rialaithe a ardaíonn na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus thagann sé le chéile ar bhonn tréimhsiúil leis na hiniúcháirí inmheánacha agus na hiniúcháirí seachtracha; Coiste Sláinte, Sábháilteachta, Slándála & Comhshaoil a dhéanann monatóireacht agus athbhreithniú ar chúrsaí a bhaineann le sábháilteacht agus slándáil eitlíochta, agus sláinte agus sábháilteacht ag na haerfoirt; Coiste Airgeadais chun maoirseacht a dhéanamh ar mhórshocruithe airgeadais agus comhairle a thabhairt don Bhord ar chúrsaí airgeadais straitéiseacha; Ionadaíocht ar leibhéal an bhoid i bpríomhchuideachtaí comhlachaithe agus comhfhiontair ag feidhmeannaigh shinsearach an Ghrúpa; Breathnaítear ar infheistíochtaí i gcuideachtaí comhlachaithe agus comhfhiontair mar chuid de phróiseas um athbhreithniú riosca leanúnach an Ghrúpa. Boird faoi leith a dhéanann monatóireacht ar rialachas agus ar fheidhmíocht gach fochuideachta.
Struchtúir Bainistíochta	Struchtúr eagraíochta dea-shainithe le leithscaradh cuí dualgas agus tarmlígean freagrachta agus údaráis inar féidir gníomhaíochtaí an Ghrúpa a phleanáil, a chomhlíonadh, a rialú agus monatóireacht a dhéanamh orthu chun cuspóirí straitéiseacha a ghlacann an bord don Ghrúpa a bhaint amach; Feidhmeanna Sláinte, Slándála, Sábháilteachta agus Comhshaoil a dhéanann monatóireacht agus tuairisciú ar shábháilteacht eitlíochta, ar chaighdeán slándála agus chomhshaoil agus ar nósanna imeachta oibriúcháin ag na haerfoirt; Rannóg Iniúcháireachta Inmheánaí a dhéanann athbhreithniú ar príomhchórais agus ar phríomhrialuithe ag a bhfuil rochtain iomlán ar na gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca.
Bainistíocht Riosca	Coiste Riosca Feidhmiúcháin chun monatóireacht a dhéanamh ar rialachas riosca agus chun cuidiú leis an mbord lena fhreagrachtaí a chomhlíonadh maidir lena chinntiú go ndéantar rioscaí a shainithint, a thuairisciú agus a mheasúnú mar is cuí; go ndéantar rioscaí a mhaolú agus a rialú go cuí; agus go gcuirfear bonn eolais faoin straitéis le mian riosca an Ghrúpa agus go ndéanfar í a ailíniú leis.

Bainistíocht, Monatóireacht agus Rialú	Córas cuimsitheach bainistíochta agus tuairiscithe airgeadais ar fud na bhfeidhmeanna uile lena n-áirítear cúrsaí airgeadais, dlí agus seirbhísí corparáideacha eile, sláinte, sábháilteacht agus slándáil, cothabháil agus forbairt sócmhainní, tráchtáil agus oibríochtaí; Teorainneacha agus nósanna imeachta atá sainithe go soiléir le haghaidh caiteachas airgeadais lena n-áirítear soláthar, costais fostaíochta agus caiteachas caipítíl; Bainistíocht feidhmiúcháin a dhéanann maoirseacht ar chúrsaí caipítíl, ioncain, costais agus fostaíochta. Scórchártaí, buiséid agus pleananna airgeadais bliantúla don Ghrúpa agus d'aonaid ghnó; Monatóireacht rialta ar fheidhmíocht airgeadais agus oibriúcháin an Ghrúpa i gcoinne buiséad agus scórchártaí; tuairisciú rialta don bhord ar fheidhmíocht ghnó.
---	---

Bainistíocht Riosca

Tá bainistíocht riosca ina cuid lárnach de chinnteoireacht an Ghrúpa agus cuimsítear léi na cultúir, na próisis agus na struchtúir atá dírithe i dtreo bainistíocht éifeachtúil ar dheiseanna féideartha agus iarmhairtí díobhálacha a thagann as gníomhaíochtaí tráchtála agus oibriúcháin an Ghrúpa.

Admhaíonn na Stiúrthóirí á bhfreagracht as cineál agus méid na rioscaí suntasacha a chinneadh atá an Grúpa sásta a ghlacadh chun a chuspóirí straitéiseacha a bhaint amach. Tá an Bord tiomanta do bhainistíocht réamhghníomhach a dhéanamh ar rioscaí tá próisis i bhfeidhm aige atá deartha chun na hathruithe ar thimpeallacht riosca agus ghnó an Ghrúpa a thuar agus dul i ngleic leo a mhéid is féidir. Sainíonn an Bord an mhian riosca don Ghrúpa, agus cinntíonn sé trí chultúr, próisis agus struchtúir, go bhfuil bainistíocht riosca leabaithe ar fad na heagraíochta sna gnáthghníomhaíochtaí gnó agus sa ghnáthchinnteoireacht. Tá éifeachtúlacht na bainistíochta riosca faoi réir athbhreithniú ag an Coiste Riosca Feidhmiúcháin agus ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca.

Léiríonn creat bainistíochta riosca fiontair ÚABÁC príonsabail shamhail COSO (Coiste na nEagraíochtaí Urriochtacha ar Choimisiún Treadway) trí aird a thabhairt ar chultúr, straitéis, cur chun feidhme, cumarsáid, tuairisciú agus monatóireacht. Tuairiscíonn na feidhmeanna um dhearbhu riosca, faoina gcumhaítear bainistíocht riosca, leanúnachas gnó, slándáil agus sláinte, sábháilteacht agus comhlíonadh comhshaoil, don Rúnaí Cuideachta agus tuairiscíonn feidhm na hiniúcháireachta inmheánaí don POF. Tá an lucht bainistíochta freagrach as na riosca is infheidhme dá réimsí gnó a shainithint agus a mheasúnú agus as dearadh agus oibriú rialuithe inmheánacha oiriúnacha. Tugtar clár riosca a ullmhaíonn seaimpíní riosca cothrom le dáta ar bhonn rialta agus déanann an feidhm bainistíochta riosca chorparáidigh monatóireacht agus athbhreithniú orthu. Tacaítear leis an bpróiseas seo trí cheardlanna riosca gnó agus athbhreithnithe rialta nuashonruithe a thionól ar leibhéal roinne, mar aon le hathbhreithnithe a dhéanamh ar na rioscaí roinne leis an Coiste Riosca Feidhmiúcháin agus leis an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca. Baineann an córas bainistíochta riosca le dearbhú a sholáthar go bhfuil na straitéisí maolaithe agus na rialuithe inmheánacha éifeachtach.

Tá córas bainistíochta riosca an Ghrúpa faoi réir athbhreithniú agus feabhsú leanúnach ionas go mbeid sé éifeachtach i gcónaí i dtimpeallachtaí gnó atá ag athrú. Ag coinneáil le tiomantas d'fheabhsú leanúnach, féachann an Grúpa go leanúnach lena phróisis a fheabhsú ar fud na heagraíochta.

Mar chuid den phróiseas sainaitheanta riosca, sainithníodh na príomhréimsí riosca agus éiginnteachta a d'fhéadfadh dochar ábhartha a dhéanamh do ghnó an Ghrúpa, don staid airgeadais nó do thorthaí na n-oibríochtaí. Tá achoimre ar na príomhríoscaí agus na príomh-éiginnteachtaí chomh maith leis na straitéisí a glacadh chun iad a mhaolú leagtha amach thíos. Níl sé seo beartaithe a bheith ina anailís uileghabhálach ar na rioscaí agus na héiginnteachtaí a d'fhéadfadh teacht chun cinn sa ghnáthchúrsa gnó. Déantar na rioscaí agus na héiginnteachtaí sin a mheasúnú ar bhonn leanúnach agus tuairiscíonn an lucht bainistíochta go rialta don Bhord faoi athruithe suntasacha ar an timpeallacht ghnó agus ar an timpeallacht sheachtrach.

Brexit

Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí

— Baineann rioscaí agus deiseanna don Ghrúpa a bhaineann le himeacht na Ríochta Aontaithe as an AE. Áirítear ar phríomhcheisteanna an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ar líonta na bpaisinéirí go háirithe ar bhealaí na hÉireann/Ríochta Aontaithe agus na Cipire/Ríochta Aontaithe, na himpleachtaí do rialuithe teorann agus oibriú an Chomhlíonachta Taistil agus mhargadh eitlíochta aonair na hEorpa, chomh maith leis an tionchar eacnamaíoch níos ginearálta, mar shampla trí dhímheas steirling, moilliú an gheilleagair nó meath ar mhúinín tomhaltóirí sna margaí a bhuaifear ina n-oibríonn an Grúpa.

Maolú

Tá measúnú gníomhach á dhéanamh ar na himpleachtaí a bhaineann le Brexit mar chuid de phróiseas bainistíochta riosca an Ghrúpa.

Tá ÚABÁC i dteagmháil le fóraim éagsúla tionscail agus náisiúnta chomh maith chun measúnú a dhéanamh ar thionchar Brexit, agus chun tionchar a bheith aige, a mhéid is féidir, ar fhreagairtí tionscail agus náisiúnta na hearnála poiblí agus príobháidí agus ar an mbeartas roimh an bpróiseas idirbheartaíochta agus ina dhiaidh.

Tá measúnú á dhéanamh fosta ar dheiseanna le haghaidh buntáiste tráchtála agus tá pleananna curtha i bhfeidhm chun leas a bhaint astu sin de réir mar a thagann siad chun cinn.

Gnó agus Oibríochtaí

Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:

- D'fhéadfadh tosca eacnamaíocha, amhail cor chun donais eacnamaíoch ginearálta, tionchar a bheith aige ar an gcumas gnó ÚABÁC a choimeád agus a fhás. Áirítear ar na tosca a d'fhéadfadh tionchar diúltach a bheith acu ar leibhéal na bpaisinéirí forbairtí maicreacnamaíocha baile agus domhanda, méadú ar leibhéal sceimhlitheoireachta, éiginnteacht pholaitiúil ghinearálta, méadú ar chostais bhreosla, forbairtí rialála nó forbairtí eile sa tionscal aerlínte, teagmhais i ngeall ar thubaistí, cánacha comhshaoil, dleachtanna rialtais agus iomaíocht ó aerfort eile.
- Braitheann gníomhaíocht eacnamaíoch an Ghrúpa ag aerfort ar aerlínte. Tá siad seo a leanas ina rioscaí gnó do ÚABÁC - athruithe ar threo straitéiseach na bpríomh-aerlínte ó/chuig aerfort ÚABÁC nó na haerfort sin ina bhfuil leasanna suntasacha gnó ag ÚABÁC, lena n-áirítear athstruchtúrú gréasán bealaí, comhdhlúthú an tionscail aerlíne, athrú ar úinéireacht/rialú na dtaifead sábháilteachta.
- Déanann an Grúpa cothabháil leanúnach ar na sócmhainní ag aerfort Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí (lena n-áirítear gléasra, trealamh agus córais) chun seirbhís leanúnach a chur ar fáil. D'fhéadfadh teip nó lagú ar bith ar phríomhshócmhainn, lena n-áirítear an príomh-rúidbhealach, a bheith ina chúis le cur isteach suntasach ar sholáthar na seirbhísí agus/nó dul i gcion ar chumas na n-aerlínte agus na soláthraithe seirbhíse eile a seirbhísí a chur ar fáil ag na haerfort.
- Tá sé d'oibleagáid ar an nGrúpa caighdeán éagsúla oibriúcháin agus cháilíochta a chomhlíonadh, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta do, na caighdeán sin arna leagan síos ag Údarás Eitlíochta na hÉireann agus ag an gCoimisiún um Rialáil Eitlíochta ("CRE"). Má theipeann ar cheann ar bith de na caighdeán sin d'fhéadfaí, inter alia, pionós airgeadais a ghearradh ar an nGrúpa.

Maolú

Féachann an Grúpa le réimse éagsúla aeríompróirí agus tairiscintí seirbhíse eile a bheith aige, lena n-áirítear a ghnólaicteáid idirnáisiúnta. Diríonn an Grúpa chomh maith ar iomaíochas a thairiscintí agus oiriúnacht na saoráidí le haghaidh riachtanais a chustaiméirí reatha agus ionchasacha. Diríonn an Grúpa ar fheabhas leanúnach a chur ar phróisis chun éifeachtúlacht a spreagadh, feabhas a chur ar sholúbthacht agus bainistíú réamhghníomhach a dhéanamh ar a bhonn costais agus a bheith freagrúil don dinimic ghnó atá ag athrú.

Déanann ÚABÁC a chaidreamh láidir custaiméirí a fhorbairt go gníomhach agus coinníonn sé suas le forbairtí tionscail.

Tá clár beartaithe cothabhála agus athshlánaithe i bhfeidhm le haghaidh príomhshócmhainní amhail bonneagar dhromchlaí na n-aerpháirceanna (rúidbhealaigh, bealaí innealta agus limistéir napruín) agus sócmhainní eile atá rithabhachtach ó thaobh oibríochta de chun an baol cur isteach mar thoradh ar shrianta nó ar bhriseadh infhaighteachta neamhbheartaithe a íoslaghdú.

Tá córais i bhfeidhm ag an nGrúpa chun monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhlíonachta maidir le caighdeán cháilíochta arna mbunú go seachtach. Áirítear ar na córais sin gabháil chúil sonraí, monatóireacht leanúnach agus próisis chúil formhéadúcháin.

Acmhainn agus Caiteachas Caipitiúil

Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:

- Chun leanúint ag freastal ar éileamh méadaithe teastaíonn forbairt leanúnach a dhéanamh ar aerfort Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí. Faoi chóras rialachán na muirear aerfort, tá luach saothair infheistíochta ag aerfort Bhaile Átha Cliath faoi réir go gcuirfidh an Rialtóir infheistíocht dá leithéid san áireamh sa Bhonn Sócmhainní Rialála ("RAB"), i ndiaidh comhairliúcháin a dhéanamh le haerlínte. Déantar é sin i dtimthriallta 5 bliana de ghnáth. I dtréimhse d'fhás suntasach, tá an baol ann go dtitfidh an infheistíocht chun deiridh ar na héilimh. Tá an baol ann chomh maith go bhféadfadh pleanáil nó rialacháin eile srian a chur ar fhorbairt na n-aerfort, moill a chur ar sheachadadh bonneagair, costais nó dálaí oibriúcháin breise a fhorchur, agus d'fhéadfadh acmhainn neamhleor chun freastal ar éilimh amach anseo a bheith mar thoradh orthu sin ar fad nó ar chuid díobh.
- Tá rioscaí ag baint le seachadadh tionscadal suntasach caipitil lena n-áirítear tráthúlacht, costas, sláinte agus sábháilteacht agus nach seachadfaí na cuspoirí inmhianaithe agus go dteipfe an luach saothair cuí a thabhairt i leith na hinfeistíochta. Rioscaí leanúnacha atá iontu sin nach mór bainistíocht chúramach a dhéanamh orthu.

Maolú

Sa Phlean Náisiúnta Eitlíochta ("NAP") leagtar amach na príomhchuspóirí beartais maidir le forbairt aerfort an Stáit agus soláthraítear comhthéacs ann do phleanáil amach anseo. Cuirtear an bonn ar fáil chun tacú le Clár Infheistíochta Caipitil le réamhaisnéis cásanna fáis amach anseo agus sainaitheint srianta agus deiseanna le haghaidh fhorbairt incriminteach na n-aerfort.

Tá cinntí maidir le hinfeistíocht i mbonneagar bunaithe ar ionchuir bunaithe ar fhianaise ghairmiúil lena n-áirítear réamhaisnéis fáis, agus próisis comhairliúcháin fhoirmiúil le príomh-gheallsealbhóirí agus údarais rialála de réir mar is gá. Déantar na cinntí sin i gcomhthéacs Máistirphlean Aerfort.

Tá próisis agus nósanna imeachta láidre i bhfeidhm ag ÚABÁC maidir le bainistíocht clár infheistíochta caipitil, bainistíocht tionscadal agus bainistíocht conarthaí agus soláthraithe.

Airgeadas agus Cistíocht

Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:

- Ceanglaítear ar an nGrúpa infheistíocht a mhaoiniú go príomha as airgead tirim a gheineann an gnó agus as iasachtaí ó na margaí fiachais agus gan rochtain ar chothromas. Mar sin, braithe ar rátáil chreidmheasa an Ghrúpa agus dá réir sin ar an bpróifíl ghnó agus na príomhchóimheasa airgeadais chun rochtain rialta, iontaofa agus cuí a bheith aige ar mhargaí fiachais. Téann beartas an Rialtais agus beartas Rialála, chomh maith le feidhmíocht agus ionchais airgeadais agus gnó, i gcion ar rátáil chreidmheasa an Ghrúpa. Cé go bhfuil maoiniú dóthanach ag an nGrúpa chun freastal ar riachtanais mhaoinithe ghearrthéarmacha agus fhadtéarmacha atá tuartha, d'fhéadfadh athrú ábhartha ar bith ar na cúrsaí sin dul i gcion ar rátáil chreidmheasa an Ghrúpa agus dá réir sin dul i gcion ar infhaighteacht amach anseo agus costas an mhaoinithe, ar acmhainn iasachtaíochta an Ghrúpa, agus na téarmaí agus solúbthacht maoinithe atá ar fáil don Ghrúpa.
- Tá an Grúpa neamhchosanta ar rioscaí áirithe airgeadais agus rioscaí áirithe a bhaineann leis an gcistíocht, lena n-áirítear rioscaí leachtachta, rioscaí ráta úis agus neamhchosaintí airgeadraí eachtracha.

Tá tuilleadh eolais maidir le rioscaí airgeadais leagtha amach in Athbhreithniú Airgeadais 2016.

Maolú

Tá beartais atá faofa ag an mBord i bhfeidhm chun dul i ngleic le rioscaí cistíochta.

Tá sé ina phríomhscúipóir i bPlean Straitéiseach an Ghrúpa rátáil chreidmheasa chuí a choimeád agus tá leithdháileadh caipitil cuí a ar fud an Ghrúpa ina phríomhréimse fócais.

Glacadh cur chuige stuama chun bainistíocht a dhéanamh ar leachtacht lena n-áirítear riachtanais infheistíochtaí suntasacha a réamh-mhaoiniú. Coinnítear go leor acmhainne chun freastal ar riachtanais mhaoinithe ghearrthéarmacha go fhadtéarmacha.

Sláinte, Sábháilteacht agus an Comhshaoil**Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:**

— Tá réimse dlíthe, rialachán agus caighdeán um chomhshaoil agus um shláinte agus um shábháilteachta i bhfeidhm i ngach dlíne ina n-oibríonn ÚBÁC nó ina bhfuil leasanna aige. Tá na ceisteanna sin an-tábhachtach ar fad laistigh den Ghrúpa. Tá baol ann go sárófaí dlíthe agus rialachán nó go dtabharfaí dlíthe nó rialachán úra troma isteach.

Maolú

Tá oiliúint foirne sna réimsí maidir le sláinte, sábháilteacht agus an comhshaoil, chomh maith le beartais agus nósanna imeachta diana agus béim láidir ar mhonatóireacht ar chomhlíonadh, ina gcuid lárnach de straitéisí um maolú an Ghrúpa, agus tá siad deartha chun sábháilteacht custaiméirí, paisinéirí agus foirne, cosaint an chomhshaoil agus cosaint ar shárú tromchúiseach oibleagáidí reachtúla nó oibleagáidí rialála eile a chinntiú.

Acmhainní Daonna agus Caidreamh Tionsclaíoch**Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:**

— Mar sheirbhís faoi stiúir gnó ag a bhfuil príomhriachtanais slándála agus sábháilteachta, rialála agus tionscail, braitheann ÚBÁC ar phearsanra oilte chun seirbhísí a chur ar fáil. Tá baol ann go bhféadfadh gníomh tionsclaíoch ag pearsanra dul i gcion ar sheirbhísí criticiúla, agus srian a chur ar oibríochtaí. Baineann rioscaí le margadh saothair láidir chomh maith go lorgódh pearsanra ag a bhfuil príomhscileanna fostaíocht eile.

Maolú

Bíonn ÚBÁC i dteagmháil le ceardchumainn ábhartha ar bhonn leanúnach i ndáil le héilimh agus díospóidí a ardaítear. Tá sásraí réitigh díospóidí inmheánacha i bhfeidhm agus nuair is gá úsáidtear na sásraí caidrimh fostaithe a sholáthraíonn an Stát.

Tá ÚBÁC páirteach i gclár suntasach ina ndírítear ar athrú a dhéanamh ar an dóigh a n-oibríonn an lucht bainistíochta agus na baill foirne le chéile, ar an dóigh a ndéantar athrú a bhainistiú i dtimpeallachtaí fhuinniúil aerfoirt atá ag gluaiseacht go gasta agus ar an dóigh a dtugtar luach saothair d'fhostaithe agus an dóigh a bhforbraíonn siad gairmeacha i nGrúpa ÚBÁC.

Tá an Grúpa páirteach chomh maith i gclár a fhorbairt chun acmhainn a fhorbairt tríd an eagraíocht agus cuireann sé béim láidir ar bhainistíocht tallainne.

Oibríochtaí Idirnáisiúnta**Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:**

— Toisc go n-oibríonn an Grúpa i dtíortha atá ag céimeanna éagsúla forbartha tagann rioscaí chun cinn ó thimpeallachtaí eacnamaíocha, sóisialta agus polaitiúla atá éiginnte nó a d'fhéadfadh athrú go gasta, ó athruithe sna dlíthe nó rialachán, ó dheireadh a chur le conarthaí roimh am nó ó shárú ar chomhaontuithe agus/nó teip ar na bunghnólaíochtaí. Tá leibhéal mhéadaitheacha iomaíochta le sárú ag ARI chomh maith san earnáil agus sna margaí ina n-oibríonn sé.

— Tá conarthaí áirithe de chuid an Ghrúpa faoi réir socrúithe praghsanna seasta ar a n-áirítear íostáilí lamháiltais ráthaithe atá tacaithe ag bannaí feidhmíochta, litreacha creidmheasa agus/nó ráthaíochtaí ag gnóthais fochuideachta. D'fhéadfaí conarthaí lamháiltais a éagsúlú nó deireadh a chur leo ar chúiseanna éagsúla.

Maolú

Féachann an Grúpa le smacht a bheith aice ar leibhéal na hinfeistíochta agus/nó ar a neamhchosaint ar thionchair dhíultacha na ngníomhaíochtaí thar lear.

Déanann an Grúpa bainistíocht réamhghníomhach ar a gcaidreamh le páirtithe agus tá

struchtúir agus próisis curtha i bhfeidhm aige chun a leasanna a chosaint lena n-áirítear comhaontuithe scairshealbhóirí agus socrúithe tráchtála contrapháirtithe.

Coimeádann an Grúpa ionadaíocht láidir boird i gcomhfhiontair agus déanann sé monatóireacht ar an timpeallacht dlíthiúil, oibriúcháin agus eacnamaíoch, agus comhlíonadh maidir le ceanglais rialála agus rialachais sna tíortha ina n-oibríonn sé. Faigheann sé comhairle ghairmiúil de réir mar is gá.

Féachann an Grúpa leis na socrúithe cuí tráchtála agus dlíthiúla a chur i bhfeidhm agus tá próisis i bhfeidhm aige chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht conarthaí chun riosca na nglaoanna a bheith á ndéanamh ag contrapháirtithe ar bhannaí, litreacha creidmheasa nó ráthaíochtaí ar bith a íoslághdú.

Íoslághdaítear sealúchais airgid thirim an Ghrúpa i suíomhanna thar lear, go háirithe i gcás go meastar go bhfuil baol ard ann go n-athródh dálaí eacnamaíocha, sóisialta agus polaitiúla go gasta.

Forbairt Rúidbhealaigh Chomhthreomhair ag Aerfort Bhaile Átha Cliath**Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:**

— Ag cur san áireamh an fás le déanaí ar líonta na bpaisinéirí, chuir an chuideachta tús leis an gcéad phacáiste oibre le haghaidh rúidbhealach comhthreomhar úr a thógáil ag Aerfort Bhaile Átha Cliath.

— Le tógáil agus oibriú an rúidbhealaigh úir thabharfaí isteach, de bhua chead pleanála 2007 don rúidbhealach, srianta gluaiseachta rúidbhealaigh den chéad uair ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, rud a chuirfeadh srian ar acmhainn an aerfoirt ag amanna áirithe. Má leanfar d'fhéidhm a bheith ag na srianta oibriúcháin beartaithe sin, i gcás go gcinneadh an Grúpa dul chun cinn le tógáil an rúidbhealaigh, mar sin i ndiaidh na tógála, d'fhéadfaí srian a chur ar ghluaiseachtaí an rúidbhealaigh ag amanna áirithe ag leibhéal atá faoi bhonn na leibhéal atá i réim faoi láthair.

— Mar atá sé le mórtionscadal ar bith den scála seo tá rioscaí ann go gcuirfí moill ar an tionscadal, go dtiocfadh cúrsaí gan choinne chun cinn agus/nó go bhféadfadh na costais a bheith níos airde ná an buiséad.

Maolú

Tá creat dlíthiúil úr a bhaineann le srianta oibriúcháin á chur i bhfeidhm de bhun Rialachán AE 598/2014. D'fhógair an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt a rún éifeacht reachtúil a thabhairt ina leith sin trí chóras rialála úr a thabhairt isteach chun torann aerfoirt a bhainistiú, a bhfuil Údarás Eitlíochta na hÉireann le ceapadh faoina bhun mar an údarás inniúla le haghaidh bainistíochta torainn ag aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá sé ceaptha ag daa féachaint leis na srianta oibriúcháin atá beartaithe ar ghluaiseachtaí a thógáil a luaite is a bheith an creat reachtach úr curtha i bhfeidhm.

Cuirfidh daa acmhainní cuí i bhfeidhm le saineolas ábhartha inmheánach agus seachtrach chun bainistiú a dhéanamh ar an tionscadal agus chun Conradh a dhéanamh le haghaidh thógáil an rúidbhealaigh i ndiaidh próiseas tairisceana poiblí um dhearadh agus um thógáil

Beartas, Rialáil agus Dlíthiúil**Cur síos ar na Rioscaí agus na hÉiginnteachtaí:**

— Tá an Grúpa faoi réir réimse leathan ceanglas reachtach agus rialachais, in Éirinn agus i ndlí sí eile ina n-oibríonn sé, lena n-áirítear, ach gan a bheith do, na cinn atá leagtha amach i ndlí na gcuideachtaí.

— Gintear cion an-suntasach de shreafaí airgid an Ghrúpa ó oibríochtaí ó aerfort Bhaile Átha Cliath atá faoi réir, dá réir sin, caidhp praghais agus córas rialaithe praghsanna ráta toraidh.

— Bunaíodh CAR faoin Acht um Rialáil Eitlíochta 2001, arna leasú. Tá córas reatha rialacháin na muirear aerfoirt faoi réir athbheithnithe. Ceann d'fheidhmeanna CAR is ea muirir aerfoirt a rialú agus mar sin an t-uasleibhéal de mhuirir aerfoirt ag Aerfort Bhaile Átha Cliath a chinneadh. Faoi mar atá leagtha amach in NAP, choimisiúnaíodh athbheithniú neamhspleách ar rialachán na muirear aerfoirt d'fhonn roghanna agus moltaí a sheachadadh le haghaidh córais rialála amach anseo maidir le muirir aerfoirt. Tá an baol ann nach n-íocfadh na muirir aerfoirt go leor do ÚBÁC as an gcostas a baineann leis an aerfort a oibriú agus as caiteachas caipitil a theastaíonn, go háirithe i

gcás go bhfuil costais oibríocháin bhreise ag teastáil i ngeall ar leibhéil níos airde d'fhás paisinéirí agus ar thionscadail a bhaineann le hacmhainn nach raibh tuartha ag tosú tréimhse rialála.

- Tá oibríochtaí ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí faoi réir rialacháin slándála an AE agus tá siad faoi réir cigireachtaí slándála ag údarás inniúil na hÉireann, Údarás Eitlíochta na hÉireann. D'fhéadfadh tabhairt isteach rialacháin úra nó leasaithe slándála AE tionchar a bheith aige ar rátaí fáis trácht nó d'fhéadfadh costais bhreise a bheith mar thoradh air. Mura gcloítear le rialacháin slándála AE d'fhéadfadh teagmhais a bheith mar thoradh air a bhainfeadh le paisinéirí, fostaithe nó úsáideoirí eile na n-aerfort agus d'fhéadfadh tionchar shuntasacha oibríocháin, cáile nó airgeadais a bheith mar thoradh air do ÚABÁC.
- Mar ghnó faoi úinéireacht an Stáit, d'fhéadfadh éiginnteacht pholaitiúil, cinntí beartais ag an Rialtas, nó forbairtí eile dul i gcion ar ÚABÁC. Sonraítear i NAP an rialtais go ndéanfaidh an Roinn Iompair, Turasoíreachta agus Spóirt athbhreithniú ar úinéireacht ar agus ar struchtúr oibríocháin aerfoirt na hÉireann in 2019 agus cé go bhfuil a rún aerfoirt Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí a choimeád faoi úinéireacht an Stáit athráite ag an rialtas d'fhéadfadh toradh athbhreithnithe dá leithéid cineál agus raon feidhme an ghnó a athrú.
- Tá sé beartaithe ag an Aire Iompair, Turasoíreachta agus Spóirt athbhreithniú straitéiseach acmhainne a dhéanamh ar aerfoirt an Stáit in 2017. Áireofar ar an athbhreithniú breathnú ar an riachtanas agus an tráthúlacht maidir leis an tríú críochfort ag aerfort Bhaile Átha Cliath chomh maith leis na roghanna dá mhaoiniú agus dá oibríocht a bhféadfadh tionchar diúltach agus substainteach a bheith aige ar shamhail ghnó ÚABÁC agus ar a staid nó ar a ionchais iomaíocha agus airgeadais.

Maolú

Tá struchtúir agus próisis i bhfeidhm ag an nGrúpa chun monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhlíontacht maidir le ceanglais rialála agus rialachais.

Tá cur chuige réamhghníomhach, réamhbhreathnaitheach ag an nGrúpa maidir le monatóireacht a dhéanamh ar athruithe ar rialachán agus ar reachtaíocht agus tá sé bainteach go gníomhach le heagraíochtaí seachtracha a sholáthraíonn comhairle agus oiliúint maidir leis na cúrsaí sin. Déanann an Grúpa idirchaidreamh le comhlachtaí rialála agus aerlínte nó custaiméirí eile ar bhonn leanúnach fosta.

Tá ÚABÁC feasach faoin ngá lena chinntiú go ndéanfar costais oibríocháin agus chaipitil a bhaineann le haerfort Bhaile Átha Cliath a íoc mar is cuí agus aighneachtaí a dhéanamh le CAR maidir le ceisteanna ábhartha agus glacann sé páirt in athbhreithnithe ábhartha beartais. Rinne ÚABÁC aighneacht ina leagan sé amach a dhearthaí maidir le heasnamh an chórais rialála reatha agus tá sé ag fanacht le toradh an Athbhreithnithe Neamhspleách. Chuir ÚABÁC tús le hobair ullmhúcháin chun bonn eolais a chur faoi thograí a chuirfeadh isteach mar chuid den phróiseas comhairliúcháin don chéad tréimhse athbhreithnithe eile.

Glacann agus forfheidhmíonn an Grúpa beartais agus nósanna imeachta diana ag a bhfuil béim láidir ar mhonatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh, tacaíthe ag oiliúint agus infheistíocht leanúnach i dteicneolaíochta na slándála.

Glacann ÚABÁC páirt chuiditheach i bhfóraim ábhartha chun tacú le sprioc an rialtais maidir le nascacht aeriompair le hearnáil eitlíochta shábháilte, iomaíoch, cost-éifeachtúil agus inbhuanaithe a uasmhéadú, agus go háirithe chun forbairt inbhuanaithe, iomaíochas agus fás eamháil eitlíochta na hÉireann a chur chun cinn in Éirinn agus ar fud na domhain.

Slándáil, Mórtheagmhais agus Sceimhlitheoireacht

Cur síos ar na Rioscaí agus na Héiginnteachtaí:

- Tá ÚABÁC faoi réir rioscaí oibríocháin agus teagmhais riosca gan choinne eile, amháil na cinn a eascaíonn as sceimhlitheoireacht agus sabaitéireacht, dóiteáin, tuilte, gaoth, cur isteach ar sholáthairtí cumhachta agus teipeanna teicniúla eile. D'fhéadfadh damáiste nó dochar tarlú do bhonneagar, do réadmhaoine, do dhaoine agus don chomhshaoil nó d'fhéadfadh go scriosfaí iad mar thoradh ar rioscaí agus ar ghuaiseacha dá leithéid agus d'fhéadfadh dliteanais dhlíthiúla don Ghrúpa a bheith mar thoradh orthu.

Maolú

Féachann an Grúpa le bainistiú a dhéanamh ar an riosca go scoirfí de sheirbhísí trí phleananna leanúnachais agus athléimneacht dea-fhorbartha a bheith aige ina phríomhchórais agus ina phríomhphróisis. I gcás go gcuirtear isteach ar sheirbhísí mar thoradh ar theagmhais, gníomhachtaíonn an Grúpa a phleananna leanúnachais ghnó chun tionchar an chur isteach a íoslaghdú agus filleadh ar an ngnáthsheirbhís chomh luath agus is féidir.

Tá árachas um leanúnachas gnó i bhfeidhm agus déantar athbhreithniú ar an leibhéal cumhdaigh go rialta.

Tá oiliúint foirne i gcúrsaí slándála, chomh maith le béim láidir ar monatóireacht ar chomhlíonadh, ina cuid lárnach de straitéisí um maolú an Ghrúpa atá deartha chun sábháilteacht custaiméirí, paisinéirí agus foirne a chinntiú. Tá beartais agus nósanna imeachta diana i bhfeidhm ag an nGrúpa agus tá siad tacaíthe ag oiliúint agus infheistíocht leanúnach i gcórais slándála.

Córas agus Cur Isteach ar Ghnó

Description of Risks and Uncertainties:

- Braitheann cumas an Ghrúpa a oibríochtaí a bhainistiú agus tascanna criticiúla gnó a dhéanamh ar oibríocht éifeachtach agus gan bhriseadh a chórais teicneolaíochta faisnéise. D'fhéadfadh tionchar díobhálach a bheith ag cibear-ionsaithe ar an nGrúpa chomh maith.

Maolú

Oibríonn an Grúpa le hardleibhéal athléimneachta i gcórais agus próisis teicneolaíochta faisnéise, tacaíthe ag acmhainní tiomanta lena n-áirítear fócas láidir ar cibearslándáil agus ar chosaint sonraí. Tá tástálacha athshlánaithe ó thubaiste agus pleananna leanúnachais ghnó ann chun bainistiú a dhéanamh ar an riosca um chur isteach suntasach ar bith a thíocfadh as teip ar chórais teicneolaíochta faisnéise.

Infheistíonn an Grúpa chomh maith in uasghrádú a dhéanamh ar bhonneagar seirbhísí criticiúla agus cinntíonn sé comhaontuithe comhuaineacha le soláthraithe a sholáthraíonn seirbhísí tacaíochta um bhonneagar criticiúil. Cuirtear fócas leanúnach ar fheasacht slándála agus rialuithe ar fud na heagraíochta.

Cumarsáid leis an Scairsealbhóir

Cuireadh cuspóirí agus tosaíochtaí an Scairsealbhóra in iúl don Bhard trí, inter alia, fhoirmliú in NAP, faomhadh Phlean Straitéiseach an Ghrúpa agus Litir Ionchais an Scairsealbhóra. Trí theagmháil rialta leis na ranna Rialtais ábhartha, coimeádann an Bord agus an lucht bainistíochta tuairisciú agus idirphlé leanúnach leis an Scairsealbhóir maidir le ceisteanna straitéiseacha agus cúrsaí atá tábhachtach don Scairsealbhóir.

Tá nósanna imeachta bunaithe ag an mBord lena chinntiú go dtuigeann na comhaltaí Boird dearthaí an Scairsealbhóra. Baintear é sin amach trí sheisiúin faisnéise do Stiúthóirí ón gCathaoirleach a choimeádann, leis an POF, idirphlé rialta leis an Scairsealbhóir agus lena oifigigh.

Gnóthas Leantach

Tá súil le réasún ag na Stiúthóirí, agus athbhreithniú déanta acu ar réamh-mheastacháin an Ghrúpa, le tagairt faoi leith ar a shreabhadh airgid oibríocháin, ceangaltais chaipitil, leachtacht agus staid mhaoinithe, go bhfuil go leor acmhainní ag an nGrúpa le leanúint i mbun gnó go ceann i bhfad. Ar an gcúis sin, leanann siad le bonn an ghnóthais leantaigh a ghlacadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu.

Taifid Chuntasaíochta

Creideann na Stiúthóirí gur chloígh siad le ceanglais Alt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le taifid chuntasaíochta dhóthanacha trí phearsanna cuntasaíochta a fhostú ag a bhfuil an saineolas cuí agus trí chórais dhóthanacha, rialuithe agus acmhainní cuí a sholáthar don fheidhm airgeadais. Coimeádtar leabhair chuntais na Cuideachta ag áitreabh na Cuideachta ag aerfoirt Bhaile Átha Cliath, na Sionainne agus Chorcaí.

Dearbhaíonn gach comhalta Boird, a mhéid is eol dóibh, nach bhfuil faisnéis ábhartha iniúchóireachta ar bith ann nach bhfuil iniúchóirí reachtúla na Cuideachta ar an eolas

fúithi agus go bhfuil gach beart déanta acu ionas go mbeidh siad ar an eolas faoi fhaisnéis ábhartha iniúchóireachta ar bith agus chun a dhearbú go bhfuil iniúcháirí reachtúla na Cuideachta ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Taighde agus Forbairt

Le linn na bliana bhí an Grúpa páirteach i ngníomhaíochtaí áirithe a bhain le taighde agus forbairt, i ndáil go príomha le forbairt i réimse na teicneolaíochta faisnéise.

Sláinte agus Sábháilteacht

Déantar leas fostaithe an Ghrúpa a chosaint trí chloí go daingean le caighdeán sláinte agus sábháilteachta. Leis an Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 forchuirtear ceanglais áirithe ar fhostaithe agus déanann gach cuideachta ábhartha laistigh den Ghrúpa an beart is gá lena chinntiú go gcomhlíontar an tAcht.

Gnóthais fochuideachta, Gnóthais Chomhlachaithe agus Gnóthais Chomhfhiontair

Tá an fhaisnéis a cheanglaítear le hAlt 3.14 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le gnóthais fochuideachta, gnóthais chomhlachaithe agus gnóthais chomhfhiontair leagtha amach i Nóta 14.

An tAcht um Íoc Pras

Tá rialuithe inmheánacha airgeadais i bhfeidhm chun comhlíonadh a chinnte, sna poncanna ábhartha uile, maidir le forálacha an Achte um Íoc Pras Cuntas 1997 arna leasú ag Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála) 2002 agus 2012. Is ionann na téarmaí caighdeánacha creidmheasa a glacadh, murar sainíodh a mhalairt i gcomhaontuithe conarthacha sonracha, agus 30 lá. Faoi mar a bhí i mblianta roimhe seo, go substaintiúil rinneadh na híocaíochtaí ar fad laistigh den tréimhse chreidmheasa chuí de réir mar is gá.

An tAcht Toghcháin, 1997

Ní dhearna an Grúpa tabhartais pholaitiúla ar bith le linn na bliana.

Imeachtaí i ndiaidh dheireadh na Tréimhse Tuairiscithe

Níor tharla aon rud suntasach tar éis don chlár comhardaithe a bheith ullmhaithe a thabharfadh orainn na ráitis airgeadais a choigeartú nó nótaí a sholáthar ina dtaobh.

Iniúcháirí

Léirigh Deloitte, Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúchóireachta Reachtúil, go bhfuil siad sásta leanúint i seilbh oifige mar iniúcháirí seachtrach de réir Alt 383 (2) d'Acht na gCuideachtaí 2014.

Faofa ag an mBord agus sínithe thar a cheann ag:

Pádraig Ó Riordáin, Cathaoirleach

Gerry Walsh, Stiúrthóir

21 Márta 2017

Ráiteas ar fhreagrachtaí na Stiúrthóirí maidir leis an Tuarascáil Bhliantúil agus na Ráitis Airgeadais

Tá na stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú, de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Ceanglaítear le dlí na hÉireann ar stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú maidir le gach bliain airgeadais. Faoi dlí, roghnaigh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a ullmhú de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann (“creat tuairiscithe airgeadais ábhartha”). Faoi dhlí na gcuideachtaí, níl cead ag na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a fhaomhadh mura bhfuil siad sásta go dtugtar léargas fíor cóir iontu ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta amhail dáta dheireadh na bliana airgeadais agus ar bhrabús nó cailteanas an Ghrúpa agus na Máthairchuideachta don bhliain airgeadais agus thairis sin go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí 2014.

Ceanglaítear ar na stiúrthóirí, agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú acu, an méid seo a leanas a dhéanamh:

- beartais chuntasaíochta chuí a roghnú don Mháthairchuideachta agus ráitis airgeadais an Grúpa agus iad a cur i bhfeidhm ar bhonn comhsheasmhach ansin;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- a shonrú cibé ar ullmhaíodh nó nár ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme, na caighdeán sin a shainithint, agus an éifeacht agus na cúiseanna le haghaidh imeacht ábhartha ar bith ó na caighdeán sin a shonrú; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin sa chás go bhfuil sé míchuí a mheasadh go leanfaidh an Ghrúpa agus an Mháthairchuideachta i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoinníonn an Chuideachta nó go gcuirfeadh siad faoi deara go gcoinneoidh an Chuideachta taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ina ndéantar idirbhearta na cuideachta a mhíniú agus a thaifeadadh i gceart, lena mbeifí ábalta ag tráth ar bith sócmhainní, dliteanais, staid airgeadais agus brabús nó cailteanas na cuideachta a dhearbú go réasúnta cruinn, lena mbeidh sé ar a gcumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais agus tuarascáil na stiúrthóirí Acht na gCuideachtaí 2014 agus lena mbeifear ábalta na ráitis airgeadais a iniúchadh. Tá siad freagrach chomh maith as sócmhainní na cuideachta a chosaint agus as bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú. D'fhéadfadh an reachtaíocht in Éirinn lena rialaítear ullmhú agus scaipeadh na ráiteas airgeadais a bheith difriúil ón reachtaíocht i ndlínsí eile. Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar shuíomh gréasáin na cuideachta.

Tuarascáil na niniúcháirí neamhspleácha do chomhaltaí Úbác CPT

Rinneamar iniúchadh ar ráitis airgeadais ÚBÁC cpt le haghaidh na bliana dar críoch an 31 Márta 2016, ina gcuimsítear Ráitis Airgeadais an Ghrúpa: Cuntas Brabúis agus Cailteanais an Ghrúpa, Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach an Ghrúpa, Clár Comhardaithe an Ghrúpa, Ráiteas an Ghrúpa ar Shreafaí Airgid Thirim, Ráiteas an Ghrúpa ar Athruithe sa Chochothomas, Ráitis Airgeadais na Máthairchuideachta: Clár Comhardaithe na Cuideachta agus Ráiteas na Cuideachta ar Athruithe sa Chochothomas agus na nótaí gaolmhara 1 go 34. Is é an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha a cuireadh i bhfeidhm in ullmhú ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na máthairchuideachta Acht na gCuideachtaí 2014 agus FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann (“creat tuairiscithe airgeadais ábhartha”).

Rinneadh an tuarascáil seo do chomhaltaí na cuideachta amháin, mar chomhlacht, de réir alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Rinneadh ár gcuid oibre iniúcháireachta ionas go bhféadfaimis na cúrsaí ar gá dúinn a lua do chomhaltaí na cuideachta i dtuarascáil na n-iniúcháirí a lua agus ní chun críche ar bith eile. Chomh fada agus atá ceadaithe le dlí, ní ghlacaimid agus ní ghabhaimid freagracht orainn féin maidir le duine ar bith seachas an chuideachta agus comhaltaí na cuideachta mar chomhlacht, as ár n-obair iniúcháireachta, as an tuarascáil seo agus as na tuairimí atá tugtha againn.

Freagrachtaí faoi seach na stiúrthóirí agus na n-iniúcháirí

Mar a mhínítear ar dhóigh níos iomláine sa Ráiteas maidir le Freagrachtaí na Stiúrthóirí, tá na stiúrthóirí freagrach as na ráitis airgeadais ina dtugtar léargas fíor agus cóir a ullmhú agus as a bheith sásta go dtugtar léargas fíor cóir iontu agus thairis sin go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí 2014. Is í ár bhfreagracht iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairim a thabhairt orthu de réir Acht na gCuideachtaí 2014 agus na gCaighdeán Idirnáisiúnta ar Iniúcháireacht (an Ríocht Aontaithe agus Éire). Ceanglaítear orainn leis na caighdeáin sin cloí le Caighdeáin Eitneacha an Bhoird um Chleachtas Iniúcháireachta d'Iniúcháirí.

Raon feidhme an iniúchta ar na ráitis airgeadais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh an fhaisnéis faoi na méideanna agus an nochtadh ar fad atá sna ráitis airgeadais a fháil atá leordhóthanach chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh sé sin de bharr calaioise nó earráide. Áirítear air seo measúnú ar an méid seo a leanas: cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach do chúinsí an Ghrúpa agus na máthairchuideachta agus cibé ar cuireadh nó nár cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad, agus ar nochtadh nó nár nochtadh go leormhaith iad; réasúntacht na meastachán suntasach cuntasaíochta a rinne na stiúrthóirí; agus cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais. Chomh maith leis sin, léimid an fhaisnéis airgeadais agus neamhairgeadais ar fad i dTuarascáil Bhliantúil 2016 chun neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a aithint agus chun faisnéis ar bith ar cosúil í a bheith mícheart go hábhartha a aithint ar bhonn na faisnéise a fuairamar agus an t-iniúchadh á dhéanamh againn, nó nach dtagann go hábhartha leis an bhfaisnéis sin. Breithnímid na himpleachtaí dár dtuarascáil má thagaimid ar mhíráitis nó neamhréireachtaí dealraitheacha ábhartha ar bith.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Inár dtuairim:

- tugtar léargas fíor cóir i ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na máthairchuideachta ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus na máthairchuideachta amhail an 31 Nollaig 2016 agus ar bhrabús an Ghrúpa don bhliain sin dar críoch; agus
- rinneadh ráitis airgeadais an Ghrúpa agus na máthairchuideachta a ullmhú mar is cuí de réir an chreata tuairiscithe airgeadais ábhartha agus, go háirithe, de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014.

Cúrsaí nach mór dúinn tuairisciú a dhéanamh fúthu trí Acht na gCuideachtaí 2014

- Fuairamar an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad a mheasamar is gá chun críocha ár n-iniúchta.
- Is í ár dtuairim, go raibh taifid chuntasaíochta na máthairchuideachta dóthanach le hiniúchadh a dhéanamh go héasca agus go cuí ar na ráitis airgeadais.
- Tagann clár comhardaithe na máthairchuideachta leis na taifid chuntasaíochta.
- Is í ár dtuairim go bhfuil an fhaisnéis atá tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais.

Cúrsaí nach mór dúinn tuairisciú a dhéanamh fúthu trí eisceacht

Níl rud ar bith le tuairisciú againn maidir leis an méid seo a leanas:

Faoi Achtanna na gCuideachtaí 2014, ceanglaítear orainn a thuairisciú duit más rud é, inár dtuairim, nach ndearnadh nochtach faoi luach saothair na stiúrthóirí agus faoi idirbhearta a shonraítear leis an dlí.

Faoi Chód Cleachtas 2009 maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (an “Cód Cleachtas”), ceanglaítear orainn a thuairisciú duit más rud é nach léiríonn an ráiteas maidir leis an gcóras um rialú airgeadais inmheánach a cheanglaítear faoin gCód Cleachtas, mar atá curtha san áireamh i dTuarascáil na Stiúrthóirí, gur chomhlíon an Grúpa mír 13.1 (iii) den Chód Cleachtas nó mura bhfuil sé comhsheasmhach leis an bhfaisnéis atá ar eolas againn ónár n-obair iniúcháireachta maidir leis na ráitis airgeadais.

Kevin Sheehan *Thar ceann agus ar son Deloitte*

Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúil

Baile Átha Cliath

21 Márta 2017

Cuntas brabúis agus cailteanais an Ghrúpa

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016			2015		
		Réamhgh- luaiseachta €000	Eisceachtúil & luach cóir eisceachtúla €000	Iomlán €000	Réamhgh- luaiseachta	Eisceachtúil & luach cóir	Iomlán
					€000	€000	€000
Láimhdeachas an Ghrúpa – oibríochtaí leanúnacha	3	793,107	-	793,107	679,758	-	679,758
Costais oibríúcháin							
Costais earraí d'athdhíol		(164,894)	-	(164,894)	(140,488)	-	(140,488)
Párolla agus costais ghaolmhara	4	(201,585)	-	(201,585)	(181,889)	-	(181,889)
Mír eisceachtúil – pinsean	6	-	-	-	-	8,195	8,195
Ábhair agus seirbhísí		(179,152)	-	(179,152)	(151,339)	-	(151,339)
		(545,631)	-	(545,631)	(473,716)	8,195	(465,521)
Tuilleamh roimh cháin, ús, dímhéas agus amúchadh		247,476	-	247,476	206,042	8,195	214,237
Dímhéas agus amúchadh		(108,299)	-	(108,299)	(105,146)	-	(105,146)
Gluaiseacht luacha chóir ar réadmhaoin infheistíochta	6	-	4,115	4,115	-	19,661	19,661
Brabús oibríúcháin an Ghrúpa – oibríochtaí leanúnacha		139,177	4,115	143,292	100,896	27,856	128,752
Sciar den bhrabús oibríúcháin							
Gnóthais chomhfhiontair		1,733	-	1,733	1,125	-	1,125
Gnóthais chomhlachaithe	5	27,772	-	27,772	27,813	-	27,813
Brabús an Ghrúpa roimh cháin agus roimh chánachas		168,682	4,115	172,797	129,834	27,856	157,690
Ioncam um maoiniú	7	3,980	-	3,980	1,218	-	1,218
Ús infhála agus ioncam comhchosúil	7	1,710	-	1,710	1,479	-	1,479
Ús iníochta agus muirir chomhchosúla	6/7	(46,882)	(37,088)	(83,970)	(55,234)	-	(55,234)
Ghrúpa brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas	8	127,490	(32,973)	94,517	77,297	27,856	105,153
Cánachas ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	9	(14,720)	4,844	(9,876)	(10,845)	(5,925)	(16,770)
Brabús i ndiaidh cánachais		112,770	(28,129)	84,641	66,452	21,931	88,383
Inchurtha i leith:							
Ús neamhrialaithe		5,258	-	5,258	4,971	-	4,971
Scairshealbhóirí cothromais an Ghrúpa		107,512	(28,129)	79,383	61,481	21,931	83,412
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais don Ghrúpa		107,512	(28,129)	79,383	61,481	21,931	83,412

Ráiteas ar ioncam cuimsitheach an Ghrúpa

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

	Note	2016 €000	2015 €000
Brabús an Ghrúpa le haghaidh na bliana airgeadais		79,383	83,412
Difríochtaí sna rátaí malairte ar aistriúchán thar lear infheistíochtaí (ag eascairt ó ghlansócmhainní)			
Gnóthais fochuideachta		1,983	562
Gnóthais chomhlachaithe		1,161	1,632
Atomhas glandliteanais sochair shainithe	24	(2,135)	669
Creidmheas/(muirear) cánach iarchurtha air		284	(61)
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain airgeadais			
Scairshealbhóirí cothromais an Ghrúpa		80,676	86,214
Brabús úis neamhrialaithe le haghaidh na bliana airgeadais		5,258	4,971
Difríochtaí sna rátaí malairte ar aistriúchán thar lear leasanna neamhrialaithe		671	1,021
Ioncam cuimsitheach eile don bhliain airgeadais			
Ús neamhrialaithe		5,929	5,992
Iomlán an ioncaim chuimsithigh eile don bhliain airgeadais inchurtha i leith:			
Ús neamhrialaithe		5,929	5,992
Scairshealbhóirí cothromais an Ghrúpa		80,676	86,214

Clár comhardaithe an Ghrúpa

amhail an 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	11	1,641,523	1,620,703
Sócmhainní doláimhsithe	12	61,245	66,099
Réadmhaoin infheistíochta	13	116,793	123,680
		1,819,561	1,810,482
Infheistíochtaí			
Infheistíochtaí i ngnóthais chomhfhiontair		1,634	1,292
Infheistíochtaí i ngnóthais chomhlachaithe Infheistíochtaí i ngnóthais chomhlachaithe		105,819	98,303
Sócmhainní airgeadais eile		22,533	21,826
Iomlán na n-infheistíochtaí	14	129,986	121,421
Iomlán na sócmhainní seasta		1,949,547	1,931,903
Sócmhainní Reatha			
Stoic	15	39,206	35,444
Féichiúnaithe	16	55,037	47,993
Airgead tirim agus coibhéis airgid thirim	26	606,228	465,140
		700,471	548,577
Creidiúnaithe: méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	17	(201,367)	(197,136)
Glansócmhainní reatha		499,104	351,441
Iomlán na sócmhainní líude dliteanas reatha		2,448,651	2,283,344
Creidiúnaithe: méideanna atá dlite i ndiaidh bliana amháin	18	(1,155,439)	(1,063,780)
Deontais Caipitil	20	(10,156)	(9,898)
Soláthairtí i leith dliteanas	21	(82,643)	(74,836)
Glansócmhainní		1,200,413	1,134,830
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite – léirithe mar chothromas	23	186,337	186,337
Cuntas brabúis agus cailteanas		990,401	931,169
Cúlchistí eile	23	6,811	3,667
Cistí na Scairsealbhóirí		1,183,549	1,121,173
Ús neamhrialaithe	31	16,864	13,657
		1,200,413	1,134,830

D'fhaomh an Bord Stiúrthóirí na ráitis airgeadais agus tugadh údarú lena n-eisiúint an 21 Márta 2017.

Tá siad sínithe thar a cheann ag:

Pádraig Ó Riordáin, Cathaoirleach

Gerry Walsh, Stiúrthóir

Clár comhardaithe na Cuideachta

amhail an 31 Nollaig 2016

	Note	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	11	1,609,941	1,601,775
Sócmhainní doláimhsithe	12	1,528	2,802
Réadmhaoin infheistíochta	13	111,758	107,049
		1,723,227	1,711,626
Infheistíochtaí			
Infheistíochtaí i bhfognóthais, i ngnóthais chomhlachaithe agus sócmhainní airgeadais eile	14	13,721	13,803
Iomlán na sócmhainní seasta		1,736,948	1,725,429
Sócmhainní Reatha			
Stoic	15	11,434	10,450
Féichiúnaithe	16	80,315	69,991
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim		404,366	427,483
		496,115	507,924
Creidiúnaithe: méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin	17	(1,091,515)	(1,117,781)
Glandliteanais reatha		(595,400)	(609,857)
Iomlán na sócmhainní líide dliteanais reatha		1,141,548	1,115,572
Creidiúnaithe: amounts falling due after more than one year	18	(228,376)	(249,747)
Deontais caipitil	20	(10,156)	(9,898)
Soláthairtí i leith dliteanas	21	(73,521)	(65,941)
Glansócmhainní		829,495	789,986
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite – léirithe mar chothromas	23	186,337	186,337
Cuntas brabúis agus cailiteanais		643,158	603,649
Cistí na Scairsealbhóirí		829,495	789,986

D'fhaomh an Bord Stiúrthóirí na ráitis airgeadais agus tugadh údarú lena n-eisiúint an 21 Márta 2017.

Tá siad sínithe thar a cheann ag:

Pádraig Ó Riordáin, Cathaoirleach

Gerry Walsh, Stiúrthóir

Ráiteas an Ghrúpa ar shreafaí airgid thirim

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	25	238,089	127,694
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistithe			
Díbhinní a fuarthas	14	22,808	24,098
Fáltais ó dhíolachán sócmhainní seasta inláimhsithe		7	236
Deontais a fuarthas	20	983	-
Ceannach sócmhainní seasta inláimhsithe		(111,309)	(87,021)
Ceannach réadmhaoine infheistíochta	13	(6,459)	(23,842)
Ceannach sócmhainní doláimhsithe – bogearraí	12	(505)	(700)
Ús agus ioncam comhchosúil a fuarthas		1,685	702
Ioncam ó shócmhainní airgeadais eile		1,948	520
Glansreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistithe		(90,842)	(86,007)
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Díbhinní a íocadh le scairshealbhóirí		(18,300)	-
Díbhinní a íocadh le hús neamhrialaithe	31	(1,355)	(3,950)
Aisíocaíocht iasachtaí bainc		(42,855)	(42,726)
Ús agus muirir chomhchosúla eile a íocadh		(45,057)	(52,780)
Fáltais ó eisiúint nótaí iasachta úra		400,000	-
Costais a bhaineann le heisiúint nótaí iasachta úra		(2,374)	-
Fuascailt nótaí iasachta		(259,432)	-
Costas eisceachtúil ar fhuascailt nótaí iasachta		(36,557)	-
Glansreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe		(5,930)	(99,456)
Glanmhéadú/(glanlaghdú) in airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim		141,317	(57,769)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag tús na bliana		465,140	523,314
Éifeacht athruithe ar rátaí malairte eachtracha		(229)	(405)
Glanmhéadú/(glanlaghdú) in airgead trim agus coibhéisí airgid thirim		141,317	(57,769)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim ag deireadh na bliana airgeadais		606,228	465,140

Níor nochtadh ráiteas ar shreabhadh airgid thirim don Chuideachta toisc go bhfuil sé ag baint díolúine ó shreafaí airgid thirim na Cuideachta a nochtadh faoi FRS 102, toisc go ndéantar ráiteas ar shreabhadh airgid thirim a ullmhú agus a nochtadh i ráitis airgeadais chomhdhlúite an Ghrúpa.

Ráiteas an Ghrúpa ar athruithe sa chothromas

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

	Scairchái piteal glaioite €000	Cúlchiste aistriúcháin €000	Cúlchiste caipitil eile €000	Cuntas brabúis agus cailiteanais €000	Iomlán €000	Ús neamhrial aithe €000	Iomlán €000
Amhail an 1 Eanáir 2016	186,337	3,421	246	931,169	1,121,173	13,657	1,134,830
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais	-	-	-	79,383	79,383	5,258	84,641
Atomhas glandliteanais sochair shainithe	-	-	-	(2,135)	(2,135)	-	(2,135)
Cáin a bhaineann le míreanna ioncaim chuimsithigh eile	-	-	-	284	284	-	284
Difríochtaí sna rátaí malairte ar aistriúcháin infheistíochtaí thar lear	-	3,144	-	-	3,144	671	3,815
Iomlán an ioncaim chuimsithigh	-	3,144	-	77,532	80,676	5,929	86,605
Díbhinn úis neamhrialaithe beartaithe agus íoctha	-	-	-	-	-	(2,722)	(2,722)
Idirbhearta le húinéirí atá aitheanta go díreach sa chothromas							
Díbhinní	-	-	-	(18,300)	(18,300)	-	(18,300)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2016	186,337	6,565	246	990,401	1,183,549	16,864	1,200,413
Amhail an 1 Eanáir 2015	186,337	1,227	246	847,149	1,034,959	11,615	1,046,574
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais	-	-	-	83,412	83,412	4,971	88,383
Atomhas glandliteanais sochair shainithe	-	-	-	669	669	-	669
Cáin a bhaineann le míreanna ioncaim chuimsithigh eile	-	-	-	(61)	(61)	-	(61)
Difríochtaí sna rátaí malairte ar aistriúcháin infheistíochtaí thar lear	-	2,194	-	-	2,194	1,021	3,215
Iomlán an ioncaim chuimsithigh	-	2,194	-	84,020	86,214	5,992	92,206
Díbhinn úis neamhrialaithe beartaithe agus íoctha	-	-	-	-	-	(3,950)	(3,950)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	186,337	3,421	246	931,169	1,121,173	13,657	1,134,830

Ráiteas na Cuideachta ar athruithe sa chothromas

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

	Scairchaipiteal glaioite €000	Cuntas brabúis agus caillteanais €000	Iomlán €000
Amhail an 1 Eanáir 2016	186,337	603,649	789,986
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais	-	59,576	59,576
Atomhas glandliteanais sochair shainithe	-	(2,020)	(2,020)
Cáin a bhaineann le míreanna ioncaim chuimsithigh eile	-	253	253
Iomlán an ioncaim chuimsithigh	-	57,809	57,809
Díbhinní	-	(18,300)	(18,300)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2016	186,337	643,158	829,495
Maidir le blianta roimhe seo:			
Amhail an 1 Eanáir 2015	186,337	537,332	723,669
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais	-	65,591	65,591
Atomhas glandliteanais sochair shainithe	-	830	830
Cáin a bhaineann le míreanna ioncaim chuimsithigh eile	-	(104)	(104)
Iomlán an ioncaim chuimsithigh	-	66,317	66,317
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	186,337	603,649	789,986

Nótaí ar na ráitis airgeadais agus atá ina gcuid de na ráitis airgeadais

don bhliain airgeadais dar críoch 31 Nollaig 2016

1. Beartais Chuntasaíochta

Rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú go cuí de réir na mbeartais chuntasaíochta seo a leanas a cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach leis an mbliain roimhe sin.

Faisnéis Ghinearálta agus Bunús an Ullmhaithe

Cuideachta is ea ÚABÁC cpt atá corpraithe in Éirinn faoi Acht na gCuideachtaí 2014. Is é seoladh na hoifige cláraithe, an Cheannoifig Aerfort Bhaile Átha Cliath, Contae Bhaile Átha Cliath. Tá cineál oibríochtaí an Ghrúpa agus a phríomghníomhaíochtaí leagtha amach i dtuarascáil na Stiúthóirí.

Ullmháitear na ráitis airgeadais de réir an chaighdeán chuntasaíochta a bhfuil glacadh leis in Éirinn de réir choinbhinsiún an chostais stairiúil, atá mionathraithe chun míreanna áirithe a chur san áireamh ar luach cóir, agus cloíonn siad le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 (FRS 102) de chuid na Comhairle Tuairiscithe Airgeadais, arna fhógairt ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn ina gcuimsítear Acht na gCuideachtaí 2014.

Meastar gurb é an Euro airgeadra feidhmiúil an Ghrúpa toisc gurb é sin airgeadra na príomhthimpeallachta eacnamaíche ina n-oibríonn an Grúpa.

An Bunús le Comhdhlúthú

Tá ráitis airgeadais an Ghrúpa comhdhlúite i ráitis airgeadais na Cuideachta agus a gnóthais fochuideachta (“fochuideachtaí”) suas go dtí an 31 Nollaig 2016.

Tá torthaí na bhfochuideachtaí comhdhlúite agus cuimsithe sa chuntas comhdhlúite brabúis agus cailteanas ó dháta a n-éadála, arb é sin an dáta a fhaigheann an Grúpa smacht agus coinnítear comhdhlúite iad go dtí go gcuirtear deireadh leis an smacht sin. Cuimsítear sa smacht an chumhacht chun beartais airgeadais agus oibriúcháin an infheistí a rialú chun tairbhí a fháil óna ghníomhaíochtaí.

Déantar coigeartuithe nuair is gá ar bheartais chuntasaíochta na bhfochuideachtaí agus ráitis airgeadais an Ghrúpa á n-ullmhú.

Déantar na hidirbhearta, comharduithe, ioncain agus speansais idirghrúpa uile a dhíothú ar an gcomhdhlúthú.

Gnóthais Chomhfhiontair

Is iad gnóthais chomhfhiontair (“comhfhiontair”) na gnóthais sin a rialaíonn an Grúpa i gcomhar le páirtí amháin nó níos mó.

Tugann an Grúpa cuntas ar infheistíochtaí i gcomhfhiontair ag baint úsáid as modh an chothromais. Aithnítear infheistíochtaí i gcomhfhiontair i dtosach ag praghas an idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt) agus coigeartaítear iad ina dhiaidh sin chun sciar an Ghrúpa den bhrabús nó den chailteanas agus d’ioncam cuimsitheach eile de chuid an chomhfhiontair a léiriú. Más ionann sciar cailteanas an Ghrúpa de chomhfhiontair agus suim ghlantuaicha a infheistíochta sa chomhfhiontair nó má sháraíonn sé é, scoireann an Grúpa dá sciar de thuilleadh cailteanas a aithint. Aithníonn an Grúpa cailteanas bhreise mar sholáthar má tá oibleagáid dhlíthiúil nó inchiallaithe air é sin a dhéanamh. Má thuiriscíonn an comhfhiontair brabús ina dhiaidh sin, ní thosaíonn an Grúpa ag aithint a sciar de na brabús sin arís ach go dtí go mbeidh a sciar de na brabús ionann le scair na gcaillteanas nár aithníodh.

Áirítear torthaí na gcomhfhiontair a fhaightear nó a dhiúscaítear sa chuntas comhdhlúite brabúis agus cailteanas ó dháta na héadála nó suas go dtí dáta na diúscairthe.

Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Is ionann gnóthais chomhlachaithe (“comhlachais”) agus na gnóthais sin ina bhfuil leas rannpháirtíoch ag an nGrúpa sa chaipiteal cothromais agus a bhfuil tionchar suntasach aige orthu.

Tugann an Grúpa cuntas ar infheistíochtaí i gcomhlachais ag baint úsáid as modh an chothromais. Aithnítear infheistíochtaí i gcomhlachais i dtosach ag praghas an idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt) agus coigeartaítear iad ina dhiaidh sin chun sciar an Ghrúpa den bhrabús nó den chailteanas agus d’ioncam cuimsitheach eile de chuid an chomhlachais a léiriú. Más ionann sciar cailteanas an Ghrúpa de chomhlachais agus suim ghlantuaicha a infheistíochta sa chomhlachais nó má sháraíonn sé é, scoireann an Grúpa dá sciar de thuilleadh cailteanas a aithint. Aithníonn an Grúpa cailteanas bhreise mar sholáthar má tá oibleagáid dhlíthiúil nó inchiallaithe air é sin a dhéanamh. Má thuiriscíonn an comhlachais brabús ina dhiaidh sin, ní thosaíonn an Grúpa ag aithint a sciar de na brabús sin arís ach go dtí go mbeidh a sciar de na brabús ionann le scair na gcaillteanas nár aithníodh.

Tugtar cuntas i leith cáilmheasa a eascraíonn as éadail na gcomhlachais de réir an bheartais atá leagtha amach thíos. Áirítear iarmhéid gan amúchadh cáilmheasa ar bith i luach tugtha anonn na hinfeistíochta i gcomhlachais.

Áirítear torthaí na gcomhlachais a fhaightear nó a dhiúscaítear sa chuntas comhdhlúite brabúis agus cailteanas ó dháta na héadála nó suas go dtí dáta na diúscairthe.

Infheistíochtaí i bhFochuideachtaí, i gComhlachais agus i gComhfhiontair

Taispeántar infheistíochtaí i bhfochuideachtaí, i gcomhlachais agus i gcomhfhiontair i gclár comhardaithe na Cuideachta mar infheistíocht agus déantar iad a luacháil ar a gcostas lúide liúntas i leith bearnú ar luach. Déantar infheistíochtaí liostaithe agus ionstraimí airgeadais a aicmítear mar shócmhainní airgeadais a thomhas ag luach cóir tríd an mbrabús nó tríd an gcaillteanas.

Ioncam Airgeadais

Aithnítear díbhinní infhála nuair a bhunaítear an ceart chun íocaíocht a fháil.

Láimhdeachas

Cuimsítear i ndíol earraí a sholáthraítear do chustaiméirí seachtracha agus do ghnóthais chomhlachaithe áirithe de chuid an Ghrúpa. Aithnítear láimhdeachas ó dhíol earraí nuair a ghlacann an custaiméir seachadadh na n-earraí.

Aithnítear láimhdeachas a mhéid is dóigh go sreabhfaidh na tairbhí eacnamaíocha chuig an nGrúpa agus gur féidir an t-ioncam a thomhas go hiontaoifa. Léiríonn an láimhdeachas luach cóir earraí agus seirbhísí, glan ó lascaí, a sheachadtar chuig custaiméirí seachtracha agus chuig gnóthais chomhlachaithe áirithe de chuid an Ghrúpa glan ó bhrabús/chailteanas neamhréadaithe sa tréimhse chuntasaíochta gan cáin bhreisluacha san áireamh.

Cuimsítear in ioncam aerloingseoireachta muirir paisinéirí a aithnítear ar a n-imeacht, muirir ghluaiseachta an rúdbhealaigh (a aithnítear ar thuirlingt agus ar éirí ó thalamh) a ghearrtar de réir uas-ualach éirí ó thalamh an aerárthaigh, muirir pháirceála aerárthaí bunaithe ar chomhcheangal den mhéid ama a bhíonn siad páirceáilte agus láthair na húsáide, agus muirir eile a aithnítear nuair a sholáthraítear seirbhísí. Rialaíonn an Coimisiún um Rialáil Eitlíochta (“CAR”) leibhéal na n-ioncam a d’fhéadfadh an Chuideachta a bhailiú i muirir aerfoirt a ghearrtar ar úsáideoirí aerfort Bhaile Átha Cliath. Baineann CAR é sin amach trí uasleibhéal muirear aerfoirt in aghaidh an phaisinéara a shocrú, ar féidir é iad a bhailiú ag aerfort Bhaile Átha Cliath.

Áirítear ar sholáthar seirbhísí réadmhaoin a ligean, a aithnítear de réir méid chothroim thar théarma na tréimhse cíosa agus muirir úsáide as na córais oibriúcháin (e.g. deasca seiceáil isteach), a aithnítear de réir mar a sholáthraítear gach seirbhís. Aithnítear ioncam páirceála a mbíonn an formhór de curtha in áirithe roimhe ré, de réir méid chothroim.

Is ionann ioncam táillí lamhátais, go ginearálta, agus céatadán den láimhdeachas a d'fhéadfadh a bheith faoi réir íosmhéideanna conraithe áirithe. Aithnítear na híosmhéideanna conraithe de réir méid chothroim thar an tréimhse lena mbaineann siad agus aithnítear an barrachas arb é sin céatadán an láimhdeachais nuair a shroichtear an barrachas agus nuair is féidir é a thomhas go hiontaofa.

Aithnítear táillí bainistíochta agus ioncam díreach eile ó ghnóthais chomhlachaithe thar lear mar láimhdeachas nuair a dhearbhaítear go réasúnta gur bailíodh iad.

Airgeadra Coigríche

(i) Airgeadra feidhmiúil agus cur i láthair

Tá ráitis airgeadais aonair gach cuideachta curtha i láthair in airgeadra na príomhthimpeallachta eacnamaíche ina n-oibríonn sí (a hairgeadra feidhmiúil).

Chun críche na ráiteas airgeadais comhdhlúite léirítear torthaí agus staid airgeadais gach cuideachta in Euro, arb é sin airgeadra feidhmiúil na máthairchuideachta agus an t-airgeadra cur i láthair do na ráitis airgeadais chomhdhlúite.

(ii) Idirbhearta agus comharduithe

Déantar na hidirbhearta a eascraíonn as airgeadraí eachtracha a aistriú go euro ag na rátaí malairte a bhíonn i réim ar dháta na n-idirbheart. Aistrítear na sócmhainní agus na dliteanais airgeadaíochta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha go euro ag na rátaí malairte a bhíonn i réim ag rátaí malairte dheireadh na bliana. Déileáiltear leis na brabúis agus cailteanais a eascraíonn as sin sa chuntas brabúis agus cailteanais le haghaidh na bliana.

Nuair is infheidhme aistrítear glaninfheistíocht an Ghrúpa i bhfochuideachtaí agus i ngnóthais chomhlachaithe thar lear ag an ráta a bhíonn i réim ar dháta an chláir chomhardaithe. Cuirtear torthaí na bhfochuideachtaí, na gcomhlachas agus na gcomhfhiontar thar lear, más infheidhme, san áireamh ag an meánráta malairte. Carntar na difríochtaí aistriúcháin a eascraíonn astu sa chothromas agus tuairiscítear iad in ioncam cuimsitheach eile.

Léasanna

Léasanna oibriúcháin

(i) Mar léasóir

Déantar léasanna, sa chás go gcoimeádann an Grúpa den chuid is mó na rioscaí agus na tairbhí a bhaineann le húnireacht, a aicmiú mar léasanna oibriúcháin. Cuirtear costais dhíreacha tosaigh a thabhaítear nuair a dhéantar léas oibriúcháin a idirbheartú le luach tugtha anonn na sócmhainne léasaithe agus aithnítear iad thar an téarma léasaithe ar bhonn an ioncaim chéanna.

(ii) Mar léasaí

Gearrtar caiteachas ar léasanna oibriúcháin ar an gcuntas ioncaim agus caiteachais de réir méid chothroim thart thréimhse an léasa, ach amháin sa chás go bhfuil méaduithe cíosa a bhaineann leis an mboilsciú ginearálta, agus sa chás go n-aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad.

Costais Iasachtaí

Déantar costais iasachtaí atá inchurtha go díreach i leith mórtionscadail caipitil a chaipitliú mar chuid de chostas na sócmhainní sin. Cuirtear tús le tosach an chaipitlithe nuair atá na costais mhaoinithe agus na caiteachais don tsócmhainn á dtabhú agus nuair atá na gníomhaíochtaí is gá chun an tsócmhainn a dhéanamh réidh lena húsáid ar siúl. Cuirtear deireadh leis an gcaipitliú nuair a bheidh na gníomhaíochtaí uile is gá chun an tsócmhainn a dhéanamh réidh lena húsáid críochnaithe den chuid is mó.

Sócmhainní Seasta Inláimhsithe agus Dímheas

Luaitear sócmhainní seasta inláimhsithe ag an gcostas, lúide dímhéas carntha agus cailteanais charntha bearnúcháin ar bith. Ríomhtar dímhéas chun an costas ar shócmhainní seasta inláimhsithe, seachas talamh agus sócmhainní atá á dtógáil, a dhíscríobh de réir méid chothroim thar na saolréanna úsáideacha measta mar a leanas:

Ionaid agus piaraí críochoirt	10–50 blianta
Aerpháirceanna	10–50 blianta
Gléasra agus Trealamh	2–20 blianta
Réadmhaoin eile (carrchlóis, bóithre, foirgnimh agus bonneagar aerfoirt eile)	2–50 blianta

Aistrítear sócmhainní atá á dtógáil chuig sócmhainní críochnaithe nuair a bheidh na gníomhaíochtaí uile is gá chun an tsócmhainn a dhéanamh réidh lena húsáid críochnaithe den chuid is mó. Ní chuirtear dímhéas i bhfeidhm ar shócmhainní atá á dtógáil. Áirítear ar chostas talún agus foirgneamh agus oibre tógála atá ar siúl cionroinnt chostais na foirne a bhaineann go díreach le héadál agus forbairt na sócmhainní.

Nuair a bhíonn sócmhainn sheasta inláimhsithe le haistarraingt as úsáid, déantar an muirear dímhéasa don tsócmhainn sin a luathú chun teacht le saolré fhóna na sócmhainne atá fágtha bunaithe ar an tréimhse idir dáta an chinnidh maidir leis an tsócmhainn a aistarraingt agus an dáta tuartha ar a n-aistarraingeofar í.

Ar bhonn bliantúil, déanann an Grúpa meastachán ar méid in-aisghabhála a shócmhainní seasta inláimhsithe bunaithe ar a luach cóir lúide costais lena ndíol nó a luach in úsáid, cibé acu is airde, ina gcuimsítear luachanna reatha na sreafaí airgid thirim amach anseo a bhfuiltear ag súil leo óna n-úsáid. Chun críche an athbhreithnithe seo, meastar go gcruthaíodh aerfort Bhaile Átha Cliath agus aerfort Chorcaí le chéile aonad giniúna airgid amháin bunaithe ar an sainordú reachtúil maidir leis an mbonneagar náisiúnta a oibriú, idirspéachas sreafaí airgid thirim na n-aerfort agus an struchtúr eagraíochtúil feidhmiúil lena mbainistítear na haerfoirt. Sa chás go sáraíonn an luach tugtha anonn an méid in-aisghabhála measta (arb é sin an luach cóir lúide costais lena ndíol nó an luach in úsáid, cibé acu is airde), aithnítear cailteanas bearnúcháin tríd na sócmhainní a dhíscriobh go dtí a méid in-aisghabhála.

Déantar athbhreithniú ar luach tugtha anonn na míreanna réadmhaoine, gléasra agus trealamh i gcomhair táscairí bearnúcháin ag gach dáta tuairiscithe agus tá siad faoi réir tástáil bhearnúcháin má thugann imeachtaí nó athruithe i gcúinsí le fios go bhféadfadh sé nach mbeifear ábalta na luachanna tugtha anonn a aisghabháil.

Infheistíocht Réadmhaoin

Réadmhaoin is ea réadmhaoin infheistíochta a shealbhaítear chun cíosanna nó dímhéas caipitil nó an dá rud a thuilleadh. Meastar go bhfuil sócmhainní atá á sealbhú faoi láthair d'úsáid neamhdhearbhaithe amach anseo sealbhaithe le haghaidh dímhéas caipitil. Déantar maoin infheistíochta a shonrú ag luach cóir ag an dáta tuairiscithe. Áirítear gnóthachan nó cailteanais a eascraíonn as athruithe ar luach cóir réadmhaoine infheistíochta sa chuntas brabúis agus cailteanais le haghaidh na tréimhse ina n-eascraíonn siad. Ní dhéantar réadmhaoine infheistíochta a dhímheas. Rinneadh luachálacha maidir le fianaise mhargaidh incomparáide a bhain le gach réadmhaoin faoi leith nó gach aicme réadmhaoine. Agus an luach cóir á mheasúnú, rinneadh ioncam reatha agus ioncam a d'fhéadfadh bheith ann amach anseo (i ndiaidh laghdú eisiocíochtaí neamh-in-aisghabhála) a chaipitliú ag baint úsáid as torthaí a baineadh ó fianaise mhargaidh.

Sócmhainní Doláimhsithe agus Cáilmheas

Déantar cáilmheas a eascraíonn as éadál gnó (arb ionann é agus barrachas luach cóir na comaoine a tugadh thar luach cóir na nglansócmhainní ar leith a fuarthas) a chaipitliú agus déantar é a amúchadh de réir méid chothroim thar a shaolré fhóna ionchais, an tréimhse ina bhfuiltear ag súil go dtabhófar na tairbhí.

Sa chás go bhfaightear smacht ar ghnóthais fochuideachta i gcéimeanna, de réir FRS 102, ag baint úsáid as an mbeis fhíorcheart, ríomhtar an cáilmheas mar shuim den cháilmheas a eascraíonn ar gach ceannach scaireanna, arb é sin an difríocht ag dáta gach ceannachán idir luach cóir na comaoine a thugtar agus luach cóir na sócmhainní agus na ndliteanas inaitheanta is inchurtha i leith an leasa a ceannaíodh. Léiríonn sé sin imeacht ó dhlí cuideachta na hÉireann, faoina ríomhtar cáilmheas mar an difríocht idir iomlán chostais cheannaigh na leasanna atá sealbhaithe agus luach cóir na sócmhainní agus na ndliteanas inaitheanta ar an dáta a ndéantar gnóthas fochuideachta den eintiteas. Bheadh an ionramháil seo faoi dhlí na gcuideachtaí míthreorach i gcúinsí áirithe mar is é an éifeacht a bheadh aige go ndéanfaí scair brabúis agus cailteanas an Ghrúpa agus gluaiseachtaí cúlchiste a chomhlachas a athaicmiú mar cháilmheas.

Cloígh an Grúpa leis an reachtaíocht is infheidhme, ach amháin an t-imeacht maidir le cáilmheas ceannaithe chun cur i láthair cóir a bhaint amach.

Sa chás go bhfuil méadú ar leas i ngnóthas ar gnóthas fochuideachta é cheana, ní dhéantar na sócmhainní agus na dliteanais a athluacháil chuig an luach cóir agus ní aithnítear níos

mó cáilmheasa ag an dáta ar a méadaítear an leas rialaithe.

Tá cáilmheas á amúchadh thar thréimhse na gcomhaontuithe lamhátais a rinneadh maidir leis an eintiteas a fuarthas.

I gcás go bhfuil teagmhais nó cúinsí ann lena léirítear go bhféadfadh sé nach mbeifear ábalta suim ghlánluacha an cháilmheasa a aisghabháil, déanann an Grúpa meastachán ar an méid in-aisghabhála bunaithe ar luach reatha na sreafaí airgid amach anseo a bhfuiltear ag súil leo ó úsáid na sócmhainne agus a diúscartha ar deireadh. I gcás go bhfuil an méid seo níos lú ná suim ghlánluacha na sócmhainne, aithneoidh an Grúpa cailteanas bearnúcháin.

Sa bhliain ina gcuirtear comhcheangal gnó i gcrích nó i gcás gur eascair cuid den cháilmheas nó an cáilmheas ar fad a leithroinneadh ar aonad giniúna airgid faoi leith maidir leis an gcomhcheangal sin, déantar ionramháil ar an ionad giniúna airgid i gcomhair bearnú roimh dheireadh na tréimhse bliantúla ábhartha.

Taifeadtar sócmhainní doláimhsithe eile, ina gcuimsítear bogearraí agus cearta lamhátais ag costas na héadála, arb é sin an luach cóir ag dáta na fála lúide na méideanna a amúchadh ar an gcuntas brabúis agus cailteanais. Déantar na sócmhainní doláimhsithe sin a amúchadh thar a saolréanna eacnamaíochta, arb iad sin téarma lamhátais éagsúil arb ionann é sin faoi láthair agus ó dhá bhliain go sé bliana déag nó fad na gceadúnas bogearraí arb ionann é sin faoi láthair agus ó thrí bliana go seacht mbliana.

Stoic

Sonraítear na stoic ag an gcostas nó an praghas díola measta lúide costais lena gcur i gcrích nó lena ndíol, cibé acu is ísle. Bunaítear an costas ar an bpraghas ar an sonrasc ar mheánbhonn nó ar bhonn is tuisce isteach is tuisce amach ag brath ar an gcatagóir stoic. Déantar lamhátais ar bhonn bliantúil maidir le diffeidhmeacht fhéideartha stoic. Tá sé bunaithe ar anailís aosaithe stoic.

Ní bhaineann stoc cothabhála ach le stoc a ngearrfar costas as nuair a úsáidtear é.

Cuimsítear ann páirteanna spártha a úsáidtear chun críche cothabhála agus soláthairtí oifige.

Cánachas

Soláthraítear cáin reatha, lena n-áirítear cáin chorparáide na hÉireann agus cáin eachtrach, ag na méideanna a bhfuiltear ag súil go n-íocfar iad (nó go n-aisghabhfar iad) ag baint úsáid as na rátaí agus dlíthe cánach a achtaíodh nó a achtaíodh go substainteach ag dáta an chláir chomhardaithe.

Aithnítear cáin iarchurtha i dtaca le difríochtaí uainithe a tionscnaíodh ach nár aisiompáíodh ag dáta an chláir chomhardaithe sa chás gur tharla idirbhearta nó eachtraí ónar tháinig an oibleagáid tuilleadh cánach a íoc amach anseo nó an ceart chun níos lú cánach a íoc amach anseo ag dáta an chláir chomhardaithe. Is ionann difríochtaí uainithe agus difríochtaí idir brabúis inchánach an Ghrúpa agus a thorthaí arna sonrú sna ráitis airgeadais a eascraíonn ó chuimsiú na ngnóthachan agus na gcuilteanas i measúnuithe cánach i dtréimhse atá difriúil ó na tréimhsí ina n-aithnítear iad sna ráitis airgeadais.

Ní aithnítear cailteanais chánach neamhúsáidte agus sócmhainní cánach iarchurtha eile ach sa mhéid, ar bhonn na fianaise atá ar fáil, gur féidir a mheas go bhfuil sé níos dóchúla go mbeidh brabúis inchánach oiriúnacha ann ónar féidir aisiompú amach anseo na ndifríochtaí uainithe a laghdú.

I gcás go bhfuil an méid is féidir a asbhaint i leith cánach do shócmhainn (seachas cáilmheas) a aithnítear i gcomhcheangal gnó níos lú (níos mó) ná an luach ag a aithnítear é, aithnítear dliteanas (sócmhainn) cánach iarchurtha don cháin bhreise a íocfar (a sheachnófar) maidir leis an difríocht sin. Mar an gcéanna, aithnítear sócmhainn (dliteanas) chánach iarchurtha don cháin bhreise a sheachnófar (a íocfar) i ngeall ar dhifríocht idir an luach ag a aithnítear dliteanas agus an méid a measúnófar i gcomhair cánach. Déantar an méid atá inchurtha i leith cáilmheasa a choigeartú de réir méid na cánach iarchurtha a aithnítear.

Aithnítear dliteanais chánach iarchurtha le haghaidh difríochtaí uainithe a eascraíonn ó infheistíochtaí i bhfochuideachtaí agus i gcomhlachas, ach amháin nuair is féidir leis an nGrúpa aisiompú na difríochtaí uainithe a rialú agus is dóigh nach n-aisiompófar í go ceann tamaill.

Tomhaistear cáin iarchurtha ag baint úsáid as na rátaí agus na dlíthe cánach a achtaíodh nó a achtaíodh go substainteach ag dáta an chláir chomhardaithe agus a mheasfar go mbeidh feidhm leo maidir le haisiompú na difríochta uainithe. Tomhaistear cáin iarchurtha a bhaineann le réadmhaoin, gléasra agus trealamh ag baint úsáid as an tsamhail athluachála agus tomhaistear réadmhaoin infheistíochta ag baint úsáid as na rátaí agus líúntais chánach a bhaineann le díol na sócmhainne.

Léirítear an caiteachas cánach nó ioncam sa chomhchuid chéanna d'ioncam cuimsitheach nó cothromas leis an idirbheart lena mbaineann sé.

Caitear le híocaíochtaí le haghaidh faoiseamh grúpa cánach corparáidí do chuideachtaí laistigh de Ghrúpa ÚABÁC sa bhreis ar luach na cánach a géilleadh mar ranníocaíocht chaipitiúil.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais chánach a fhritháireamh ach i gcás go bhfuil ceart infhorfheidhmithe le dlí chun na méideanna a fhritháireamh a bhfuil sé ar intinn ag an nGrúpa a shocrú ar ghlabhonn nó an tsócmhainn a réadú agus an dliteanas a shocrú ag an am céanna.

Soláthairtí

Aithnítear soláthairtí sa chás go bhfuil oibleagáid reatha (dlíthiúil nó inchiallaithe) ag an nGrúpa i ngeall ar eachtra san am a chuaigh thart, is dóigh go dteastóidh eis-sreabhadh acmhainní ina gcumseofaí tairbhí eacnamaíocha chun an oibleagáid sin a shocrú agus gur féidir meastachán iontaofa a dhéanamh le haghaidh mhéid na hoibleagáide. Tomhaistear soláthairtí ag meastachán is fearr an chaiteachais a theastaíonn chun an oibleagáid a shocrú ar dháta an chláir chomhardaithe agus déantar iad a lascainiú go dtí an luach reatha nuair a bhíonn an éifeacht ábhartha.

Déantar oibleagáidí reatha a eascraíonn faoi chonarthaí dochraideacha a aithint agus a thomhas mar sholáthairtí. Meastar go bhfuil conradh dochraideach ann má tá conradh ag an nGrúpa faoina sáraíonn na costais dhosheachanta chun na hoibleagáidí a íoc faoin gconradh na tairbhí eacnamaíocha a bhfuiltear ag súil lena bhfaíl faoin gconradh.

Oibleagáidí Sochair Scoir

Oibríonn nó glacann an Grúpa páirt i scéimeanna pinsean ranníocach, faoina gcumhaítear formhór a fhóstaíthe. Riarann iontaobhaithe na scéimeanna agus tá siad neamhspleách ar an nGrúpa.

Maidir leis na scéimeanna ar a dtugtar cuntas mar scéimeanna ranníocaíochta sainithe, déantar ranníocaíochtaí a fhabhrú agus a aithint sa bhrabús oibriúcháin sa tréimhse ina dtuilleann na fostaíthe ábhartha iad.

Maidir leis na scéimeanna ar a dtugtar cuntas mar scéimeanna le sochar sainithe:

- Déantar an difríocht idir luach margaidh shócmhainní na scéimeanna agus luach reatha dhliteanais na scéimeanna ar a ndearnadh measúnú achtúireach, a ríomhadh ag baint úsáid as modh na n-aonad réamh-mheasta, a nochtadh mar shócmhainne/dhliteanas ar an gclár comhardaithe.
- Déantar an cháin iarchurtha ar an bpinsean a aithint (a mhéid is atá sé in-aisghabhála) agus a nochtadh mar chuid de na soláthairtí le haghaidh dliteanas más dliteanas cánach iarchurtha í agus mar chuid d'fhéichíunaithe más sócmhainn chánach iarchurtha í.
- Is ionann an méid a ghearrtar ar an mbrabús oibriúcháin agus an costas a dearbhaíodh ar bhonn achtúireach maidir leis na dliteanais pinsean a gealladh d'fhóstaíthe a tuilleadh le linn na bliana móide feabhaithe ar bith ar shochair a tugadh do chomhaltaí le linn na bliana.
- Tá an glanchostas úis ar an nglanliteanas sochair shainithe san áireamh laistigh de na costais um maoiniú sa chuntas brabúis agus cailteanais.
- Rinneadh an t-atomhas inar cuimsíodh gnóthachain agus cailteanais achtúireacha, i ngeall ar athruithe ar na boinn tuisceana achtúireacha nó i ngeall go raibh an taithí iarbhir le linn na bliana difriúil óna raibh glactha leis, agus an toradh ar shócmhainní scéime (gan méideanna sa ghlán-ús ar an nglanliteanas sochair shainithe) a aithint in ioncam cuimsitheach eile.

- Taifeadtar cáin maidir le costais seirbhíse, glanchostais úis, costais seirbhíse roimhe seo nó gnóthachain agus cailteanais ar chiorruithe agus ar shocraíochtaí sa chuntas brabúis agus cailteanais. Taifeadtar cáin ar atomhais in ioncam cuimsitheach eile.

Tugtar cuntas ar dhliteanais sochair shainithe neamh-mhaoinithe mar shocraíochtaí sochair shainithe.

Aithnítear sochair iarfhostaíochta eile i gcás go bhfuil oibleagáid dhlíthiúil nó inchiallaithe ann agus tomhaistear iad ag luach reatha oibleagáid an dliteanais ag an dáta tuairiscithe.

Aithnítear sochair foirceanta nuair atá oibleagáid reatha (dlíthiúil nó inchiallaithe) ag an nGrúpa chun sochair foirceanta a sholáthar mar thoradh ar thairiscint a rinneadh chun iomarcaíocht dheonach nó luathscor a spreagadh. Tomhaistear sochair foirceanta ag meastachán is fearr an chaiteachais a theastaíonn chun an oibleagáid a shocrú ar dháta an chláir chomhardaithe agus déantar iad a lascainiú go dtí an luach reatha nuair a bhíonn na sochair foirceanta dlite níos mó ná 12 mhí i ndiaidh dháta an chláir chomhardaithe.

Deontais Caipitil

Caitear le deontais caipitil mar ioncam iarchurtha agus déantar iad a amúchadh thart shaolréanna ionchasacha na sócmhainní seasta gaolmhara.

Ionstraimí Airgeadais

Aithnítear sócmhainní airgeadais agus dliteanais airgeadais nuair a bhíonn an Grúpa ina pháirtí i bhforálacha conarthacha na hionstraimne.

Rangaítear dliteanais airgeadais agus ionstraimí cothromais de réir shubstaint na socruithe conarthacha a ndeachthas isteach iontu. Is éard is ionstraim chothromais ann conradh ar bith ina léirítear úis iarmharach i sócmhainní an Ghrúpa i ndiaidh a dhliteanais ar fad a asbhaint.

(i) Sócmhainní agus dliteanais airgeadais

Déantar na sócmhainní agus dliteanais airgeadais uile a thomhas i dtosach ag praghas an idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt), seachas na sócmhainní airgeadais a rangaítear mar luach cóir tríd an mbrabús nó cailteanas, a thomhaistear ar dtús ag an luach cóir (arb é sin praghas an idirbhirt gan costais an idirbhirt san áireamh de ghnáth).

Déantar ionstraimí fiachais a chomhlíonann na coinníollacha maidir leis na bunionstraimí airgeadais, amhail iasachtaí bainc agus nótaí iasachta an Ghrúpa, ag a bhfuil íocaíochtaí seasta nó infhoirceanta, a thomhas ina dhiaidh sin ag an gcostas amúchta ag baint úsáid as an modh úis éifeachtaigh. Déantar na hionstraimí fiachais a rangaítear mar a bheith inioctha nó infhála laistigh de bhliain amháin agus a chomhlíonann na coinníollacha maidir leis na bunionstraimí airgeadais, amhail iasachtaí idirchuideachta a ghearrtar ar chláir comhardaithe na Cuideachta agus atá inioctha ach é sin a iarraidh, a thomhas ag méid neamh-lascainithe an airgid thirim nó comaoine ar bith eile a bhfuiltear ag súil go n-íocfaí nó go ngeofaí í, glan ó bhearnú.

Ag deireadh gach tréimhse tuairiscithe, déantar sócmhainní airgeadais a thomhaistear ag an gcostas amúchta, amhail infheistíocht neamhliostaithe i stoc iasachta agus infháiltais atá inioctha ach iad a iarraidh, a mheasúnú i gcomhair fianaise oibiachtúil ar bhearnú. Má bhíonn sócmhainn bearnaithe is é an cailteanas bearnúcháin an difríocht idir an tsuim ghlánluacha agus luach reatha na sreafaí airgid measta arna lascainiú ag bunráta úis éifeachtaigh na sócmhainne. Aithnítear an cailteanas bearnúcháin sa chuntas brabúis agus cailteanais.

Má bhíonn laghdú sa chailteanas bearnúcháin a eascraíonn as eachtra a tharla i ndiaidh an bearnú a aithint aisiompáitear an bearnú. Bíonn an t-aisiompú de chineál nach sáraíonn an tsuim ghlánluacha reatha an tsuim ghlánluacha a bheadh ann dá mbá rud nár aithníodh an bearnú roimhe sin. Aithnítear an t-aisiompú bearnúcháin sa chuntas brabúis agus cailteanais.

Ní dhéantar sócmhainní agus dliteanais airgeadais a fhritháireamh sa chlár comhardaithe sa chás, agus sa chás seo amháin, go bhfuil ceart infhorfheidhmithe le dlí ann chun na méideanna aitheanta a fhritháireamh agus go bhfuil sé ar intinn ag an nGrúpa iad a shocrú ar ghlabhonn, nó an tsócmhainn a réadú agus an dliteanas a shocrú ag an am céanna.

Déantar sócmhainní airgid thirim a dhí-aithint sa chás, agus sa chás seo amháin, (a) go mbíonn na cearta conarthacha maidir leis na sreafaí airgid thirim ón tsócmhainn airgeadais

éagtha nó socraithe, (b) go n-aistríonn an Grúpa go substaintiúil na rioscaí agus na sochair uile a bhaineann le húinéireacht na sócmhainne airgeadais, nó (c) go ndearna an Grúpa, in ainneoin gur choinnigh sé cuid de rioscaí agus sochair na húinéireachta, ach ní iad ar fad, ceannas na sócmhainne a aistriú chuig páirtí eile.

Ní dhéantar dliteanais a dhí-aithint ach amháin nuair a bheidh an oibleagáid atá sainithe sa chonradh urscaoilte, curtha ar ceall nó éagtha.

(ii) Ionstraimí díorthacha airgeadais

Úsáideann an Grúpa ionstraimí díorthacha airgeadais chun an neamhchosaint ar riosca malairte eachtraí a laghdú. Ní shealbhaíonn nó ní eisiónn an Grúpa ionstraimí díorthacha airgeadais chun críocha amhantracha.

Aithnítear díorthaigh ag an luach cóir i dtosach ar an dáta a dtéitear isteach i gconradh díorthaigh agus atomhaistear iad ina dhiaidh sin chuig a luach cóir ar gach dáta tuairiscithe. Aithnítear an gnóthachan nó cailteanas mar thoradh air sin sa bhrabús nó sa chailteanas láithreach.

(iii) Tomhas an luacha chóir

Is é an fianaise is fearr ar luach cóir praghas luaite le haghaidh sócmhainn chomhionann i margadh gníomhach. I gcás nach bhfuil praghsanna luaite ar fáil, soláthraíonn praghas idirbheart le déanaí le haghaidh sócmhainn chomhionann fianaise ar luach cóir fad is nár tháinig athrú suntasach ar cúinsí eacnamaíochta nó nach raibh achar fada ama ann ó rinneadh an t-idirbheart. Mura bhfuil an margadh gníomhach agus mura bhfuil idirbhearta le déanaí um sócmhainn chomhionann leo féin ina meastachán maith de luach cóir, measann an Grúpa an luach cóir trí úsáid a bhaint as teicníc luachála.

(iv) Ús ioncaim agus caiteachais a aithint

Aithnítear ús ioncaim agus caiteachais sa chuntas brabúis agus cailteanais le haghaidh na n-ionstraimí airgeadais úsmhara uile ag baint úsáid as an modh úis éifeachtaigh. Is éard is an modh úis éifeachtaigh ann modh chun costas amúchta sócmhainne airgeadais nó dliteanais airgeadais (nó grúpa sócmhainn airgeadais nó dliteanais airgeadais) a ríomh agus chun an t-ioncam úis agus an caiteachais úis a leithdháileadh thar an tréimhse ábhartha. Is éard is an ráta úis éifeachtaigh ann an ráta lena ndéantar íocaíocht nó fáilais airgid thirim measta amach anseo a lascainíú go beacht trí shaolré mheasta na hionstraimí airgeadais, nó nuair is cuí, tréimhse níos gairide do shuim ghlanluach na sócmhainne nó an dliteanais airgeadais.

Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim

Is éard is coibhéisí airgid thirim ann infheistíochtaí fíorleachtacha gearrthéarmacha is féidir a thiontú go héasca go méideanna aitheanta airgid thirim agus atá faoi réir riosca neamhsuntasach athruithe ar luach. Laistigh de ráiteas maidir le sreabhadh airgid an Ghrúpa, sainítear airgead tirim mar airgead tirim agus taiscí atá iníochta ach iad a iarraidh.

Míreanna eisceachtúla

Is ionann míreanna eisceachtúla agus míreanna ábhartha ioncaim agus caiteachais nach mór, i ngeall ar a gcineál neamhghnách agus annamhacht na n-eachtraí as a n-eascaíonn siad, iad a chur i láthair ar leithligh ionas go dtuigfead feidhmíocht airgeadais an Ghrúpa. D'fhéadfadh gnóthachain nó cailteanais ar dhiúscairt sócmhainní, costais maidir le hatheagrú nó athstruchtúrú bunúsach nó gluaiseachtaí luacha chóir ar réadmhaoin infheistíochta a bheith i gceist leis na heachtraí sin.

2. Breithiúnais Chriticiúla Cuntasíochta agus Príomhfhoinsí um Neamhchinnteacht Meastachán

Agus beartais chuntasaíochta an Ghrúpa á gcur i bhfeidhm, a bhfuil cur síos déanta orthu i Nóta 1, ceanglaítear ar na Stiúrthóirí breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh faoi na suimeanna glanluacha a thuiriscítear maidir le sócmhainní agus dliteanais amháil dáta an Chláir Chomhardaithe agus na méideanna a thuiriscítear maidir le hioncam agus speansais sa tréimhse nach bhfuil chomh follasach ó fhoinsí eile. Tá na meastacháin agus na boinn tuisceana lena mbaineann bunaithe ar thairbh stairiúil agus tosca eile a mheastar a bheith ábhartha. Ciallaíonn cineál an mheastacháin go bhféadfadh sé go mbeadh na torthaí iarbhrí difriúil ó na meastacháin sin.

Déantar athbheithiúnais ar mheastacháin agus ar bhoinn tuisceana bhunúsacha ar bhonn leanúnach. Aithnítear athbheithiúnais ar mheastacháin chuntasaíochta sa tréimhse ina

n-athbheithiúnais ar meastachán má bhaineann an t-athbheithiúnais leis an tréimhse sin amháin nó i dtréimhse an athbheithiúnais agus i dtréimhsí ar bith amach anseo má bhaineann an t-athbheithiúnais le tréimhsí reatha agus tréimhsí amach anseo ar aon.

Áirítear an méid seo a leanas, ach ní iad sin amháin, ar príomhfhoinsí um neamhchinnteacht meastachán agus ar bhreithiúnais chriticiúla cuntasíochta:

Measúnacht um Bearnú

Déantar athbheithiúnais ar shócmhainní aerfoirt le haghaidh bearnú féideartha trí shraith táscairí seachtracha agus inmheánacha a bhaineann go sonrach leis na sócmhainní atá á n-athbheithiúnais a chur i bhfeidhm. Meastar aerfort Bhaile Átha Cliath agus aerfort Chorcaí a bheith ina n-aonad giniúna airgid chun críche measúnachtaí um bearnú bunaithe ar an sainordú reachtúil maidir leis an mbonneagar aerfoirt a oibriú, ar idirspéleachas sreafaí airgid thirim na n-aerfort agus ar struchtúr eagraíochtúil feidhmíúil Ghrúpa ÚBÁC. Tá leibhéal na hacmhainne ina fheidhm dhíreach maidir leis na breithiúnais agus na boinn tuisceana lena gcuirtear bonn agus taca faoin bplean straitéiseach agus tá sé spleách ar deireadh ar an ráta lascaine, ráta fáis na gcríochfort agus an ráta fáis bliantúil comhcheangailte paisinéirí. Agus measúnú á dhéanamh ar an luach in úsáid, déantar na sreafaí airgid thirim measta amach anseo a lascainíú go dtí a luach reatha ag baint úsáid as ráta lascainithe réamhchánach a léiríonn amluach an airgid agus ar na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an aonad giniúna airgid thirim. Is ionann na príomh-bhoinn tuisceana a dhéanann dífead do mheastachán an luacha in úsáid agus leanúint den chóras rialála reatha, fás na bpaisinéirí agus ráta fáis na bpaisinéirí agus an ráta lascainithe. Baintear na sreafaí airgid thirim ó réamh-mheastacháin airgeadais fhadtéarmacha agus ó phlean rollach cúig bliana gnó agus airgid thirim an Ghrúpa agus ní áirítear leo gníomhaíochtaí athstruchtúraithe nach bhfuil an Grúpa tiomanta dóibh fós nó infheistíochtaí suntasacha amach anseo lena gcuirtear feabhas ar fheidhmíocht sócmhainne an aonaid giniúna airgid atá á thástáil.

I gcás go bhfuil táscairí de bhearnú sócmhainní airgeadais nó doláimhsithe ann lena n-áirítear cáilmheas agus cearta lamháiltais, déanann an Grúpa tástálacha bearnúcháin bunaithe ar an luach in úsáid. Dearbhaítear an luach in úsáid trí ghlanluach reatha na sreafaí airgid measta amach anseo a eascraíonn ón aonad giniúna ioncaim sin, a lascainíú ag fachtóir lascainithe cuí. Faightear na sreafaí airgid thirim ó phlean na réamh-mheastachán airgeadais.

Athluacháil ar Réadmhaoin Infheistíochta

D'fhostaigh an Grúpa speisialtóirí neamhspleácha luachála chun an luach cóir amháil an 31 Nollaig 2015 agus an 31 Nollaig 2016 a dhearbhu. Ullmhaíodh na luachálacha de réir FRS 102 agus de réir an bhreithmheasa agus an lámhleabhair luachála arna eisiúint ag Institiúid Ríoga na Suirbhéirí Cairte. Tá sócmhainní réadmhaoiné suntasacha ag an nGrúpa a úsáidtear i réimse leathan gníomhaíochtaí ar fud na n-aerfort amháil páirceáil, fruiliú carranna, haingir agus spás oifige. Bhí breithiúnais de dhíth i gcomhthéacs oibríochtaí na n-aerfort, chun cad iad na réadmhaoiné, más ann dóibh, ba cheart a rangú mar réadmhaoiné infheistíochta faoi Roinn 16 Réadmhaoiné Infheistíochta a dhearbhu. I gcás go sealbhaítear sócmhainní réadmhaoiné chun seirbhísí riachtanacha a theastaíonn ag an aerfort a sheachadadh, amháil fruiliú carranna, páirceáil agus saoráidí haingear, níor measadh go raibh siad sin á sealbhú mar réadmhaoiné infheistíochta. Réadmhaoiné eile a mheastar a bheith ina réadmhaoiné infheistíochta ná réadmhaoiné nó talamh a shealbhaítear chun cíosanna a thuilleamh le haghaidh luachmhéadú caipitil amháil láithreáin óstán agus foirgnimh oifige nach n-úsáidtear i gcríoch oibríochta na n-aerfort.

Is tuairimí gairmiúla iad na luachálacha go léir ar bhonn sonraithe, mar aon le boinn tuisceana iomchuí nó speisialta ar bith. Ní fíric í luacháil, ach meastachán. Beidh méid na suibiachtúlachta a bheidh i gceist éagsúil gan amhras ó chás go chás, mar a bheidh méid na cinnteachta, nó na dóchúlachta, go mbeadh tuairim na luachálaí maidir leis an luach margaidh ionann go díreach leis an bpraghas a gheofaí dá mba rud é go raibh díolachán iarbhrí ag dáta na luachála.

Rinne na luachálaithe breithiúnais suibiachtúla le linn a gcur chuige luachála agus iad ag teacht ar an luacháil agus cé go measann siad go bhfuil siad sin loighciúil agus cuí ní gá gur ionann iad agus na breithiúnais chéanna a dhéanadh gach ceannaitheoir.

Soláthar i leith Dlíteanais

Aithnítear soláthar sa chás go bhfuil oibleagáid reatha (dlíthiúil nó inchiallaithe) ag an nGrúpa i ngeall ar eachtra san am a chuaigh thart, is dóigh go dteastóidh aistriú tairbhí eacnamaíocha chun an oibleagáid a shocrú agus gur féidir meastachán iontaofa a dhéanamh le haghaidh mhéid na hoibleagáide. Déanann an Grúpa soláthairtí le haghaidh éilimh tuairiscithe agus fhéideartha faoina chlár féin-árachais agus le haghaidh dlíteanas eile, lena n-áirítear éilimh dlíthiúla. Déantar na soláthairtí sin bunaithe ar fhaisnéis stairiúil nó ar fhaisnéis ábhartha eile, a choigeartaítear do threochtaí le déanaí nuair is cuí. Mar sin féin, léiríonn soláthairtí meastacháin de chostais airgeadais eachtraí nach bhféadfadh tarlú ar feadh na mblianta. Déantar athbhreithniú ar an mbonn le haghaidh na meastachán sin agus tugtar cothrom chun dáta iad gach bliain ar a laghad agus i gcás go mbíonn faisnéis ar fáil lena bhféadfaí athrú ábhartha teacht chun chinn.

Saolréanna Eacnamaíocha Fóna na Sócmhainní Inláimhsithe

Tá an muirear bliantúil dímheasa i leith sócmhainní seasta inláimhsithe íogair i leith athruithe i saolréanna eacnamaíocha fóna ionchais agus luachanna iarmharach na sócmhainní. Tá dearbhú saolréanna eacnamaíocha fóna cuí ina phríomhbhreithiúnas agus déantar na saolréanna eacnamaíocha fóna agus na luachanna iarmharacha a athmheasúnú gach bliain. Leasaítear iad de réir mar is cuí chun teacht leis na meastacháin reatha, bunaithe ar dhul chun cinn teicneolaíoch, infheistíochtaí amach anseo, úsáid eacnamaíoch agus bail fhisiceach na sócmhainní. Féach Nóta 11 le haghaidh shuim ghlanluach na réadmhaoine, gléasra agus trealaimh, agus Nóta 1 le aghaidh shaolréanna eacnamaíocha fóna gach aicme sócmhainní.

Sócmhainní Doláimhsithe agus Cáilmheas

Cruthaíonn an Grúpa meastachán iontaofa de shaolré fhóna na sócmhainní doláimhsithe agus an cháilmheasa a eascraíonn as comhcheangail ghnó. Tá an meastachán bunaithe ar thréimhse cúig bliana nó nuair a bhíonn sé níos faide, thar thréimhse an chomhaontaithe lamháltais a rinneadh maidir leis an eintiteas a fuarthas.

3. Láimhdeachas

Is é seo a leanas anailís ar láimhdeachas an Ghrúpa de réir na haicme gnó:

	2016 €000	2015 €000
Éire		
Ioncam aerloingseoireachta	289,135	256,597
Miondíol díreach agus lamháltais mhiondíola/ Ionadóireachta	145,851	132,215
Gníomhaíochtaí tráchtála eile	127,607	112,330
Iomlán, Éire	562,593	501,142
Miondíol idirnáisiúnta agus gníomhaíochtaí eile	230,514	178,616
Láimhdeachas iomlán	793,107	679,758

De réir an limistéir gheografaigh

An Astráil	66,770	28,482
An Eoraip	653,607	584,686
An Meánoirthear	28,282	22,775
Meiriceá Thuaidh	44,448	43,815
Láimhdeachas iomlán	793,107	679,758

Is é seo a leanas anailís ar láimhdeachas an Ghrúpa de réir na catagóire gnó:

Díolachán earraí	327,105	269,709
Soláthar seirbhísí	466,002	410,049
Láimhdeachas iomlán	793,107	679,758

4. Costais phárolla agus costais ghaolmhara

	2016 €000	2015 €000
Pánna agus tuarastail	179,806	162,313
Costais leasa shóisialaigh	17,197	15,633
Costais sochar scoir (Nóta 24)	8,989	8,136
Costais chúitimh eile (Nóta 21)	5,454	3,550
	211,446	189,632
Costais foirne caipitlithe ina sócmhainní seasta (Nóta 11)	(9,861)	(7,743)
Costais phárolla agus costais ghaolmhara (réamh-eisceachtúil)	201,585	181,889
Creidmheas athstruchtúraithe pinsin eisceachtúil (Nóta 6)	-	(8,195)
Glanchoistais foirne a gearradh ar an gcuntas brabúis agus cailteanais	201,585	173,694

	2016	2015
Bhí an meánlíon míosúil fostaithe (coibhéisí lánaimseartha)		
Aerfoirt	2,723	2,493
Gníomhaíochtaí idirnáisiúnta	875	807
Láimhdeachas iomlán	3,598	3,300

5. Sciar de bhrabúis oibríúcháin gnóthas comhlachaithe

Baineann €27.8 milliún (2015: €27.8 milliún) le sciar brabús an Ghrúpa i ndiaidh úis agus cánachais don bhliain ina ghnóthais chomhlachaithe (féach Nóta 14) mar a shainítear i Nóta 1. Tá táillí bainistíochta agus ioncam díreach eile ó na gnóthais sin san áireamh i láimhdeachas an Ghrúpa. Díothaítear sciar an Ghrúpa de bhrabúis nó de chailleanais ar bith ó idirbhearta idir an Grúpa agus a ghnóthais chomhlachaithe i gcás go bhfuil siad cuimsithe i suim ghlanluach na sócmhainní sa ghnóthas comhlachaithe.

6. Míreanna eisceachtúla agus gluaiseachtaí luacha chóir

a. Costas socraíochta ar fhuascailt luath nótaí iasachta

In 2016, d’athcheannaigh an Grúpa €259.4 milliún de na nótaí iasachta dar luach €549.7 milliún atá dlite in 2018 (féach Nóta 19), a fhágann gur ionann an phríomhshuim amuigh ar na nótaí iasachta atá dlite in 2018 agus €290.2 milliún. Ba ionann an costas socraíochta, a d’eascair as cúiteamh na n-iasachtaí sin agus €37.1 milliún, inar cuimsíodh ús gan íoc den chuid ba mhó. Aithníodh creidmheas cánach iarchurtha de €4.5 milliún.

b. Gluaiseacht luacha chóir ar réadmhaoín infheistíochta

D’fhostaigh an Grúpa speisialtóirí neamhspleácha luachála chun luach cóir a réadmhaoine a measadh gur réadmhaoine infheistíochta iad amháil an 31 Nollaig 2016 a dhearbhu. Mar thoradh ar na luachálacha sin d’aithin an Grúpa gnóthachan athluachála luacha chóir de €4.1 milliún (2015: gnóthachan de €19.7 milliún). Ba é an tionchar ar chánachas aitheantas glanmhuirir chánach iarchurtha de €0.1 milliún (2015: muirear de €4.9 milliún). D’eascair creidmheas cánach iarchurtha de €0.5 milliún ó aistriú dhá réadmhaoín infheistíochta ó réadmhaoín infheistíochta go sócmhainní seasta inláimhsithe (féach Nóta 13). Féach Nóta 2 agus 13 le haghaidh tuilleadh sonraí maidir le réadmhaoine infheistíochta an Ghrúpa.

c. Athstruchtúrú pinsin

Le linn 2015, thabhaigh an Grúpa creidmheas pinsin de €8.2 milliún maidir le hathstruchtúrú Irish Airlines (an Scéim Aoisliúntais d’Fhostaithe Oibre Rialta (“Scéim IAS”). I ndiaidh athstruchtúrú Scéim IAS, rinneadh na sochair a laghdú agus a chalcadh le haghaidh seirbhísí go dtí an 31 Nollaig 2014. Is é an glantionchar ar chánachas gur aithníodh muirear cánach iarchurtha de €1 mhiliún in 2015. (Féach Nóta 24).

7. Ioncam/caiteachas airgeadais

	2016	2015
	€000	€000
Ioncam airgeadais eile		
Ioncam ó infheistíocht neamhliostaithe	1,686	520
Athluacháil ionstraimí díorthacha airgeadais	1,665	(220)
Athluacháil sócmhainní airgeadais	629	918
Ioncam airgeadais iomlán eile	3,980	1,218
Ús infhála agus ioncam comhchosúil		
Ioncam ó infheistíochtaí liostaithe agus neamhliostaithe	642	1,035
Ioncam ar shochair scoir (Nóta 24)	495	444
Ús eile a fuarthas	573	-
Ús infhála iomlán agus ioncam comhchosúil	1,710	1,479
Ús iníochta agus muirir chomhchosúla		
Ús iníochta ar iasachtaí bainc agus rótharraingtí	14,094	15,874
Ús ar nótaí iasachta	30,102	36,207
Amúchadh ar chostais eisiúna/costais mhaoinithe eile	836	1,099
Ús iníochta eile	1,430	1,426
Ús caiteachais ar shochair scoir (Nóta 24)	741	760
Ús iníochta iomlán	47,203	55,366
Ioncam úis caipitlithe	(321)	(132)
Ús iníochta agus muirir chomhchosúla	46,882	55,234

8. Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas

Tá brabús an Ghrúpa ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas sonraithe i ndiaidh é a ghearradh/(chuir do shochar) orthu seo a leanas:

	2016	2015
	€000	€000
Luach saothair na n-iniúcháirí		
Iniúcháir - gnólacht Éireannach		
— iniúchadh reachtúil ar ráitis airgeadais an Ghrúpa	251	236
— seirbhísí árachais eile	73	66
— seirbhísí comhairleacha cánach	124	128
— seirbhísí neamhiniúcháireachta eile	-	4
	448	434
Iniúcháir - gnólachtaí idirnáisiúnta		
— seirbhísí árachais eile	148	160
— seirbhísí comhairleacha cánach	19	41
— seirbhísí neamhiniúcháireachta eile	6	5
	173	206
	621	640

Áirítear sa mhéid thuas na táillí iniúcháireachta a tabhaíodh de €43,000 d'iniúchadh reachtúil na Cuideachta (2015: €43,000), €38,000 do sheirbhísí árachais eile (2015: €56,000) agus €80,200 do sheirbhísí comhairleacha cánach (2015: €48,000).

Cíos léasanna oibriúcháin		
— trealamh	268	258
— foirgnimh	1,933	810
	105,365	99,855
Brabús ar scor agus diúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe	(6)	(156)
Amúchadh deontas caipitil (Nóta 20)	725	757
Amúchadh na sócmhainní doláimhsithe agus cáilmheasa (Nóta 12)	6,826	6,664
Gnóthachain ar mhalairt eachtrach	(171)	(1,083)

Luach saothair na stiúrthóirí

Tá luach saothair na stiúrthóirí, lena n-áirítear nochtadh i gcomhréir leis an gCód Cleachtas maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (an "Cód Cleachtas") agus le hAcht na gCuideachtaí 2014, leagtha amach thíos:

	2016	2015
	€000	€000
Táillí na stiúrthóirí - le haghaidh		
Seirbhísí mar stiúrthóir	179	189
Méideanna eile - i ndáil lena bhfostaíocht eile	614	581
Ranníocaíocht pinsin		
- scéim ranníocaíochta sainithe	133	405
	926	1,175

Áirítear ar mhéideanna eile luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh agus na stiúrthóirí de bhun na nAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit) 1977 agus 2001 a eascraíonn as a ghnáthchonarthaí fostaíochta, i gcomhair chion na bliana ina raibh siad ina stiúrthóirí i ngach cás.

Áirítear ar ranníocaíochtaí pinsin ranníocaíochtaí pinsin comhlána a íocadh, a gcaitear leo mar a bheith íochta nó iníochta le linn na bliana airgeadais i ndáil le seirbhísí cáilitheacha stiúrthóirí de €132,829 (2015: €405,248). Rinneadh ranníocaíochtaí pinsin i ndáil le 5 stiúrthóir

(2015: 5 stiúrthóir), a bhfuil conarthaí fostaíochta ag gach duine díobh leis an nGrúpa. Áirítear ar an méid a íocadh in 2015 ranníocaíochtaí pinsin aonuaire de €270,000 a íocadh leis na Stiúrthóirí Tofa de bhun athstruchtúru Scéim IAS dá dtagraítear i Nóta 24.

Is é an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, a chinneann táillí na Stiúrthóirí, agus tá siad iníoctha faoi láthair ag an ráta bliantúil de €31,500 don Chathaoirleach agus €15,750 do stiúrthóirí aonair. De réir an Chóid Chleachtais, is é seo a leanas sonraí maidir leis na táillí a íocadh le stiúrthóirí aonair le linn 2016 agus 2015:

	2016	2015
	€	€
— Pádraig Ó Ríordáin	31,500	31,500
— Niall Greene	15,750	15,750
— Patricia King*	-	-
— John Lynch	15,750	15,750
— Colm McCarthy	15,750	15,750
— Des Mullally	15,750	15,750
— Barry Nevin	15,750	15,750
— Eric Nolan	15,750	15,750
— Ann-Marie O’Sullivan	5,793	15,750
— Paul Schütz	15,750	15,750
— Denis Smyth	15,750	15,750
— Kevin Toland	-	-
— Gerry Walsh	15,750	15,750

* Roghnaigh Patricia King a táille Stiúrthóra a tharscaoileadh.

Ba ionann na speansais a íocadh le comhaltaí an Bhoird le linn na bliana i ndáil le seirbhísí mar stiúrthóir, a nochtadh de réir an Chóid Chleachtais agus €14,694 (2015: €13,315). Baineann na méideanna sin go príomha le speansais taistil, liúntas cothaithe agus chúitithe.

Ceapadh an tUasal Kevin Toland in oifig an Phríomhfheidhmeannaigh an 1 Eanáir 2013. De bhun an chonartha, is ionann tuarastal an Uasail Toland agus €250,000. Ba ionann an luach saothair iomlán maidir leis an Uasal Toland le haghaidh 2016 agus €399,063 (2015: €397,710) inar gcuimsíodh an buntuarastal de €250,000 (2015: €250,000) agus ranníocaíochtaí pinsin agus sochair incháinithe eile dar luach €149,063 (2015: €147,710). Ní bhfuair an tUasal Toland táille stiúrthóra.

9. Cánachas ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí

Cuimsítear sa mhuirear cánach:

	2016	2015
	€000	€000
Cánachas reatha ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí:		
Cáin chorparáide - Éire	2,439	5,372
Faoiseamh cánach dúbailte	(2,440)	(5,362)
Cáin chorparáide thar lear	3,527	1,934
<i>Coigeartú maidir le blianta airgeadais roimhe seo:</i>		
Cáin Chorparáide na hÉireann	1	(9)
Iomlán an mhuirir chánach reatha	3,527	1,935
Cáin iarchurtha:		
<i>Céadchumadh/aisiompú difríochtaí uainiúcháin</i>		
Inchurtha i leith an Ghrúpa	6,345	13,012
Coigeartú maidir le blianta airgeadais roimhe seo	(73)	386
Difríochtaí uainiúcháin a bhaineann le hoibleagáidí sochar scoir	77	1,437
Iomlán an mhuirir chánach iarchurtha	6,349	14,835
Cáin iomlán ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	9,876	16,770
Cáin reatha agus iarchurtha (creidmheas)/muirear i ndáil le míreanna ioncaim chuimsithigh eile	(284)	61

Tá oibríochtaí Éireannacha an Ghrúpa faoi réir rátaí difríthe de chánachas corparáide, de réir chineál na ngníomhaíochtaí. Le linn 2016 agus 2015, d'athraigh na rátaí sin ó 12.5% go 25% agus ba ionann ráta caighdeánach an chánachais corparáide 12.5%.

Bunaithe ar an mbrabús don bhliain, tá an muirear cánach reatha níos airde ná é sin atá bunaithe ar an ráta caighdeánach cánach i bPoblacht na hÉireann. Tá na difríochtaí leagtha amach san imríteach cánach thíos:

	2016	2015
	€000	€000
Profit on ordinary activities before taxation	94,517	105,153
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas corparáide na hÉireann de 12.5% (2015: 12.5%)	11,814	13,144
Tionchair maidir le:		
Difríochtaí buana	(263)	3,045
Ioncam ar ar gearradh rátaí cánach níos airde	1,336	3,108
Athluachálacha ar ar gearradh rátaí cánach níos airde	178	2,458
Coigeartuithe an mbliain roimhe sin	(497)	377
Cáin eachtrach ar gníomhaíochtaí brainse	838	-
Creidmheas cánach eachtraí	(2,440)	(5,362)
Réadmhaoin infheistíochta a bhaineann le coigeartú ar cháin iarchurtha	(1,090)	-
Iomlán an mhuirir chánach don bhliain airgeadais	9,876	16,770

Soláthraítear cáin chorparáide ar bhrabús incháinite ag rátaí reatha.

Ba ionann an cháin reatha agus iarchurtha iomlán i ndáil le míreanna ioncaim chuimsithigh eile agus creidmheas de €0.28 milliún (2015: muirear €0.06 milliún).

10. Brabús na Cuideachta le haghaidh na bliana airgeadais

Níl cuntas brabús agus cailteanais ar leith don Chuideachta curtha i láthair, dá bhforáiltear faoi Acht na gCuideachtaí 2014, Alt 304(2). Déileáladh le brabús don bhliain airgeadais i ndiaidh míreanna eisceachtúla agus cánachais €59.6 milliún (2015: brabús €65.6 milliún i ndiaidh míreanna eisceachtúla agus cánachais) i ráitis airgeadais na Cuideachta.

Bhain an Chuideachta leas as an díolúine óna cuntas brabús agus cailteanais aonair a chomhdú le Clárathaoir na gCuideachtaí faoi mar a cheadaítear le hAlt 357 d'Acht na gCuideachtaí 2014.

11. Sócmhainní seasta inláimhsithe

Grúpa	Ionaid agus piaraí na gcríochfort	Tailte & aerpháirceanna	Gléasra & trealamh	Réadmhaoin elie	Sócmhainní atá á dtógáil	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Costas						
Amhail an 1 Eanáir 2016	921,567	387,195	809,696	350,453	56,235	2,525,146
Breiseanna	3,764	1,206	14,867	14,366	85,043	119,246
Aistriú ó réadmhaoin infheistíochta (Nóta 13)	-	13,845	-	3,616	-	17,461
Aistriú go sócmhainní doláimhsithe (Nóta 12)	-	-	(872)	-	-	(872)
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	8,132	13,870	17,826	3,740	(43,568)	-
Diúscairtí	(5,614)	(3,686)	(11,749)	(4,950)	-	(25,999)
Cúlchiste aistriúcháin	-	-	726	-	-	726
Amhail an 31 Nollaig 2016	927,849	412,430	830,494	367,225	97,710	2,635,708
Dímheas						
Amhail an 1 Eanáir 2016	243,856	146,110	392,741	121,736	-	904,443
Muirear don bhliain airgeadais	25,364	13,479	54,568	11,954	-	105,365
Aistriú go sócmhainní doláimhsithe (Nóta 12)	-	-	(384)	-	-	(384)
Diúscairtí	(952)	(3,022)	(9,683)	(1,829)	-	(15,486)
Cúlchiste aistriúcháin	-	-	247	-	-	247
Amhail an 31 Nollaig 2016	268,268	156,567	437,489	131,861	-	994,185
Glanluach Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2016	659,581	255,863	393,005	235,364	97,710	1,641,523
Amhail an 31 Nollaig 2015	677,711	241,085	416,955	228,717	56,235	1,620,703
Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:						
Grúpa						
Costas						
Amhail an 1 Eanáir 2015	918,329	371,165	808,321	340,161	27,979	2,465,955
Breiseanna	1,575	8,285	24,801	9,542	52,045	96,248
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	5,316	7,790	9,366	1,317	(23,789)	-
Diúscairtí	(3,653)	(45)	(32,334)	(567)	-	(36,599)
Cúlchiste aistriúcháin	-	-	(458)	-	-	(458)
Amhail an 31 Nollaig 2015	921,567	387,195	809,696	350,453	56,235	2,525,146
Dímheas						
Amhail an 1 Eanáir 2015	222,755	133,419	373,216	111,935	-	841,325
Muirear don bhliain airgeadais	24,744	12,736	52,039	10,336	-	99,855
Diúscairtí	(3,643)	(45)	(32,265)	(535)	-	(36,488)
Cúlchiste aistriúcháin	-	-	(249)	-	-	(249)
Amhail an 31 Nollaig 2015	243,856	146,110	392,741	121,736	-	904,443
Glanluach Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2015	677,711	241,085	416,955	228,717	56,235	1,620,703

11. Tangible fixed assets (continued)

Cuideachta	Ionaid agus piaraí na gcríochfort €000	Tailte & aerpháirceanna €000	Gléasra & trealamh €000	Réadmhaoin elie €000	Sócmhainní atá á dtógáil €000	Iomlán €000
Costas						
Amhail an 1 Eanáir 2016	921,567	376,908	776,953	349,884	56,235	2,481,547
Breiseanna	3,764	1,206	10,343	14,366	85,043	114,722
Aistriú ó réadmhaoin infheistíochta (Nóta 13)	-	1,800	-	3,615	-	5,415
Diúscairtí	(5,614)	(3,686)	(10,442)	(4,949)	-	(24,691)
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	8,132	13,870	17,826	3,740	(43,568)	-
Amhail an 31 Nollaig 2016	927,849	390,098	794,680	366,656	97,710	2,576,993
Dímheas						
Amhail an 1 Eanáir 2016	243,856	142,702	372,048	121,166	-	879,772
Muirear don bhliain airgeadais	25,364	13,479	50,692	11,923	-	101,458
Diúscairtí	(952)	(3,022)	(8,375)	(1,829)	-	(14,178)
Amhail an 31 Nollaig 2016	268,268	153,159	414,365	131,260	-	967,052
Glanluach Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2016	659,581	236,939	380,315	235,396	97,710	1,609,941
Amhail an 31 Nollaig 2015	677,711	234,206	404,905	228,718	56,235	1,601,775
Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:						
Cuideachta						
Costas						
Amhail an 1 Eanáir 2015	918,329	360,878	776,200	339,592	27,979	2,422,978
Breiseanna	1,575	8,285	21,747	9,542	52,045	93,194
Diúscairtí	(3,653)	(45)	(30,360)	(567)	-	(34,625)
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	5,316	7,790	9,366	1,317	(23,789)	-
Amhail an 31 Nollaig 2015	921,567	376,908	776,953	349,884	56,235	2,481,547
Dímheas						
Amhail an 1 Eanáir 2015	222,755	130,011	353,476	111,366	-	817,608
Muirear don bhliain airgeadais	24,744	12,736	48,869	10,336	-	96,685
Diúscairtí	(3,643)	(45)	(30,297)	(536)	-	(34,521)
Amhail an 31 Nollaig 2015	243,856	142,702	372,048	121,166	-	879,772
Glanluach Leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2015	677,711	234,206	404,905	228,718	56,235	1,601,775

Tá na beartais chuntasaíocht a d'úsáid an Grúpa le haghaidh sócmhainní seasta ináláimsithe, lena n-áirítear dímheas, caipitliú costas agus athbhreithnithe ar bhearnú, leagtha amach i Nóta 1.

Áirítear ar thailte agus aerfoirt talamh aerfoirt ag costas €28.6 milliún (2015: €14.7 milliún). Áirítear ar bhreiseanna sócmhainní seasta costais maidir le hailtíreacht inmheánach, innealtóireacht agus párolla gníomhaireachta de €9.9 milliún (2015: €7.7 milliún). Áirítear ar chostas sócmhainní seasta ús carntha caipitlithe de €68.7 milliún (2015: €68.4 milliún).

Rinneadh ús €0.3 milliún a chaipitliú in 2016 ag ráta 5.60% in aghaidh na bliana (2015: €0.1 milliún ag ráta 4.65% in aghaidh na bliana).

12. Sócmhainní doláimhsithe

Grúpa	Bogearraí	Cáilmheas	Cearta lamháltais	Iomlán
	€000	€000	€000	€000
Costas				
Amhail an 1 Eanáir 2016	16,795	23,610	67,290	107,695
Breiseanna	505	985	-	1,490
Gluaiseacht aistriúcháin	92	-	1,068	1,160
Diúscairtí	(180)	-	(687)	(867)
Aistriú ó shócmhainní inláimhsithe (Nóta 11)	872	-	-	872
Coigeartú	-	(90)	-	(90)
Amhail an 31 Nollaig 2016	18,084	24,505	67,671	110,260
Amúchadh				
Amhail an 1 Eanáir 2016	13,410	8,723	19,463	41,596
Muirear don bhliain airgeadais	1,964	1,656	3,206	6,826
Gluaiseacht aistriúcháin	67	-	1,009	1,076
Diúscairtí	(180)	-	(687)	(867)
Aistriú ó shócmhainní inláimhsithe (Nóta 11)	384	-	-	384
Amhail an 31 Nollaig 2016	15,645	10,379	22,991	49,015
Glanluach Leabhar				
Amhail an 31 Nollaig 2016	2,439	14,126	44,680	61,245
Amhail an 31 Nollaig 2015	3,385	14,887	47,827	66,099
Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:				
Group				
Costas				
Amhail an 1 Eanáir 2015	16,473	24,289	68,427	109,189
Breiseanna	700	-	-	700
Gluaiseacht aistriúcháin	(7)	-	(1,137)	(1,144)
Diúscairtí	(371)	-	-	(371)
Coigeartú	-	(679)	-	(679)
Amhail an 31 Nollaig 2015	16,795	23,610	67,290	107,695
Amúchadh				
Amhail an 1 Eanáir 2015	11,880	7,166	17,289	36,335
Muirear don bhliain airgeadais	1,889	1,557	3,218	6,664
Gluaiseacht aistriúcháin	(19)	-	(1,044)	(1,063)
Diúscairtí	(340)	-	-	(340)
Amhail an 31 Nollaig 2015	13,410	8,723	19,463	41,596
Glanluach Leabhar				
Amhail an 31 Nollaig 2015	3,385	14,887	47,827	66,099

12. Sócmhainní doláimhsithe (ar lean)

An Chuideachta	Bogearraí €000	Iomlán €000
Costas		
Amhail an 1 Eanáir 2016	15,303	15,303
Breiseanna	322	322
Diúscairtí	(180)	(180)
Amhail an 31 Nollaig 2016	15,445	15,445
Amúchadh		
Amhail an 1 Eanáir 2016	12,501	12,501
Muirear don bhliain airgeadais	1,596	1,596
Diúscairtí	(180)	(180)
Amhail an 31 Nollaig 2016	13,917	13,917
Glanluach Leabhar		
Amhail an 31 Nollaig 2016	1,528	1,528
Amhail an 31 Nollaig 2015	2,802	2,802
Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:		
Cuideachta		
Costas		
Amhail an 1 Eanáir 2015	15,659	15,659
Breiseanna	15	15
Diúscairtí	(371)	(371)
Amhail an 31 Nollaig 2015	15,303	15,303
Amúchadh		
Amhail an 1 Eanáir 2015	11,128	11,128
Muirear don bhliain airgeadais	1,713	1,713
Diúscairtí	(340)	(340)
Amhail an 31 Nollaig 2015	12,501	12,501
Glanluach Leabhar		
Amhail an 31 Nollaig 2015	2,802	2,802

Cuimsíonn iarmhéid an cháilmheasa amhail an 31 Nollaig 2016:

- (i) Baineann cáilmheas de €17.4 milliún le héadail 2008 de Aer Rianta International, (an Meánoirthear) WLL (“ARIME”), a athbhreithníodh i bhfianaise éadail an úis bhreise in 2013. Rinneadh an cáilmheas a choigeartú ina dhiaidh sin in 2015 agus 2016 mar thoradh ar athbhreithniú ar na costais i ndáil leis an éadail bhreise in 2013. Tá an cáilmheas á amúchadh ó 2013 thar deich mbliana, arb é sin meán-saolré na gcomhaontuithe lamháltais atá sealbhaithe ag ARIME faoi láthair.
- (ii) Cáilmheas de €6.2 milliún i ndáil leis an dliteanas cánach iarchurtha a aithníodh ar na cearta lamháltais caipitlithe a eascraíonn as éadail CTC-ARI in 2014 glan ón tsócmhainn chánach iarchurtha ar choigeartú luacha chóir de mhéid infhála iasachta. Tá an cáilmheas seo á amúchadh ó 2014 thar seacht déag mbliana, arb é sin saolré an chomhaontaithe lamháltais atá sealbhaithe ag CTC-ARI faoi láthair.

Tá na beartais chuntasaíocht a d’úsáid an Grúpa le haghaidh sócmhainní seasta doláimhsithe, lena n-áirítear amúchadh agus caipitliú costas, leagtha amach i Nóta 1.

13. Réadmhaoin Infheistíochta

Grúpa	Réadmhaoin Infheistíochta	Réadmhaoin atá á Tógáil	Iomlán
	€000	€000	€000
Luacháil			
Amhail an 1 Eanáir 2016	111,911	11,769	123,680
Breiseanna	6,459	-	6,459
Athluachálacha (Nóta 6)	4,115	-	4,115
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	5,859	(5,859)	-
Aistriú go sócmhainní seasta inláimhsithe (Nóta 11)	(12,046)	(5,415)	(17,461)
Amhail an 31 Nollaig 2016	116,298	495	116,793

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

Grúpa	Réadmhaoin Infheistíochta	Réadmhaoin atá á Tógáil	Iomlán
	€000	€000	€000
Luacháil			
Amhail an 1 Eanáir 2015	80,177	-	80,177
Breiseanna	12,046	11,796	23,842
Athluachálacha (Nóta 6)	19,661	-	19,661
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	27	(27)	-
Amhail an 31 Nollaig 2015	111,911	11,769	123,680

Cuideachta

Grúpa	Réadmhaoin Infheistíochta	Réadmhaoin atá á Tógáil	Iomlán
	€000	€000	€000
Luacháil			
Amhail an 1 Eanáir 2016	95,280	11,769	107,049
Breiseanna	6,459	-	6,459
Athluachálacha	3,665	-	3,665
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	5,859	(5,859)	-
Aistriú go sócmhainní seasta inláimhsithe (Nóta 11)	-	(5,415)	(5,415)
Amhail an 31 Nollaig 2016	111,263	495	111,758

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

Grúpa	Réadmhaoin Infheistíochta	Réadmhaoin atá á Tógáil	Iomlán
	€000	€000	€000
Luacháil			
Amhail an 1 Eanáir 2015	75,527	-	75,527
Breiseanna	-	11,796	11,796
Athluachálacha	19,726	-	19,726
Aistriú go sócmhainní críochnaithe	27	(27)	-
Amhail an 31 Nollaig 2015	95,280	11,769	107,049

Cuimsítear i réadmhaoin infheistíochta talamh agus foirgnimh atá faoi úinéireacht an Ghrúpa agus a thomhaistear ar luach cóir ag gach dáta tuairiscithe agus aithnítear athruithe sa luach cóir sa bhrabús agus cailteanas. Tá luach cóir na réadmhaoin infheistíochta bunaithe ar luacháil a dhéanann luachálaithe neamhspleácha ag a bhfuil cáilíocht aitheanta agus ghairmiúil agus a bhfuil taithí le déanaí acu i suíomh agus aicme na réadmhaoin infheistíochta a bhíonn á luacháil.

Déantar luachálacha maidir le fianaise mhargaidh inchomparáide a bhaineann le gach réadmhaoin faoi leith nó gach aicme réadmhaoin. Agus an luach cóir i leith gach réadmhaoin infheistíochta á mheasúnú, rinneadh ioncam reatha agus ioncam a d'fhéadfadh bheith ann amach anseo a chaipitliú ag baint úsáid as torthaí a baineadh ó fhianaise mhargaidh. Dhearbhaghaigh na luachálaithe seachtracha, i bplé le lucht bainistíochta an Ghrúpa, na breithiúnais chuí a úsáideadh sna luachálacha bunaithe ar mhéid na réadmhaoin, luachanna cíosa, deisiú agus bail.

Níl srianta ar bith ar inréadúlacht na réadmhaoin infheistíochta nó ar chur ar aghaidh ioncaim agus fáiltais diúscartha.

Sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2016, baineadh leas as dhá réadmhaoin chun seirbhísí riachtanacha a sheachadadh in oibríochtaí aerfort Bhaile Átha Cliath. Ar an mbonn sin, rinneadh aicmiú an dá réadmhaoin sin a athmheasúnú ar an mbonn gur úsáideadh na sócmhainní sin i ngníomhaíochtaí a bhain le haerfoirt agus measadh go raibh sé cuí na réadmhaoin sin a aicmiú mar shócmhainní seasta inláimhsithe. Cuireadh an t-aistriú ón réadmhaoin infheistíochta go sócmhainní seasta inláimhsithe i gcrích ar luach cóir.

Sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2015, cheannaigh fochuideachta talamh ar €12.05 milliún agus rinneadh an talamh sin a aicmiú mar réadmhaoin infheistíochta in 2015. Rinneadh an t-aicmiú sin a athmheasúnú in 2016 agus ar an mbonn go bhfuil an talamh á sealbhú faoi láthair chun tacú le forbairtí amach anseo ar an mbonneagar aerfoirt, measadh gur cuí é an talamh sin a aicmiú mar shócmhainn sheasta inláimhsithe ag dul chun tosaigh toisc go mbainfear úsáid as an talamh chun na seirbhísí riachtanacha in oibríochtaí aerfort Bhaile Átha Cliath a sheachadadh. Cuireadh an t-aistriú ón réadmhaoin infheistíochta go sócmhainní seasta inláimhsithe i gcrích ar bhunchostas na talún.

14. Sócmhainní seasta – Infheistíochtaí

Ghrúpa	Amhail an 1 Eanáir 2016 €000	Breiseanna/ méaduithe eile €000	Diúscairtí/ gluaiseachtaí eile €000	Amhail an 31 Nollaig 2016 €000
Gnóthais chomhfhiontair ^a				
Gnóthais chomhfhiontair	1,796	1,742	-	3,538
Díbhinní a fuarthas	(504)	-	(1,400)	(1,904)
	1,292	1,742	(1,400)	1,634
Gnóthais chomhlachaithe				
Ús cothromais ag costas	63,785	-	-	63,785
Sciar na mbrabús iar-éadála	254,924	27,772	-	282,696
Díbhinní a fuarthas	(227,209)	-	(21,408)	(248,617)
Cúlchiste aistriúcháin	6,803	1,152	-	7,955
	98,303	28,924	(21,408)	105,819
Sócmhainní airgeadais eile				
Infheistíochtaí liostaithe ^b	9,995	362	(95)	10,262
Infheistíochtaí neamhliostaithe eile ^c	11,390	742	(720)	11,412
Sócmhainní airgeadais eile	441	504	(86)	859
	21,826	1,608	(901)	22,533
Sócmhainní airgeadais iomlána	121,421	32,274	(23,709)	129,986

Maidir leis an mblain airgeadais roimhe seo:

Group	Amhail an 1 Eanáir 2015 €000	Breiseanna/ méaduithe eile €000	Diúscairtí/ gluaiseachtaí eile €000	Amhail an 31 Nollaig 2015 €000
Gnóthais chomhfhiontair ^a				
Gnóthais chomhfhiontair	672	1,124	-	1,796
Díbhinní a fuarthas	-	-	(504)	(504)
	672	1,124	(504)	1,292
Gnóthais chomhlachaithe				
Ús cothromais ag costas	63,785	-	-	63,785
Sciar na mbrabús iar-éadála	227,138	27,813	(27)	254,924
Díbhinní a fuarthas	(203,615)	-	(23,594)	(227,209)
Cúlchiste aistriúcháin	5,171	1,632	-	6,803
	92,479	29,445	(23,621)	98,303
Sócmhainní airgeadais eile				
Infheistíochtaí liostaithe ^b	8,115	1,880	-	9,995
Infheistíochtaí neamhliostaithe eile ^c	11,466	-	(76)	11,390
Sócmhainní airgeadais eile	383	58	-	441
	19,964	1,938	(76)	21,826
Sócmhainní airgeadais iomlána	113,115	32,507	(24,201)	121,421

- a. Léiríonn an t-iarmhéid tosaigh i ngnóthais chomhfhiontair an éadail le linn 2014 a rinne ARIME, gnóthas fochuideachta, maidir le scairseilbh 25.01% breise in Cyprus Airports (F&B) Limited. Léiríonn an ghluaiseacht i ngnóthais chomhfhiontair sciar 2016 de bhrabús dar luach €1.7 milliún agus díbhinní a fuarthas dar luach €1.4 milliún.
- b. Tugtar infheistíochtaí liostaithe, atá sealbhaithe ag ARIME, gnóthas fochuideachta, anonn ar luach cóir agus aithnítear athruithe sa luach cóir sa bhrabús agus caillteanas. Sealbhaítear na hinfeistíochtaí i scaireanna atá luaite ar Stocmhalartán Bhaireín.
- c. Cuimsítear in infheistíochtaí eile stoc iasachta atá i seilbh ARIME, mar infheistíocht agus méid infhála iasachta atá dlite do CTC-ARI.

14. Fixed assets – Investments (continued)

Cuideachta	Amhail an 1 Eanáir 2016 €000	Breiseanna/ méaduithe eile €000	Diúscairtí/ gluaiseachtaí eile €000	Amhail an 31 Nollaig 2016 €000
Gnáthscaireanna i ngnóthas fochuideachta ag costas	12,102	-	-	12,102
Rannócaíochtaí caipitil do ghnóthais fochuideachta	1,260	3,942	(4,442)	760
Sócmhainní airgeadais eile	441	504	(86)	859
	13,803	4,446	(4,528)	13,721

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

Cuideachta	Ag 1 Eanáir 2015 €000	Breiseanna/ méaduithe eile €000	Diúscairtí/ gluaiseachtaí eile €000	Amhail an 31 Nollaig 2015 €000
Gnáthscaireanna i ngnóthas fochuideachta ag costas	12,102	-	-	12,102
Rannócaíochtaí caipitil do ghnóthais fochuideachta	1,760	2,782	(3,282)	1,260
Sócmhainní airgeadais eile	383	58	-	441
	14,245	2,840	(3,282)	13,803

I dtuairim na Stiúrthóirí, níl glanluach inréadaithe na sócmhainní airgeadais níos lú ná na luachanna tugtha anonn. Tá an bonn ar a sonraítear na sócmhainní airgeadais leagtha amach i Nóta 1.

Tá príomhghnóthais fochuideachta, príomhghnóthais chomhlachaithe agus príomhghnóthais chomhfhiontair an Ghrúpa, a bhfuil siad ar fad cuimsithe i ráitis airgeadais an Ghrúpa, mar aon le sealúchas tairbhiúil an Ghrúpa de ghnáthscaireanna, glan ó ús mionlaigh, amhail an 31 Nollaig 2016, mar atá leagtha amach thíos:

Gnóthas	Oifig chláráithe	Príomhghníomhaíocht	%
Gnóthais fochuideachta			
ARI Auckland Limited	Auckland, An Nua-Shéalainn	Bia agus deoch saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	100.0
Aer Rianta International cpt	An tSionainn, Éire	Siopadóireacht saor ó dhleacht & gníomhaíochtaí gaolmhara	100.0
Aer Rianta International (An Meánoirthear) WLL	Manama, Bairéin	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	71.3
Aer Rianta International (Meiriceá Thuaidh) Inc.	Montreal, Ceanada	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	100.0
Seirbhísí Comhdhlúite Aerfoirt ASC Teoranta	Baile Átha Cliath, Éire	Soláthar seirbhísí do ÚABÁC cpt	100.0
DAA Airport Services Limited	Baile Átha Cliath, Éire	Cuideachta um maoiniú	100.0
DAA Finance plc	Baile Átha Cliath, Éire	Financing company	100.0
DAA Operations Limited	Baile Átha Cliath, Éire	Forbairt réadmhaoine	100.0
ÚABÁC Idirnáisiúnta Teoranta	Baile Átha Cliath, Éire	Seirbhísí sainchomhairleoireachta páirceála	100.0
daa USA International Inc.	Massachusetts, SAM	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	100.0
CTC-ARI Airports Limited	Nicosia, An Chipir	sainchomhairleoireachta páirceála	85.6
Gatland Property Limited	Baile Átha Cliath, Éire	Forbairt réadmhaoine	100.0
Halamar Development Limited	Baile Átha Cliath, Éire	Láimhsiú & forbairt réadmhaoine	100.0
SkyZone Limited	Baile Átha Cliath, Éire	Infheistíocht réadmhaoine	100.0
Gnóthais Chomhfhiontair			
CTC Airports (F+B) Limited ¹	An Niocóis, An Chipir	Bia agus deoch saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	35.6

14. Fixed assets – Investments (continued)

Gnóthas	Oifg chláráithe	Príomhghníomhaíocht	%
Gnóthais chomhlachaithe			
Caribbean ARI Inc. ²	Bridgetown, Barbadós	Siopadóireacht saor ó dhleacht & gníomhaíochtaí gaolmhara	50.0
Delhi Duty Free Services Private Limited ³	Deilí, an India	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	25.6
Flughafen Düsseldorf GmbH	Düsseldorf, An Ghearmáin	Oibreoir aerfoirt	20.0
Oman Sales & Services LLC	Muscat, Óman	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gníomhaíochtaí gaolmhara	35.6
Phoenicia Aer Rianta Management SAL	Béiriút, An Liobáin	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus gaolmhar gníomhaíochtaí	35.6
Phoenicia Aer Rianta Co. SAL	Béiriút, An Liobáin	Siopadóireacht saor ó dhleacht agus agus gníomhaíochtaí gaolmhara	11.5

1. Caitear le CTC Airports (F&B) Limited mar chomhfhiontar mar a shainítear faoi FRS 102 Roinn 15 (“Infheistíochtaí i gComhfhiontar”) ar na forais go bhfeidhmíonn an grúpa comhrialú thar CTC Airports (F&B) Limited seachas tionchar suntasach nó rialú ceannasach a fheidhmiú.
2. I dtuairim na Stiúrthóirí, ba cheart caitheamh le Caribbean ARI Inc. mar ghnóthas comhlachaithe mar a shainítear faoi FRS 102 Roinn 14 (“Infheistíochtaí i gComhachais”) ar na forais go bhfeidhmíonn an grúpa tionchar suntasach nó rialú ceannasach.
3. Bhí 33.1% ag Aer Rianta International cpt de scaireanna Delhi Duty Free Services Private Limited, agus tá 7.55% díobh sin sealbhaithe ar iontaobhas do thríú páirtí. Ón 6 Feabhra 2017, d’éadail Aer Rianta International cpt an 7.55% seo agus mhéadaigh sé a leas tairbhiúil in Delhi Duty Free Services Limited ó 25.6% go 33.1%.

Tá ráitis airgeadais uile gach fochuideachta agus gach gnóthais chomhlachaithe comhtheorannach le deireadh bliana an Ghrúpa, ach amháin i ndáil le Delhi Duty Free Services Private Limited a ullmhaítear a ráitis airgeadais go deireadh bliana an 31 Márta. Ullmhaíodh cuntais bhainistíochta an eintitis seo go dtí an 31 Nollaig 2016 chun torthaí na cuideachta seo a chuimsiú i ráitis airgeadais an Ghrúpa.

15. Stoic

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Costais earraí d'athdhíol	35,341	31,813	7,569	6,818
Cothabháil	3,865	3,631	3,865	3,632
	39,206	35,444	11,434	10,450

Ní raibh difríocht ábhartha idir luach athsholáthair an stoic agus an tsuim ghlanluacha.

16. Féichiúnaithe: méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Féichiúnaithe trádála	40,938	30,075	31,889	23,969
Réamhócaíochtaí agus ioncam fabhráithe	9,133	8,002	7,738	7,178
Dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	35,032	31,171
Dlite ó ghnóthais chomhlachaithe	1,337	2,020	-	-
Cáin chorparáide	804	1,039	564	830
Féichiúnaithe eile	2,825	6,857	5,092	6,843
	55,037	47,993	80,315	69,991

Tá féichiúnaithe de €0.8 milliún (2015: €4.5 milliún) sa Ghrúpa agus féichiúnaithe de €0.8 milliún (2015: €4.5 milliún) sa Cuideachta, dlite i ndiaidh níos mó ná bliain amháin. Áirítear ar fhéichiúnaithe eile de chuid an Ghrúpa, €1.4 milliún a chaipitlódh ag ráta 1.2% (2015: €1.8 milliún ag ráta 1.2%). Áirítear ar fhéichiúnaithe eile de chuid na Cuideachta, €3.7 milliún atá roinnte idir €2.3 milliún ag ráta caipitlithe 0.05% agus €1.4 milliún ag ráta caipitlithe 1.2% (2015: €1.8 milliún ag ráta 1.2%).

17. Creidiúnaithe: suimeanna atá dlite laistigh de bhliain amháin

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Iasachtaí bainc (Nóta 19)	42,605	42,855	17,348	16,696
Creidiúnaithe trádála	20,964	24,655	7,526	8,852
Dlite do ghnóthais fochuideachta	-	-	950,454	979,647
Creidiúnaithe eile	15,741	13,458	16,751	14,438
Fabhrúithe	82,739	74,787	59,801	56,467
Ioncam iarchurtha	5,148	5,009	5,465	5,309
Fabhrúithe caipitil	34,170	36,372	34,170	36,372
	201,367	197,136	1,091,515	1,117,781

Cuimsíodh cánachas agus leas sóisialta i gcreidiúnaithe eile:

ÍMAT	2,876	2,742	2,503	2,401
ÁSPC	1,688	1,585	1,654	1,585
CBL	2,645	1,478	4,076	2,826
Cánacha eile	855	904	855	821

18. Creidiúnaithe: suimeanna atá dlite i ndiaidh níos mó ná bliain amháin

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Iasachtaí bainc (Nóta 19)	447,619	490,224	208,061	225,410
Nótaí iasacht (Nóta 19)	687,505	548,301	-	-
Fabhrúithe	8,210	9,581	8,210	9,581
Ioncam iarchurtha	12,105	14,756	12,105	14,756
Creidiúnaithe eile	-	918	-	-
	1,155,439	1,063,780	228,376	249,747

Tá ioncam iarchurtha de €3.1 milliún (2015: €4.4 milliún), an Grúpa agus an Cuideachta, dlite i ndiaidh níos mó ná cúig bliana.

19. Dlíteanais airgeadais

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Inaisíochta ina dtráthchodanna:				
Inaisíochta laistigh de bhliain amháin	42,605	42,855	17,348	16,696
Inaisíochta laistigh de bhliain nó dhó	43,798	42,605	18,029	17,348
Inaisíochta laistigh de 2 bhliain go 5 bliana	126,980	135,224	58,485	56,254
Inaisíochta i ndiaidh níos mó ná 5 bliana	276,841	312,395	131,547	151,808
	490,224	533,079	225,409	242,106
Inaisíochta ar dhóigh eile seachas ina dtráthchodanna:				
Inaisíochta laistigh de bhliain nó dhó	289,776	-	-	-
Inaisíochta laistigh de 2 bhliain go 5 bliana	-	548,301	-	-
Inaisíochta i ndiaidh níos mó ná 5 bliana	397,729	-	-	-
	1,177,729	1,081,380	225,409	242,106
Roinnte mar seo mar a leanas:				
Iasachtaí bainc	490,224	533,079	225,409	242,106
Nótaí iasachta	687,505	548,301	-	-
	1,177,729	1,081,380	225,409	242,106
Cuimsithe i gcreidiúnaithe atá dlite laistigh de bhliain amháin (Nóta 17)	42,605	42,855	17,348	16,696
Cuimsithe i gcreidiúnaithe atá dlite i ndiaidh níos mó ná bliain amháin (Nóta 18)	1,135,124	1,038,525	208,061	225,410

Cuimsíodh sna nótaí iasachta €290.2 milliún (2015: €549.7 milliún) de nótaí iasachta atá inaisíochta in 2018 (lúide méideanna gan amúchadh) agus €400 milliún (2015: €Nialas) de nótaí iasachta atá inaisíochta in 2028 (lúide costais gan amúchadh). Áirítear ar nótaí iasachta chomh maith costais iasachtaí caipitlithe de €2.7 milliún atá roinnte idir €2.3 milliún ag ráta caipitlithe 0.05% agus €0.4 milliún ag ráta caipitlithe 0.08% (2015: €1.4 milliún ag ráta 0.08%). Eisíonn fochuideachta na Cuideachta, DAA Finance plc., iad sin. Tá na nótaí iasachta sin liostaithe ar Príomh-Mhargadh Urrús Stocmhalartán na hÉireann. Tá na nótaí iasachta ráthaithe ag an gCuideachta.

Amhail an 31 Nollaig 2016, bhí nótaí bainc ag DAA Finance plc. chomh maith de €264.8 milliún (2015: €289.6 milliún) atá ráthaithe ag an gCuideachta. Tá anailís déanta ar rátaí úis agus próifíl riosca na ndlíteanais airgeadais i Nóta 27.

Tá iasachtaí bainc na Cuideachta amhail an 31 Nollaig 2016 de €225.4 milliún (2015: €242.1 milliún) neamhurráithe agus tá siad inaisíochta ina dtráthchodanna.

Saoráidí iasachta

Tá saoráidí chreidmheasa imrothlach thiomanta neamhtharraingthe dar luach €300 milliún ag an nGrúpa amhail an 31 Nollaig 2016 a bhfuil na réamhchoinníollacha comhlíonta maidir leo. Rachaidh an tsaoráid seo in éag i gcionn níos mó ná dhá bhliain ach ní níos mó ná cúig bliana.

20. Deontais caipitil

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Amhail an 1 Eanáir	9,898	10,655	9,898	10,655
Amúchadh ar an gcontas brabúis agus cailteanais	(725)	(757)	(725)	(757)
Deontais a fuarthas	983	-	983	-
Amhail an 31 Nollaig	10,156	9,898	10,156	9,898

Baineann deontais a fuarthas le forbairt agus méadú saoráidí aerfoirt áirithe lena n-áirítear páirceáil ilstóir, saoráidí naprúin agus forbairt bogearraí.

21. Soláthairtí i leith dlíteanas

Úsáidte le linn na bliana airgeadais

	Árachas agus eile ¹	Cáin iarchúrtha (Nóta: 22)	Clár um athstruchtúrú (Nóta: 24) ²	Dlíteanas pinsin (Nóta: 24)	Athstruchtúrú pinsin (Nóta: 24) ²	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Grúpa						
Amhail an 1 Eanáir 2016	18,844	36,250	7,227	8,950	3,565	74,836
Muirear/(creidmheas) don bhliain airgeadais	1,964	6,094	3,182	924	(522)	11,642
Úsáidte le linn na bliana airgeadais	(2,386)	-	(1,325)	-	(124)	(3,835)
Amhail an 31 Nollaig 2016	18,422	42,344	9,084	9,874	2,919	82,643

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

	Árachas agus eile ¹	Cáin iarchúrtha (Nóta: 22)	Clár um athstruchtúrú (Nóta: 24) ²	Dlíteanas pinsin (Note: 24)	Athstruchtúrú pinsin (Nóta: 24) ²	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Grúpa						
Amhail an 1 Eanáir 2015	19,733	21,160	22,256	21,441	74,700	159,290
Muirear/(creidmheas) don bhliain airgeadais	1,237	14,704	1,125	(12,491)	(1,050)	3,525
Coigeartuithe maidir le blianta airgeadais roimhe seo	-	386	-	-	-	386
Úsáidte le linn na bliana airgeadais	(2,126)	-	(3,957)	-	(70,085)	(76,168)
Aistriú go fabhrúithe ³	-	-	(12,197)	-	-	(12,197)
Amhail an 31 Nollaig 2015	18,844	36,250	7,227	8,950	3,565	74,836

21. Soláthairtí i leith dlíteanas (ar lean)

	Árachas agus eile ¹	Cáin iarchúrtha (Nóta: 22)	Clár um athstruchtúrú (Nóta: 24) ³	Dlíteanas pinsin (Nóta: 24)	Athstruchtúrú pinsin (Nóta: 24) ²	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Cuideachta						
Amhail an 1 Eanáir 2016	18,844	30,532	4,748	8,252	3,565	65,941
Muirear/ (creidmheas) le linn na bliana airgeadais	1,964	5,713	2,667	831	(522)	10,653
Úsáidte le linn na bliana airgeadais	(2,386)	-	(563)	-	(124)	(3,073)
Amhail an 31 Nollaig 2016	18,422	36,245	6,852	9,083	2,919	73,521

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

	Árachas agus eile ¹	Cáin iarchúrtha (Nóta: 22)	Clár um athstruchtúrú (Nóta: 24) ³	Dlíteanas pinsin (Nóta: 24)	Athstruchtúrú pinsin (Nóta: 24) ²	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Cuideachta						
Amhail an 1 Eanáir 2015	19,733	15,883	20,712	20,762	74,700	151,790
Muirear/(creidmheas) don bhliain airgeadais	1,237	14,649	-	(12,510)	(1,050)	2,326
Úsáidte le linn na bliana airgeadais	(2,126)	-	(3,767)	-	(70,085)	(75,978)
Aistriú go fabhrúithe ³	-	-	(12,197)	-	-	(12,197)
Amhail an 31 Nollaig 2015	18,844	30,532	4,748	8,252	3,565	65,941

De réir FRS 102, Roinn 21 "Soláthairtí agus Teagmhais", tugann an Grúpa agus an Chuideachta soláthairtí anonn nuair atá neamhchinnteacht uainiúcháin nó mhéid ann, sa chás go bhfuil oibleagáid reatha ann i ngeall ar eachtraí san am a chuaigh thart, is dóigh go dteastóidh aistriú tairbhí eacnamaíocha chun an oibleagáid a shocrú, agus gur féidir meastachán iontaoifa a dhéanamh le haghaidh mhéid na hoibleagáide. Táthar ag súil go ndéanfar dlíteanas dá leithéid a shocrú laistigh de bhliain amháin go deich mbliana

1. Soláthar le haghaidh éilimh tuairiscithe agus fhéideartha faoina chlár féin-árachais agus le haghaidh dlíteanas eile, lena n-áirítear éilimh dhlíthiúla.
2. Baineann an soláthar pinsin eile le hathstruchtúrú IAS a calcadh an 31 Nollaig 2014 (Féach Nóta 24).
3. D'fhorbair an Grúpa clár um athstruchtúrú i ndiaidh comhairliúcháin le baill foirne agus ionadaithe foirne i mblianta roimhe sin. Amhail an 31 Nollaig 2016, tá €6.4 milliún (2015: €7.2 milliún) fágtha a bhaineann leis an gclár um athstruchtúrú stairiúil. Forbraíodh soláthar athstruchtúraithe eile in 2016 dár luach €2.7 billiún. In 2015, d'aistrigh an Grúpa €12.2 milliún de na sochair luathscoir ó sholáthairtí le haghaidh dlíteanas i leith méideanna creidiúnaithe a bhí dlíte laistigh de bhliain amháin (€2.6 milliún) agus méideanna creidiúnaithe a bhí dlíte i ndiaidh níos mó ná bliain amháin (€9.6 milliún). Níl neamhchinnteacht ar bith ann maidir le méid na sochair luathscoir nó uainiú na hÍocaíochta.

22. Dlíteanas cánach iarchurtha

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Cáin iarchurtha				
Soláthraítear cáin iarchurtha faoi mar a leanas:				
Difríochtaí uainiúcháin ar líuntais chaipitiúla	59,443	55,663	59,443	55,663
Méideanna atá in-asbhainte go sealadach do cháin chorparáide	(3,394)	(5,001)	(4,592)	(5,507)
Cailteanais chánach atá ar fáil	(29,528)	(31,168)	(29,528)	(31,168)
Oibleagáidí sochar scoir	(1,349)	(1,221)	(1,135)	(1,031)
Athluachálacha	12,285	12,679	12,057	12,575
Cáilmheas	4,887	5,298	-	-
Amhail an 31 Nollaig	42,344	36,250	36,245	30,532

Ní dhéantar sócmhainní agus dlíteanais chánach iarchurtha a fhritháireamh ach i gcás go bhfuil ceart infhorfeidhmthe le dlí ag an nGrúpa chun é sin a dhéanamh nó i gcás go mbaineann na sócmhainní agus na dlíteanais le cánacha ioncaim a thabhaigh an t-údarás cánachais céanna ar an eintiteas incháinite céanna.

23. Scairchaipiteal glaoite agus cúlchistí eile

	Grúpa agus Cuideachta	
	2016	2015
	€000	€000
Údaraithe:		
317,500,000 gnáthscair de €1 an ceann	317,500	317,500
Cionroinnte, glaoite agus íoctha go hiomlán:		
186,336,813 gnáthscair de €1 an ceann	186,337	186,337

Tá na gnáthscaireanna ar fad sealbhaithe go tairbhiúil ag Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe Rialtas na hÉireann.

Cúlchistí eile

	Aistriúcháin	Caipiteal eile	Iomlán
	cúlchiste	cúlchistí	
	€000	€000	€000
Grúpa			
Amhail an 1 Eanáir 2016	3,421	246	3,667
Difríochtaí sna rátaí malairte a eascraíonn ar aistriúcháin infheistíochtaí thar lear	3,144	-	3,144
Amhail an 31 Nollaig 2016	6,565	246	6,811

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

Amhail an 1 Eanáir 2015	1,227	246	1,473
Difríochtaí sna rátaí malairte a eascraíonn ar aistriúcháin infheistíochtaí thar lear	2,194	-	2,194
Amhail an 31 Nollaig 2015	3,421	246	3,667

24. Sochair scoir

Oibríonn an Grúpa, nó glacann sé páirt, i líon scéimeanna pinsean, lena n-áirítear scéimeanna ranníocaíochta sainithe agus scéimeanna le sochar sainithe dá fhoireann. Sealbhaítear sócmhainní scéimeanna pinsean i gcistí ar leith atá faofa ag na Coimisinéirí Ioncaim agus atá á riar ag iontabhaoithe. Thug na Grúpa cuntas i leith sochair scoir faoi scéimeanna le sochar sainithe de réir FRS 102, Roinn 28 “Sochair Fostaithe”.

Glacann ÚABÁC cpt páirt i líon scéimeanna pinsean i ndáil lena fhoireann. Tá na príomhshocruithe leagtha amach thíos.

a. Scéim Coigilte Scoir le Rannaíocht Shainithe ÚABÁC (“Scéim RS ÚABÁC”)

Plean pinsin ranníocach le ranníocaíocht shainithe is ea Scéim RS ÚABÁC arna oibriú ag an nGrúpa dá fhostaithe incháilithe atá bunaithe in Éirinn. Íocann na baill agus an fostóir ranníocaíochtaí ag rátaí seasta. Léiríonn na sochair a bheidh urraithe ag am scoir ciste carnach gach fostaí agus an costas a bhain leis na sochair a cheannach ag an tráth sin. Tá Scéim RS ÚABÁC i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2015 agus is é an príomhshocrú anois le haghaidh fostaithe incháilithe ag aerfort Éireannacha an Ghrúpa chun sochair phinsin a sholáthar i ndáil le seirbhís ináirithe.

Roimh an 1 Eanáir 2015, d’fhabhraigh sochair phinsin, le haghaidh fhorhmór fostaithe incháilithe na máthairchuideachta, i Scéim Aoisliúntais (Fostaithe Ginearálta) Irish Airlines (“Scéim IAS”) agus, i roinnt cásanna, i Scéim Aoisliúntais Fhorlíontaigh Aer Rianta (“Scéim Fhorlíontach AR”). I ndiaidh athstruchtúru na scéimeanna sin, rinneadh laghdú ar na sochair fhabhráithe (Scéim IAS) agus chalctha (an dá scéim) an 31 Nollaig 2014. Tá tuilleadh sonraí maidir leis na scéimeanna sin leagtha amach thíos.

b. Scéim IAS

Scéim ilfhostóirí is ea Scéim IAS ina ndearna fostaithe incháilithe na Cuideachta agus fostóirí comhpháirtíochta eile sochair a fhabhrú roimhe seo. Rinne na fostóirí agus na fostaithe ranníocaíochtaí seasta de réir ghníomhas iontaobhais agus rialacha na scéime agus tugtar cuntas ar an scéim mar scéim ranníocaíochta sainithe. Is iad Aer Lingus Limited, Údarás DAC Aerfort na Sionainne agus SR Technics (a scoir de thrádáil) na baill fostóra eile i Scéim IAS. I ndiaidh athstruchtúru Scéim IAS, rinneadh na sochair sa scéim seo a laghdú agus a chalctha le haghaidh seirbhíse go dtí an 31 Nollaig 2014. Scoir na fostóirí de dhliteanas ar bith eile a bheidh acu maidir leis an scéim (ach amháin maidir le speansais leanúnacha).

c. Scéim Aoisliúntais Fhorlíontaigh Aer Rianta (“Scéim Fhorlíontach AR”)

Tá an scéim seo le haghaidh catagóirí áirithe de chuid fostaithe na Cuideachta ina soláthraítear sochair pinsin scoir áirithe atá forlíontach orthu siúd a íoctar faoi Scéim IAS. Tugtar cuntas ar an scéim seo mar scéim le sochar sainithe. Amhail an 31 Nollaig 2014, calcadh sochair fhabhráithe, seachas le haghaidh athluacháil bhliantúil, agus soláthraítear sochair phinsin maidir le seirbhís ón dáta sin trí Scéim Coigilte Scoir le Rannaíocht Shainithe ÚABÁC. Scoir na fostóirí de dhliteanas ar bith eile a bheidh acu maidir leis an scéim (ach amháin maidir le speansais leanúnacha).

Oibríonn Aer Rianta International cpt (“ARI”) scéim pinsean ranníocaíochta sainithe i ndáil lena fhostaithe incháilithe atá bunaithe in Éirinn. Oibríonn Aer Rianta International (Meiriceá Thuaidh) Inc., fochuideachta de chuid ARI, scéim pinsean le sochar sainithe (“Scéim ARINA”).

Nochtadh sochar fostaithe

Ba ionann an costas pinsean don Ghrúpa i gcoinne an bhrabúis oibriúcháin don bhliain airgeadais agus €9.0 milliún (2015: €8.1 milliún), féach Nóta 4. Ba ionann an costas pinsean don Chuideachta is inmhuirir i gcoinne an bhrabúis oibriúcháin don bhliain airgeadais agus €7.3 milliún (2015: €6.7 milliún).

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Socruithe sochair shainithe				
– costas seirbhíse	457	432	148	139
Scéimeanna ranníocaíochta sainithe	8,532	7,704	7,113	6,536
	8,989	8,136	7,261	6,675

24. Sochair scoir (ar lean)

Ba é seo a leanas dliteanais pinsin chomhcheangailte na socrúithe, a dtugtar cuntas orthu mar scéimeanna le sochar sainithe:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Olldlíteanas pinsin	9,874	8,950	9,083	8,252

Déanann achtúirí neamhspleácha ag a bhfuil cáilíocht ghairmiúil luacháil achtúireach ar Scéim Fhorlíontach AR gach trí bliana. Níl na luachálacha achtúireacha ar fáil le haghaidh cigireacht phoiblí. De réir FRS 102, ag gach dáta tuairiscithe tugann na hachtúirí an luacháil is déanaí maidir leis an scéim chun dáta chun teacht leis na boinn tuisceana reatha ar dháta an chláir chomhardaithe.

Amhail an 31 Nollaig 2016, ba ionann glandlíteanas pinsin an Ghrúpa agus €8.5 milliún (2015: €7.7 milliún) arbh iad sin sócmhainní dar luach €19.3 milliún (2015: €16.0 milliún) agus luach reatha dliteanas scéimeanna fabhráithe de €29.1 milliún (2015: €24.9 milliún) glan ó shócmhainn chánach iarchurtha ghaolmhar de €1.3 milliún (2015: €1.2 milliún).

Amhail an 31 Nollaig 2016, ba ionann glandlíteanas pinsin na Cuideachta agus €7.9 milliún (2015: €7.2 milliún) arbh iad sin sócmhainní dar luach €14.8 milliún (2015: €12.2 milliún) agus luach reatha dliteanas scéimeanna fabhráithe de €23.9 milliún (2015: €20.5 milliún) glan ó shócmhainn chánach iarchurtha ghaolmhar de €1.1 milliún (2015: €1.0 milliún).

Ba iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana, tugtha ar bhonn comhcheangailte, a d'úsáid achtúirí na socrúithe sin chun na dliteanais a luacháil:

	Amhail an 31/12/2016	Amhail an 31/12/2015
Modh luachála	Aonad Réamh-mheasta	Aonad Réamh-mheasta
Ráta an mhéadaithe ar thuarastail	1.7% – 2.50%	1.75% – 2.50%
Ráta an mhéadaithe ar íocaíocht pinsean	0.00% – 1.70%	0.00% – 1.75%
Ráta lascaine	1.9% – 3.75%	2.60% – 4.00%
Bonn tuisceana boillsicthe	1.7% – 2.00%	1.75% – 2.00%
Ionchas saoil		
Ball fireannach 65 bliain d'aois (ionchas saoil reatha)	23.0 – 25.1	22.9 – 25.4
Ball fireannach 40 bliain d'aois (ionchas saoil reatha ag 65)	25.8 – 26.3	25.7 – 28.3
Ball baineanach 65 bliain d'aois (ionchas saoil reatha)	25.0 – 29.7	24.9 – 27.5
Ball baineanach 40 bliain d'aois (ionchas saoil reatha ag 65)	27.9 – 30.7	27.8 – 30.5

Tá an ráta lascaine de 1.9% (Éire) agus 3.75% (thar lear) bunaithe ar Bhannaí Corparáideacha le Rátáil AA a meastar iad a bheith cuí le haghaidh thréimhse na ndlíteanas agus na sócmhainní.

Ba é seo a leanas an leithdháileadh sócmhainní ag deireadh na bliana:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	Céatadán sócmhainní plean	Céatadán sócmhainní plean	Céatadán sócmhainní plean	Céatadán sócmhainní plean
Cothromas	57.2%	42.1%	56.3%	36.6%
Bannaí	39.6%	53.8%	39.4%	58.0%
Réadmhaoin	-	0.5%	-	0.6%
Airgead tirim	0.1%	0.1%	0.2%	0.2%
Eile	3.1%	3.5%	4.1%	4.6%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

24. Retirement benefits (continued)

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Méideanna atá aitheanta sa chlár comhardaithe				
Luach reatha na hoibleagáide sochair shainithe	(29,129)	(24,916)	(23,846)	(20,453)
Luach cóir shócmhainní na bpleananna	19,255	15,966	14,763	12,201
Olldlíteanas	(9,874)	(8,950)	(9,083)	(8,252)
Sócmhainn chánach iarchurtha ghaolmhar	1,349	1,221	1,135	1,031
Olldlíteanas	(8,525)	(7,729)	(7,948)	(7,221)
Athrú ar an oibleagáid sochair				
Oibleagáid sochair ag tús na bliana airgeadais	(24,916)	(37,990)	(20,453)	(33,668)
Costas seirbhíse reatha	(457)	(432)	(148)	(139)
Costas úis	(741)	(760)	(549)	(577)
Rannaíochtaí bhaill na bpleananna	(63)	(58)	-	-
(Cailteanas)/gnóthachan atomhais	(3,070)	1,588	(2,861)	1,578
Sochair a íocadh	433	328	165	249
(Cailteanas)/gnóthachan aistriúcháin	(315)	304	-	-
Ciorruithe ar phleananna	-	12,104	-	12,104
Oibleagáid sochair (maoinithe agus neamh-mhaoinithe)	(29,129)	(24,916)	(23,846)	(20,453)
ag deireadh na bliana airgeadais				
Athrú ar shócmhainní na bpleananna				
Luach cóir shócmhainní na bpleananna				
ag tús na bliana airgeadais	15,966	16,551	12,201	12,906
Ioncam úis	495	444	336	292
Gnóthachan atomhais				
Gnóthachan/(cailteanas) achtúireach	935	(919)	841	(748)
Ranníocaíochtaí fostóra	1,963	407	1,550	-
Rannaíochtaí na mball	63	58	-	-
Sochair a íocadh ó phleananna	(433)	(328)	(165)	(249)
Gnóthachan/(cailteanas) aistriúcháin	266	(247)	-	-
Luach cóir shócmhainní na bpleananna ag deireadh na bliana airgeadais	19,255	15,966	14,763	12,201
Cailteanas/(gnóthachan) iomlán na bpinsean sainithe				
Méideanna a taifeadadh sa chuntas brabúis agus cailteanais				
Costas seirbhíse reatha	457	432	148	139
Costas úis	246	316	213	285
Gnóthachan ciorrúcháin	-	(12,104)	-	(12,104)
Pinsean sochair shainithe iomlán cailteanas/(gnóthachan)	703	(11,356)	361	(11,680)

Ba ionann an toradh ar shócmhainní na bpleananna agus €0.2 don bhliain (2015: €0.3 milliún).

Sochair Fostaithe Eile

I mblianta roimhe seo d'fhorbair an Grúpa clár um athstruchtúru i ndiaidh comhairliúcháin le baill foirne agus ionadaithe foirne. Ar dháta an chlár chomhardaithe bhí soláthar fágtha le haghaidh athstruchtúru de €9.1 milliún (2015: €7.2 milliún), féach Nóta 21. Is dliteanas neamh-mhaoinithe é sin, laistigh de bhrí FRS 102, ar dháta an chlár chomhardaithe.

Rinneadh sochair foirceanta agus luathscóir a aistriú chuig méideanna creidiúnaithe a bhí dlite laistigh de bhliain amháin agus méideanna creidiúnaithe a bhí dlite laistigh de níos mó ná bliain amháin amháin an 31 Nollaig 2015. (Féach Nóta 21).

25. Ráiteas maidir le sreabhadh airgid

Réiteach an bhrabúis oibriúcháin le hairgead a gineadh le hoibríochtaí

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Brabús oibriúcháin		143,292	128,752
Coigeartú le haghaidh:			
Muirear dímhéasa	11	105,365	99,855
Gluaiseacht luacha chóir ar réadmhaoine infheistíochta	13	(4,115)	(19,661)
Creidmheas soláthair pinsin		(522)	(8,195)
Cánachas a íocadh		(3,559)	(2,018)
Amúchadh na sócmhainní doláimhsithe	12	6,826	6,664
Brabús ar dhiúscairt agus scor sócmhainní seasta inláimhsithe	8	(6)	(156)
Amúchadh deontas caipitil	20	(725)	(757)
		246,556	204,484
Sreabhadh airgid thirim oibriúcháin roimh ghluaiseacht i gcaipiteal oibre			
Laghdú ar stoic		(3,762)	(10,589)
Méadú ar fhéichiúnaithe		(8,764)	(2,373)
Méadú ar chreidiúnaithe		7,389	16,100
Laghdú ar dhliteanas pinsin		(1,459)	(54)
Méadú ar dhliteanas árachais	21	1,964	1,237
Íocaíochtaí i ndáil leis an golár um athstruchtúrú	21	(1,325)	(3,957)
Íocaíochtaí i ndáil le soláthairtí pinsin agus soláthairtí eile		(2,510)	(77,154)
Airgead a gineadh le hoibríochtaí		238,089	127,694

26. Anailís ar ghlanfhiachas

	Amhail 1 Eanáir 2016 €000	Sreabhadh airgid €000	Gluaiseachtaí neamhairgid €000	Gluaiseacht malairte eachtraí €000	Amhail 31 Nollaig 2016 €000
Airgead tirim	84,798	1,783	-	(229)	86,352
Coibhéisí airgid thirim	380,342	139,534	-	-	519,876
	465,140	141,317	-	(229)	606,228
Fíachas atá dlite laistigh de bhliain amháin	(42,855)	302,287	(302,037)	-	(42,605)
Fíachas atá dlite i ndiaidh bliana	(1,038,525)	(397,626)	301,027	-	(1,135,124)
	(1,081,380)	(95,339)	(1,010)	-	(1,177,729)
Iomlán	(616,240)	45,978	(1,010)	(229)	(571,501)

Maidir leis an mbliain airgeadais roimhe seo:

	Amhail 1 Eanáir 2015 €000	Sreabhadh airgid €000	Gluaiseachtaí neamhairgid €000	Gluaiseacht malairte eachtraí €000	Amhail 31 Nollaig 2015 €000
Airgead tirim	36,075	49,128	-	(405)	84,798
Coibhéisí airgid thirim	487,239	(106,897)	-	-	380,342
	523,314	(57,769)	-	(405)	465,140
Fíachas atá dlite laistigh de bhliain amháin	(42,814)	42,726	(42,767)	-	(42,855)
Fíachas atá dlite i ndiaidh bliana	(1,080,814)	-	42,289	-	(1,038,525)
	(1,123,628)	42,726	(478)	-	(1,081,380)
Iomlán	(600,314)	(15,043)	(478)	(405)	(616,240)

27. Ionstraimí airgeadais

Tá nochtadh insinte maidir le beartas agus bainistíocht cistíochta an Ghrúpa leagtha amach in Athbhreithniú Airgeadais 2016. Tá an nochtadh a theastaíonn i ndáil leis na sócmhainní agus na dlíteanas airgeadais ábhartha (arna sainiú) de réir FRS 102 Roinn 11 “Bunionsstraimí Airgeadais” curtha ar fáil thíos. Ní áirítear ar shócmhainní/dlíteanas airgeadais ábhartha féichiúnaithe agus creidiúnaithe gearrthéarmacha nó infheistíochtaí i bhfochuideachtaí agus i ngnóthais chomhlachaithe.

(i) Tá anailís déanta ar phróifíl riosca ráta úis na ndlíteanas agus sócmhainní airgeadais

Ba ionann próifíl ráta úis dhlíteanas airgeadais ábhartha agus shócmhainní airgeadais úsmhara ábhartha an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig 2016 agus:

	2016			2015		
	Iomlán	Ráta	Ráta	Iomlán	Ráta	Ráta
	€000	comhlúthach	seasta	€000	comhlúthach	seasta
Dlíteanas airgeadais						
Euro	1,177,729	221,765	955,964	1,081,380	238,447	842,933
Sócmhainní airgeadais						
Euro	578,267	578,267	-	444,175	444,175	-
Steirling	545	545	-	153	153	-
Dollar SA	18,739	18,739	-	12,771	12,771	-
Dollar Cheanada	4,504	4,504	-	4,061	4,061	-
Dollar na Nua-Shéalainne	3,890	3,890	-	3,689	3,689	-
Dollar Hong Cong	6	6	-	23	23	-
Franc na hEilvéise	191	191	-	163	163	-
Renminbi	14	14	-	-	-	-
Dollar na hAstráile	72	72	-	105	105	-
	606,228	606,228	-	465,140	465,140	-

Ba ionann an meánráta úis ualaithe le haghaidh dhlíteanas airgeadais airgeadra an Euro ag ráta seasta agus 3.9% (2015: 5.9%) agus ba ionann an mheántréimhse ualaithe dá raibh an ráta seasta agus 9.0 bliain (2015: 5.4 bliain). Ní raibh dlíteanas airgeadais ar bith ann nach raibh ús íochta ina leith. Cuimsíodh sna sócmhainní airgeadais le ráta comhlúthach taiscí bainc téarma agus ar glao de níos lú ná bliain amháin ar a focadh ús bunaithe ar rátaí an mhargaidh. Is é EURIBOR sé mhí an ráta tagarmhairc maidir le híocaíochtaí úis a chinneadh do na dlíteanas airgeadais le ráta comhlúthach.

27. Ionstraimí airgeadais (ar lean)

(ii) **Nochtadh airgeadra**

Taispeántar ar an tábla thíos nochtadh airgeadra an Ghrúpa, ar sócmhainní agus dliteanais iad (nó nochtadh neamhstruchtúrtha) as a n-eascraíonn na glanhnóthachain agus glanchailteanais airgeadaíochta a aithnítear sa chuntas brabúis agus cailteanais. Cuimsítear i nochtadh dá leithéid sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta an Ghrúpa nach bhfuil ainmnithe in airgeadra feidhmiúil an aonaid lena mbaineann. Is é seo mar a leanas mar a bhí an nochtadh:

	Glansócmhainní airgeadaíochta airgeadra eachtraigh €000									
	Euro	Steirling	Dollar SA	Dollar Ceanada	Rúbal na Rúise	France na Eilvéise	Dollar na hAstráile	Dollar na Hong Cong	Riyal na Araibe Sádaí	Renminbi
Amhail an 31 Nollaig 2016										
Airgeadra feidhmíocht oibríochtaí an Ghrúpa										
Euro	-	437	7,399	1,586	-	-	-	-	2,026	-
Dollar Ceanada	24	-	129	-	-	-	-	-	-	-
Dollar Hong Cong	43	-	6	-	-	-	-	-	-	14
Dollar SA	3,561	69	-	-	-	191	-	-	-	-
Dollar na Nua-Shéalainne	99	39	93	-	-	-	72	-	-	-
	3,727	545	7,627	1,586	-	191	72	-	2,026	14
Amhail an 31 Nollaig 2015										
Airgeadra feidhmíocht oibríochtaí an Ghrúpa										
Euro	-	463	5,088	1,971	-	-	-	-	-	-
Dollar Ceanada	-	-	288	-	-	-	-	-	-	-
Dollar Hong Cong	66	-	6	-	-	-	-	-	-	-
Dollar SA	168	93	-	-	163	156	-	-	-	-
Renminbi	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Dollar na Nua-Shéalainne	53	20	36	-	-	-	105	-	-	-
	287	576	5,418	1,971	163	156	105	3	-	-

27. Ionstraimí airgeadais (ar lean)

(iii) **Luachanna tugtha anonn na ndlíteanas agus sócmhainní airgeadais**

Tá luachanna tugtha anonn dhlíteanas agus shócmhainní airgeadais ábhartha an Ghrúpa leagtha amach thíos:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Sócmhainní Airgeadais				
Tomhaiste ag an luach cóir trí bhrabús nó cailteanas				
Sócmhainn airgeadais	11,121	10,436	859	441
Ionstraimí fiachais tomhaiste ag an gcostas amúchta				
Stoc iasachta infhála	11,412	11,390	-	-
Tomhaiste ag méid neamhslasainithe infhála				
Féichiúnaithe trádála	40,938	30,075	31,889	23,969
Féichiúnaithe eile	2,825	6,857	5,092	6,843
Méideanna atá dlite ó ghnóthais fochuideachta	-	-	35,032	31,171
Méideanna atá dlite ó ghnóthais chomhlachaithe	1,337	2,020	-	-
	67,633	60,778	72,872	62,424
Dlíteanas Airgeadais				
Tomhaiste ag an luach cóir trí bhrabús nó cailteanas				
Dlíteanas airgeadais díorthaigh	-	1,247	-	1,247
Tomhaiste ag an gcostas amúchta				
Iasachtaí bainc	490,224	533,079	225,409	242,106
Nótaí iasachta	687,505	548,301	-	-
Méideanna atá dlite do ghnóthais fochuideachta	-	-	819,814	844,584
Tomhaiste ag méid neamhslasainithe iníoctha				
Creidiúnaithe trádála	20,964	24,655	7,526	8,852
Creidiúnaithe eile	15,741	12,211	16,751	13,191
Méideanna atá dlite do ghnóthais fochuideachta	-	-	130,640	135,063
	1,214,434	1,119,493	1,200,140	1,245,043

Déantar luachanna córa na sócmhainní agus na ndlíteanas, arna sealbhú ag luach cóir tríd an mbrabús agus cailteanas, a dhearbhu ag baint úsáid as na praghsanna margaidh luaite a bhí i bhfeidhm ag dátaí uile an chláir chomhardaithe.

Ag dáta an chláir chomhardaithe ní raibh difríocht ábhartha idir luachanna córa na sócmhainní airgeadais ábhartha agus creidiúnaithe eile a bhí dlite i ndiaidh níos mó ná bliain amháin agus a luach tugtha anonn.

(iv) **Ioncam, speansas, gnóthachain agus cailteanas i ndáil le hionstraimí airgeadais**

Tá ioncam, speansas, gnóthachain agus cailteanas i ndáil le hionstraimí airgeadais an Ghrúpa achoimrithe thíos:

	Grúpa	
	2016	2015
	€000	€000
Ús ioncaim agus caiteachais		
Speansas úis iomlán do dhlíteanas airgeadais ag an gcostas amúchta	45,626	53,507
Ioncam úis iomlán do shócmhainní airgeadais ag an gcostas amúchta	642	1,035
Gnóthachain agus (cailteanas) luacha chóir		
Ar shócmhainní airgeadais a tomhaiseadh ag luach cóir trí bhrabús nó cailteanas	1,665	58
Ar dhlíteanas airgeadais a tomhaiseadh an luach cóir trí bhrabús nó cailteanas	-	(220)

28. Ceangaltais agus cúrsaí gaolmhara

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
(i) Ceangaltais chaipitiúla				
Conraithe	96,323	22,432	96,323	22,432
Údaraithe ag na stiúrthóirí ach nach bhfuil conradh déanta ina leith	61,458	34,516	44,947	18,747
	157,781	56,948	141,270	41,179

(ii) Comhaontuithe lamháltais idirnáisiúnta

Tá gníomhaíochtaí miondíola idirnáisiúnta áirithe an Ghrúpa faoi réir socrúithe ina gcuimsítear íostáillí lamháltais ráthaithe.

Bhí na híostáillí lamháltais ráthaithe a bhí iníoctha thar shaolré na gcomhaontuithe lamháltais atá i bhfeidhm an 31 Nollaig 2016 comhdhéanta mar a leanas:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Iníoctha ar chomhaontuithe lamháltais laistigh de:				
Bliain amháin	54,085	45,044	-	-
Dhá bhliain go cúig bliana	325,665	318,104	-	-
Níos mó ná cúig bliana	666,612	595,731	-	-
	1,046,362	958,879	-	-

Amhail an 31 Nollaig 2016, rinne €19.1 milliún (2015: €18.2 milliún) de na ceangaltais sin a urrú le bannaí feidhmíochta arna n-eisiúint ag bainc agus arna ráthú ag an nGrúpa.

Áirítear ar iomlán na n-íostáillí lamháltais a bhí iníoctha amhail an 31 Nollaig 2016 comhaontú lamháltas a ndeachaigh ARIME isteach ann, gnóthas fochuideachta de chuid an Ghrúpa, an 21 Nollaig 2015 chun lamháltas miondíola a oibriú ag Críochfort Midfield Aerfort Idirnáisiúnta Abú Daibí ar feadh tréimhse 10 mbliana ó dháta tosaigh amach anseo. Tá an Grúpa i mbun cuideachta chomhfhiontair úr a bhunú le comhpháirtí áitiúil le linn na bliana chun na hoibleagáidí agus na dliteanais arna leagan amach sa chomhaontú lamháltais a chomhlíonadh, a bhfuil sé beartaithe é a nuachan le heintiteas an chomhfhiontair.

Tá nuachan an chomhaontaithe lamháltais le heintiteas an chomhfhiontair faoi réir roinnt coinníollacha agus ceadanna agus táthar ag súil go mbeidh sé curtha i gcrích roimh an dáta tosaithe. Tá sciar an Ghrúpa de (a) chostais infheistíochta tiomnaithe chun na hionaid mhiondíola léirithe i nóta 28 (i) agus (b) cheangaltais i ndáil le híostáillí lamháltais ráthaithe cuimsithe i nóta 28 (ii).

28. Ceangaltais agus cúrsaí gaolmhara (ar lean)

(iii) Léasanna oibriúcháin léasaithe

Is é seo a leanas iomlán na n-íos-íocaíochtaí léasa amach anseo faoi léasanna oibriúcháin neamh-inchealaithe:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Foirgnimh				
Bliain amháin	1,709	703	-	-
Dhá bhliain go cúig bliana	5,333	2,021	-	-
Níos mó ná cúig bliana	1,664	2,004	-	-
	8,706	4,728	-	-
Talamh				
Bliain amháin	32	14	32	14
Dhá bhliain go cúig bliana	56	56	56	56
Níos mó ná cúig bliana	23	51	23	51
	111	121	111	121
Gléasra agus Trealamh				
Bliain amháin	82	86	2	2
Dhá bhliain go cúig bliana	131	116	-	-
Níos mó ná cúig bliana	7	7	-	-
	220	209	2	2

Ba ionann caiteachas íocaíochtaí léasa an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig 2016 agus €2.2 milliún (2015: €1.0 milliún). Ba ionann caiteachas íocaíochtaí léasa na Cuideachta amhail an 31 Nollaig 2016 agus €0.2 milliún (2015: €0.2 milliún).

(iv) Ceangaltais, ráthaíochtaí agus teagmhais eile

Sa ghnáthchúrsa gnó chuaigh an Ghrúpa isteach i gceangaltais le haghaidh soláthar gáis agus leictreachais ag a aerfoirt amach anseo. Amhail an 31 Nollaig 2016, ba ionann na ceangaltais cheannaigh agus €4.3 milliún (2015: €3.0 milliún).

I ngnáthchúrsa an ghnó, sholáthair foghnóthais áirithe ráthaíochtaí d’institiúidí airgeadais i ndáil le ráthaíochtaí a eisíodh chucu thar ceann an Ghrúpa chuig údaráis chustaim, chánachais agus údaráis ghaolmhara mar urrús i dtaca lena n-oibleagáidí tráchtála leanúnacha áiritear go méid comhlán de €8.8 milliún (2015: €7.9 milliún). Amhail an 31 Nollaig 2016 agus 2015, áiríodh méideanna amuigh ar bith i ndáil leis na hoibleagáidí bunaidh ar chlár comhardaithe an Ghrúpa.

Sa ghnáthchúrsa gnó, sholáthair cuideachtaí áirithe de chuid an Ghrúpa slánaíochtaí i ndáil le comhaontuithe scairshealbhóirí áirithe ina bhfuarthas isteach amhail an 31 Nollaig 2016 agus an 31 Nollaig 2015, níor eascair dlíteanais ar bith de bhun na n-oibleagáidí sin.

29. Léasanna oibriúcháin léasóirí

Is é seo a leanas iomlán na n-íos-íocaíochtaí léasa infhála amach anseo faoi léasanna oibriúcháin neamh-inchealaithe:

	Grúpa		Cuideachta	
	2016	2015	2016	2015
	€000	€000	€000	€000
Foirgnimh				
Bliain amháin	14,181	14,743	14,181	14,743
Dhá bhliain go cúig bliana	24,817	31,456	24,817	31,456
Níos mó ná cúig bliana	16,410	21,851	16,410	21,851
	55,408	68,050	55,408	68,050
Talamh				
Bliain amháin	109	214	109	214
Dhá bhliain go cúig bliana	427	421	427	421
Níos mó ná cúig bliana	770	875	770	875
	1,306	1,510	1,306	1,510
Gléasra agus Trealamh				
Bliain amháin	760	1,061	760	1,061
Dhá bhliain go cúig bliana	2,079	2,750	2,079	2,750
	2,839	3,811	2,839	3,811

30. Nochtadh páirtithe gaolmhara

Tá achoimre déanta thíos ar pháirtithe gaolmhara an Ghrúpa, arna sainiú le FRS 102, Roinn 33 "Nochtadh Páirtithe Gaolmhara", ar chineál an chaidrimh agus ar mhéid na n-idirbheart leo (gan gnóthais fochuideachta san áireamh).

	2016	2015
	€000	€000
Gnóthais chomhlachaithe		
Muirir bhainistíochta maidir le gnóthais chomhlachaithe	9,532	10,687
Díbhiní a fuarthas ó ghnóthais chomhlachaithe	22,808	24,098
Dlite ó ghnóthais chomhlachaithe ag deireadh na bliana	1,337	2,020

Tá sonraí maidir le príomhghnóthais chomhlachaithe an Ghrúpa leagtha amach i Nóta 14.

Tá an tUasal Pádraig Ó Ríordáin, Cathaoirleach na Cuideachta, ina chomhpháirtí in Arthur Cox chomh maith, comhlacht dlí a sholáthraíonn seirbhísí dlíthiúla don Ghrúpa. Ba ionann na táillí i ndáil le seirbhísí gairmiúla a soláthair Arthur Cox in Éirinn don Ghrúpa sa ghnáthchúrsa gnó le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2016 agus €1.2 milliún (2015: €1.2 milliún). Ba ionann an méid neamhbhilleáilte agus billeáilte agus nach raibh íochta fós ag an nGrúpa agus €0.4 milliún (2015: €0.7 milliún).

Déileálann an Grúpa sa ghnáthchúrsa gnó le comhlachtaí Rialtais agus stáit agus eintitis eile atá faoi úinéireacht, rialú nó tionchar suntasach ón Rialtas. Tá na déileálacha sin le réimse leathan eintiteas lena n-áirítear an rialtas lárnach, údaráis áitiúla, cuideachtaí leathstáit tráchtála agus neamhthráchtála agus institiúidí airgeadais.

Téarmaí agus coinníollacha maidir le hidirbhearta le páirtithe gaolmhara

Tá iarmhéideanna amuigh le heintitis neamhurráithe, saor ó ús agus bítear ag súil le socraíocht airdid thirim laistigh de 30 lá ón sonrasc. Níor sholáthair an Grúpa ráthaíochtaí le haghaidh earraí infhaighte agus suimeanna iníochta, nó níor bhain siad leas astu fós. Ní raibh soláthar déanta le haghaidh méideanna ar bith nó níor díscríobhadh iad sa tréimhse maidir le fiacha a bhí dlite do pháirtithe gaolmhara nó uathu.

Cúiteamh an phríomhlucht bainistíochta

Meastar go bhfuil Bord Stiúrthóirí ag a bhfuil údarás agus freagracht as gníomhaíochtaí an Ghrúpa a phleanáil, a stiúradh agus a rialú ina bpríomhphearsana bainistíochta. Ba ionann an luach saothair iomlán maidir leis na daoine aonair in 2016 agus €0.9 milliún (2015: €0.9 milliún).

31. Ús neamhrialaithe

	2016	2015
	€000	€000
Ag tús na bliana airgeadais	13,657	11,615
Sciar an bhrabúis le haghaidh na bliana airgeadais	5,258	4,971
Difríochtaí sna rátaí malairte	671	1,021
Díbhinn le hús neamhrialaithe ¹	(1,355)	(3,950)
Díbhinn a nochtadh ach nár íocadh fós le hús neamhrialaithe ¹	(1,367)	-
Ag deireadh na bliana airgeadais	16,864	13,657

1. Léiríonn na méideanna thuas íocaíochtaí díbhinne a rinne ARIME lena leasanna neamhrialaithe de €1.3 milliún agus €1.4 milliún de dhíbhinní a dearbhaíodh ach nár íocadh fós le hús neamhrialaithe in 2016.

32. Dlíthíocht

Sa ghnáthchúrsa gnó, tá an Grúpa bainteach le himeachtaí dlíthiúla éagsúla le tríú páirtithe, dá bhfuil an toradh neamhchinnte. Nuair is cuí, déantar soláthar sna ráitis airgeadais bunaithe ar mheastachán is fearr na Stiúrthóirí maidir le toradh féideartha imeachtaí dá leithéid. Is é beartas an Ghrúpa gach caingean dlí a dhéantar in éadan an Ghrúpa a chosaint go dian.

33. Imeachtaí i ndiaidh dheireadh na tréimhse tuairiscithe

Seachas moladh na díbhinne deiridh don bhliain airgeadais reatha, atá sonraithe ar leathanach 1, níor tharla aon rud suntasach i ndiaidh an clár comhardaithe a bheith ullmhaithe lena dteastóidh na ráitis airgeadais a choigeartú nó nótaí a sholáthar ina dtaobh.

34. Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh an Bord Stiúrthóirí na ráitis airgeadais an 21 Márta 2017.

Achoimre Cúig Bliana ar Thorthaí Airgeadais

	2016	2015	2014	2013	2012
	€000	€000	€000	€000	€000
Torthaí oibriúcháin ^{1, 2}					
Láimhdeachas	793,107	679,758	564,076	500,589	574,611
EBITDA (réamh-eisceachtúil)	247,476	206,042	180,862	160,972	166,763
Dímheas, amúchadh agus bearnú	(108,299)	(105,146)	(100,307)	(99,179)	(107,011)
Coigeartú an luach cóir ar réadmhaoin infheistíochta	4,115	19,661	16,004	-	-
Brabús oibriúcháin an Ghrúpa (réamh-eisceachtúla)	143,292	120,557	96,559	61,793	59,752
Sciar de bhrabús na ngnóthas comhlachaithe agus na ngnóthas comhfhiontair	29,505	28,938	20,935	38,213	53,052
Ioncam/speansais um maoiniú	(41,192)	(52,537)	(50,793)	(57,162)	(55,515)
Míreanna eisceachtúla an Ghrúpa	(37,088)	8,195	(25,702)	9,865	(27,139)
Brabús roimh chánachas	94,517	105,153	40,999	52,709	30,150
Cánachas	(9,876)	(16,770)	(5,462)	(10,385)	(6,539)
Ús mionlaigh	(5,258)	(4,971)	(4,212)	(4,166)	(4,172)
Brabús le haghaidh na bliana airgeadais	79,383	83,412	31,325	38,158	19,439
Brabús gan míreanna eisceachtúla san áireamh (i ndiaidh cánachais)	107,512	61,481	41,895	28,119	43,186
Caipiteal a úsáideadh					
Sócmhainní inláimhsithe & réadmhaoin infheistíochta	1,758,316	1,744,383	1,704,807	1,707,818	1,753,962
Sócmhainní seasta doláimhsithe	61,245	66,099	72,854	14,105	7,084
Infheistíochtaí	129,986	121,421	113,115	104,383	100,780
Glansócmhainní reatha	499,104	351,441	427,673	449,265	422,579
Iomlán na sócmhainní lúide dliteanais reatha	2,448,651	2,283,344	2,318,449	2,275,571	2,284,405
Creidiúnaithe dlite i ndiaidh níos mó ná bliain amháin	(1,155,439)	(1,063,780)	(1,101,930)	(1,144,039)	(1,176,408)
Deontais caipitil	(10,156)	(9,898)	(10,655)	(11,418)	(12,227)
Soláthairtí i leith dliteanas	(82,643)	(74,836)	(159,290)	(120,213)	(128,032)
Glansócmhainní	1,200,413	1,134,830	1,046,574	999,901	967,738
Achoimre ar Shreabhadh Airgid Thirim ²					
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	245,483	210,823	178,783	158,630	146,036
Díbhinne ó ghnóthais chomhlachaithe (glan)	22,808	24,098	22,343	23,361	19,148
	268,291	234,921	201,126	181,991	165,184
Glanús a íocadh	(41,424)	(51,558)	(49,622)	(46,467)	(49,711)
Cánachas a íocadh	(3,559)	(2,018)	(2,784)	(640)	(2,904)
	223,308	181,345	148,720	134,884	112,569
Infheistíocht i sócmhainní seasta inláimhsithe agus bogearraí	(118,273)	(111,563)	(65,402)	(55,866)	(44,228)
Íocaíochtaí i ndáil le hathstruchtúrú eisceachtúil agus soláthairtí eile	(3,835)	(81,111)	(11,935)	(13,907)	(9,573)
Infheistíocht i/iasacht do ghnóthais chomhlachaithe agus ghnóthais comhfhiontair agus sócmhainní airgeadaí	-	-	(3,125)	-	-
Éadail gnóthas fochuideachta glan ón airgead tirim a fuarthas	-	-	(45,023)	(11,121)	-
Fáltais/(eis-sreabhadh) ó dhiúscairt fochuideachtaí/gnóthas comhlachaithe/comhfhiontar	-	-	-	11,625	(215)
Díolachán sócmhainní inláimhsithe agus airgeadais	7	236	37	73	139
Deontais a fuarthas	983	-	11	54	22
	(121,118)	(192,438)	(125,437)	(69,142)	(53,855)
	102,190	(11,093)	23,283	65,742	58,714
Díbhinne a íocadh le scairsealbhóir	(18,300)	-	-	-	-
Díbhinne a íocadh le gnóthais mhionlaigh fochuideachtaí	(1,355)	(3,950)	(4,798)	(4,310)	(54)
Insreabhadh/(eis-sreabhadh) roimh bhainistiú acmhainní leachtacha agus maoiniú	82,535	(15,043)	18,485	61,432	58,660
Glanfhiachas					
Glanfhiachas an Ghrúpa ag deireadh na bliana	571,501	616,240	600,314	613,970	674,827

1. Cuimsítear torthaí Aerfort na Sionainne in iarmhéid 2012 thuas.

2. Ullmhaíodh torthaí 2016 agus 2015 faoi FRS 102. Rinne 2014 a athshonrú faoi FRS 102.

Achoimre Cúig Bliana ar Staitisticí Paisinéirí

Paisinéirí	2016	2015	2014	2013	2012
Foriomlán					
Trasatlantach	2,734,502	2,396,684	2,122,081	1,863,381	1,932,077
An Bhreatain	11,219,615	10,108,080	8,956,245	8,287,527	8,774,890
Mór-roinn na hEorpa	15,144,817	13,631,772	12,054,857	11,652,325	11,439,525
Idirnáisiúnta Eile	767,534	797,932	643,038	540,265	478,471
Baile	97,049	84,008	74,596	70,561	66,744
Trasdul	174,431	102,053	5,626	10,729	142,838
	30,137,948	27,120,529	23,856,443	22,424,788	22,834,545
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+11.1%	+13.7%	+6.4%	-1.8%	+0.5%
Baile Átha Cliath					
Trasatlantach	2,733,975	2,396,416	2,121,880	1,863,134	1,643,885
An Bhreatain	9,930,904	8,906,766	7,789,004	7,179,756	6,894,019
Mór-roinn na hEorpa	14,208,822	12,768,193	11,082,613	10,510,488	10,015,982
Idirnáisiúnta Eile	767,324	797,932	643,036	540,257	477,890
Baile	93,731	80,079	70,795	65,392	60,572
Trasdul	172,628	99,933	4,639	7,756	7,301
	27,907,384	25,049,319	21,711,967	20,166,783	19,099,649
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+11.4%	+15.4%	+7.7%	+5.6%	+1.9%
Corcaigh					
Trasatlantach	527	268	201	247	269
An Bhreatain	1,288,711	1,201,314	1,167,241	1,107,771	1,144,904
Mór-roinn na hEorpa	935,995	863,579	972,244	1,141,837	1,187,425
Idirnáisiúnta eile	210	-	2	8	-
Baile	3,318	3,929	3,801	5,169	4,779
Trasdul	1,803	2,120	987	2,973	2,738
	2,230,564	2,071,210	2,144,476	2,258,005	2,340,115
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+7.7%	-3.4%	-5.0%	-3.5%	-0.9%
An tSionainn					
Trasatlantach	N/A	N/A	N/A	N/A	287,923
An Bhreatain	N/A	N/A	N/A	N/A	735,967
Mór-roinn na hEorpa	N/A	N/A	N/A	N/A	236,118
Idirnáisiúnta Eile	N/A	N/A	N/A	N/A	581
Baile	N/A	N/A	N/A	N/A	1,393
Trasdul	N/A	N/A	N/A	N/A	132,799
	N/A	N/A	N/A	N/A	1,394,781
Athrú céatadán bliain ar bhliain	N/A	N/A	N/A	N/A	-14.2%

Achoimre Cúig Bliana ar Ghluaiseachtaí Aerárthaí

	2016	2015	2014	2013	2012
Foirmlián					
<i>Tráchtáil</i>					
Sceidealaithe	217,513	199,064	184,353	173,139	177,595
Neamhsceidealaithe	6,090	5,910	4,808	6,417	13,269
Lastas	4,055	4,413	4,743	4,636	6,224
Gluaiseachtaí Aeriompair Tráchtála	227,658	209,387	193,904	184,192	197,088
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+8.7%	+8.0%	+5.3%	-6.5%	-0.4%
Eile	38,332	30,857	27,504	29,955	39,984
Iomlán Gluaiseachtaí Aerárthaí	265,990	240,244	221,408	214,147	237,072
Baile Átha Cliath					
<i>Tráchtáil</i>					
Sceidealaithe	197,925	181,735	165,794	154,377	147,380
Neamhsceidealaithe	5,537	5,394	4,156	5,445	5,288
Lastas	4,055	4,105	3,968	3,878	3,918
Gluaiseachtaí Aeriompair Tráchtála	207,517	191,234	173,918	163,700	156,586
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+8.5%	+10.0%	+6.2%	+4.5%	+1.4%
Eile	7,561	6,636	6,416	6,657	7,084
Iomlán Gluaiseachtaí Aerárthaí	215,078	197,870	180,334	170,357	163,670
Corcaigh					
<i>Tráchtáil</i>					
Sceidealaithe	19,588	17,329	18,559	18,762	19,944
Neamhsceidealaithe	553	516	652	972	963
Lasta	-	308	775	758	789
Gluaiseachtaí Aeriompair Tráchtála	20,141	18,153	19,986	20,492	21,696
Athrú céatadán bliain ar bhliain	+11.0%	-9.2%	-2.5%	-5.5%	-2.2%
Eile	30,771	24,221	21,088	23,298	27,442
Iomlán Gluaiseachtaí Aerárthaí	50,912	42,374	41,074	43,790	49,138
An tSionainn					
<i>Tráchtáil</i>					
Sceidealaithe	N/A	N/A	N/A	N/A	10,271
Neamhsceidealaithe	N/A	N/A	N/A	N/A	7,018
Lasta	N/A	N/A	N/A	N/A	1,517
Gluaiseachtaí Aeriompair Tráchtála	N/A	N/A	N/A	N/A	18,806
Athrú céatadán bliain ar bhliain	N/A	N/A	N/A	N/A	-11.2%
Eile	N/A	N/A	N/A	N/A	5,458
Iomlán Gluaiseachtaí Aerárthaí	N/A	N/A	N/A	N/A	24,264

Faisnéis Aerloingseoireachta	106
Faisnéis Ghinearálta Ghnó	107

Faisnéis Aerloingseoireachta

Aerfort Bhaile Átha Cliath

Suíomh	Domhanleithead. 532517N, Domhanhad. 0061612W (lárphointe Rúidbhealach 10/28)
Airde	242 ft. AMSL
Faisnéis Rúidbhealaigh	<p>Rúidbhealach 10/28: Fad 2637 méadar – Leithead 45 méadar agus guailí 7.5 méadar ar an dá thaobh</p> <p>Dromchla Asfalt</p> <p>Catagóir III A (Rúidbhealach 10) / Catagóir III A (Rúidbhealach 28)</p> <p>Rúidbhealach 16/34: Fad 2072 méadar – Leithead 61 méadar</p> <p>Dromchla Asfalt</p> <p>Catagóir I (Rúidbhealach 16) / Neamhbheachte (Rúidbhealach 34)</p>
Athbhreoslú	JET A1
Uaireanta Oibriúcháin	24 Uair
Seoladh Poist	Aerfort Bhaile Átha Cliath, Co. Bhaile Átha Cliath, Éire
Uimhir Facs	(01) 814 1034 (09:00 – 17:00)
Telephone Number	(01) 814 5479 (24 uair an chloig)
Gréasán	Náisiúnta (01) 814 1111
Síta	Idirnáisiúnta 353 1 814 1111
	www.dublinairport.com
	DUBRN7X (Riarachán an Aerfoirt)
	DUBYREI (Oibríochtaí)

Aerfort Chorcaí

Suíomh	Domhanleithead. 515029N, Domhanhad. 0082928W
Airde	502 ft. AMSL
Faisnéis Rúidbhealaigh	<p>Rúidbhealach 17/35: Fad 2133 méadar – Leithead 45 méadar agus guailí 7.5 méadar ar an dá thaobh</p> <p>Dromchla Asfalt</p> <p>Catagóir II (Rúidbhealach 17) / Catagóir I (Rúidbhealach 35)</p> <p>Rúidbhealach 07/25: Fad 1310 méadar – Leithead 45 méadar</p> <p>Dromchla Coincréit</p> <p>Gan Gléasanna</p>
Athbhreoslú	Áiseanna iomlána athbhreoslaithe ar fáil
Uaireanta Oibriúcháin	24 Uair
Seoladh Poist	Aerfort Chorcaí, Co. Chorcaí, Éire
Uimhir Facs	(021) 431 3442
Uimhir Theileafóin	Náisiúnta (021) 431 3131
Gréasán	Idirnáisiúnta 353 21 431 3131
SITA	www.corkairport.com
	ORKARXH

Faisnéis Ghinearálta Ghnó

daa cpt

An Phríomhoifig
Aerfort Bhaile Átha Cliath,
Co. Bhaile Átha Cliath, Éire
T. 353 1 814 1111
F. 353 1 814 4120
W. www.daa.ie

Oifig Chláraithe

Aerfort Bhaile Átha Cliath,
Co. Bhaile Átha Cliath, Éire

Aer Rianta Idirnáisiúnta cpt

An Phríomhoifig
Aerfort na Sionainne, Co. an Chláir, Éire
T. 353 61 712 777
F. 353 61 475 566
W. www.ari.ie

**Aer Rianta Idirnáisiúnta
an Meán Oirthear**

4th Floor, Falcon Tower Building,
Diplomatic Area, P.O. Box 10047
Manama, Kingdom of Bahrain
T. 00 973 17537979
F. 00 973 17533741
W. www.ari.ie

daa Finance cpt

Foirgneamh an tSeanteirminéil Láir
Aerfort Bhaile Átha Cliath,
Co. Bhaile Átha Cliath, Éire
T. 353 1 814 1111

Iniúcháirí

Deloitte
Cuntasóirí Cairte agus
Cuideachta Iniúchta Reachtúil
Ardán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2

Príomhbhaincéirí

Banc na hÉireann
Barclays Bank
BNP Paribas
An Banc Eorpach Inheistíochta
HSBC Bank
Banc Uladh
Banc Danmhairgis

Faisnéis Ghinearálta Ghnó

Tá roinnt ráiteas um breathnú ar aghaidh sa doiciméad seo maidir le staid airgeadais, torthaí oibríochtaí agus gnólachtaí Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath cpt. Tá riosca agus neamhchinnteacht ag baint leis na ráitis seo mar gheall go mbaineann siad le teagmhais agus go mbraitheann siad ar thosca a bheidh ag tarlú amach anseo. Tá roinnt gnéithe ann a d'héadfadh sé a bheith mar thoradh orthu go mbeidh na torthaí nó na forbairtí iarbhir difriúil go hábhartha uathu siúd ata sainráite nó curtha in iúl sna ráitis um breathnú ar aghaidh seo. Tá na ráitis bunaithe ar na coinníollacha margaidh agus eacnamaíochta a bhfuiltear ag súil leo faoi láthair, ar an timpeallacht reachtúil reatha agus ar thuiscintí reatha ar na Caighdeáin Tuairiscithe Airgeadais a bhfuil feidhm acu i leith tréimhsí roimhe seo, tréimhsí reatha agus tréimhsí amach anseo. Níor chóir aon rud sa tuarascáil seo a horléiriú mar thuar brabúis.

Colafan

Dearadh: ATELIER David Smith (www.atelier.ie)

Príomh-ghrianghrafadóireacht: Peter Rowen

Grianfadóireacht bhreise: Paul O'Farrell

Páipéar: Arctic Volume White (Arctic Papers)

Cló-aghaidheanna: National le Chris Sowersby

(KLIM Type Foundry)

Arna hoilsiú ag

daa cpt

An Phríomhoigi, Foirgneamh an tSeanteirmíeíl Láir,

Aerfort Bhaile Átha Cliath, Co. Bhaile Átha Cliath, Éire

T. 353 1 814 1111 / F. 353 1 814 4120

www.daa.ie

©2016 daa cpt

sa phictiúr: Patrick O'Neill, Janusz Kesikowski, Pat Hong, Sarah O'Riordan, Tony McGrath, Joshua Watters, Scott Robinson, Brian Lennon, Tina Corcoran, Michelle Reilly, John Lyons, Viola Gaal, Jade Treacy, Zara Andrews, Joelle Fagan, Anna Niedzwiedzka, Declan McCarthy, Morgan Crumlish, Cillin McCann, Sinead O'Loughlin, Ilona Tkachenko, Grainne Humphreys, Lisa Jordan, Kelli Bamba, Tuvarra Antony, Prem Tulsidas, Olga Dombrowska, Michelle Normandin, Jennifer Donnini, Margarita Skupova, Ara Nwu, Desiree Garcia, Melissa Joseph, Yu Mei Chen, Joey Esmino, Mohammed Hamadi, Agnes Danztigian, Franco Antonucci, Faridah Mahroof, Tong Liu, Vinuja Loganathan, Stany Ivanova, Daniella Rice, Kim Davis, Pdraig McCarthy, Ciara Carroll, Natasha Horne Foley, Mel O'Sullivan, Jim Johnson, Fergal Sargent, Fiona Barry Murphy, Ken Kelly, Shane O'Leary, Ciaran O'Connell, Sean O'Connor, Kathleen Walshe, Pat O'Connor, Ann Caraan, Fawziya Al Balushi, Al Daliya Al Said, Roy John, Abdul Salum, Isam Al Zadjali, Najma Al Harthi, Saud Al Fazari, Danilo Regis, Abdullah Al Wahabi, Adnan Al Hasni, Mary Joy Cacho, Anita Meneses, Hiba Kanj, Siham Hajoui, Hamid Al Khaldi, Marilou Fabian, Mubashar Khan, Hilal Al Zadjali, Yangtsala Sangtam, Deepak Kumar, Haifa Chaaban, Fatemeh Hamidi, Martin Mullen, Afham Al Amri, Aisha Al Kiyumi, Badriya Al Azri, Masroora Al-Yaaribi.

daa cpt

Foirgneamh an tSeanteirmiéil Láir

Aerfort Bhaile Átha Cliath

Co. Bhaile Átha Cliath, Éire

T. 353 1 814 1111

F. 353 1 814 4120

www.daa.ie

